

HIMMELSKIBET

MAGASINET FOR FANTASTIK

REIR.

HIMMELSKIBET – MAGASINET FOR FANTASTIK

Nummer 57, Sommer 2019

HIMMELSKIBET beskæftiger sig med de fantastiske genrer. Bladet bringer artikler, noveller, kunst, anmeldelser, nyheder m.v., der på den ene eller den anden måde har med fantastik at gøre. Se mere på www.himmelskibet.dk.

HIMMELSKIBET er et non-profit forehavende, der udelukkende bliver produceret af ulønnet arbejdskraft. Alle indlæg er © indlæggenes ophavsmænd.

HIMMELSKIBET udgives af foreningen **Fantastik** og udkommer ca. fire gange om året. Medlemmer kan få bladet tilsendt via e-mail. Læs om Fantastik på www.fantastik.dk.
Kontakt: kasserer@fantastik.dk

Ansvarshavende redaktør: Klaus Æ. Mogensen
Tlf. 30 65 11 22, himmelskibet@fantastik.dk
Dette nummers redaktør: Klaus Æ. Mogensen

Layout & montage: Klaus Æ. Mogensen
Forsidegrafik: Michael Bernth
Korrekturlæsning: Thomas Winther og Flemming Rasch

ISSN-NR: 2596-7134

Deadline for #58: 15/10 2019

INDHOLD

Forside af Henrik Rehr

Indhold.....3

Redaktionelt.....5

Ved Klaus Æ. Mogensen

Mumiens kolde hånd.....6

Novelle af Rune Miekle

Gene Wolfe 1931-2019.....14

Nekrolog ved Klaus Æ. Mogensen

Anmeldelser: film og tv.....18

Opspind – en helt almindelig historie.....35

Novelle af Manfred Christiansen

Måner, montrer, mønstre, monstre.....56

Kunstanmeldelser af Stig W. Jørgensen

Anmeldelser: bøger og spil.....71

Korte omtaler.....125

Bogomtaler af Thomas Winther

Locus Award 2019.....142

Artikel af Klaus Æ. Mogensen

Vonda N. McIntyre 1948-2019.....144

Nekrolog ved Klaus Æ. Mogensen

Nebula Award 2019.....	147
Artikel af Klaus Æ. Mogensen	
2060: Organisatorisk borgerskab.....	149
Novelle af Jannik Landt Fogt	
Den fantastiske virkelighed: Det grønne valg.....	168
Artikel af Flemming R.P. Rasch	
Nyt om fantasticon 2019.....	176
Artikel af Knud Larn	
Ny fantastik på dansk.....	181
Bogliste ved Janus Andersen	

Kunne du tænke dig at skrive eller tegne til Himmelskibet? Så kontakt redaktionen på himmelskibet@fantastik.dk. Vi er interesseret i anmeldelser, artikler, noveller, illustrationer, korte tegneserier og relevante nyheder om den fantastiske genre. Vi får jævnligt anmeldereksemplarer af danske bøger i de fantastiske genrer, og du kan melde dig til at få nogle tilsendt. Du kan også anmelde ting, du selv har læst eller set, bare det stadig har nyhedens interesse. Anmeldelser af engelsksprogede bøger og tegneserier er også velkomne. Vær opmærksom på at Himmelskibet er lavet 100 % af ulønnede frivillige og at vi derfor ikke kan tilbyde dig andet for dit arbejde end muligheden for at blive set af mange mennesker.

REDAKTIONELT

Velkommen til det tredje digitale nummer af *Himmelskibet*. Vi har som vanligt lidt af hvert med i dette nummer: Artikler, anmeldelser, noveller og nyhedsstof.

En del af nummeret er præget af den forestående Fantasticon-festival, der har *afrofuturisme* som tema. Afrofuturisme er en genre inden for science fiction, hvor man forestiller sig en overvejende positiv afrikansk fremtid præget af høj teknologi forenet med bevarelse af og respekt for gammel afrikansk kultur. Genren har sådan set eksisteret siden 1950'erne, hvor musikeren Sun Ra og hans orkester The Arkestra spillede 'kosmisk' jazzmusik i futuristiske kostumer, der blandede oldtidens Ægypten med elementer fra rumalderen, og enkelte romaner, der må betegnes som afrofuturisme, er udkommet gennem årene (om end genren først blev navngivet i 1994). I de senere år er genren dog eksploderet og har opnået enorm popularitet, også blandt fans uden afrikanske rødder. Det skyldes ikke mindst en håndfuld dygtige engelsksprogede forfattere af afrikansk herkomst, blandt andre Nnedi Okorafor, N.K. Jemisin, Nalo Hopkinson, Nisi Shawl og Tade Thompson. De sidste to er æresgæster på Fantasticon. Tade Thompson har netop vundet Arthur C. Clarke Award for sin roman *Rosewater*, og Nisi Shawl har vundet James Tiptree, Jr. Award og er blevet nomineret til bl.a. World Fantasy Award og Nebula Award.

Klaus Æ. Mogensen, redaktør

MUMIENS KOLDE HÅND

Af Rune Meikle

Rune Meikle debuterede i Himmelskibet i nr. 53 med novellen "Sirenens sang", og i nr. 55 kom fortsættelsen "Portræt af en sirene". Her kommer en ny novelle, der ligesom forgængerne blander erotiske elementer med fantasy og horror. Rune har selv illustreret historien.

Rune Meikle er forfatter og tegner. Han har blandt andet skrevet Disney-historier for Egmont og tegnet historier med den svenske tegneseriefigur Bamse. I 1980'erne var han aktiv i det danske undergrundstegneseriemiljø.

“Jovist, Glyptoteket rummer en af verdens fineste arkæologiske samlinger fra det antikke Ægypten,” sagde den hvidhårede kustode til Camilla, der stod og betragtede et sarkofag i museets mumiekælder. Langs endevæggen stod en række af sarkofager bag glas.

“Ja, jeg har altid været dybt facineret af det gamle Ægypten,” svarede hun og gik over til et glasbur i midten af kælderrummet. En mumie lå indhyllet i linned og bedækket af mønsterlagte bændler. Et malet portræt dækkede mumiens ansigt.

“De gamle ægyptere havde deres dødetro,” fortsatte kustoden og smilede varmt til Camilla.

“Hvor gammel er mumien?” spurgte hun med løftede øjenbryn og kiggede på det indhyllede legeme i glasburet. Kustoden kradsede sig eftertænksomt på hagen. “Mumien blev fundet under en udgravning i Hawara i 1911,” oplyste han og fortsatte: “Den stammer fra den romerske periode. Den er dateret til omkring det første århundrede efter Kristus.”

Camilla takkede pænt kustoden og gik op i Glyptotekets boghandel. Til sin store overraskelse fandt hun et postkort, hvorpå mumien med det malede portræt var afbilledet. Hun købte kortet og forlod museet.

“Hov, hov!” lød det skarpt inde fra hallen med Rodins skulpturer. Den gamle kustode stod med løftet pegefinger og irettesatte en ung, frynset fyr. “Man hopper ikke sådan rundt og befamler museets kostbare kunstgenstande.”

Vinteren var kold og hård. Frosten bed i hendes kinder. Der var ingen tvivl om, at Camilla var en usædvanlig smuk pige. Hun var velskabt fra naturens side, høj og slank, med langt sort hår, et sødt smil og varme øjne. Alle mændene på gaden vendte sig om og kiggede efter hende, da hun gik ned af H. C. Andersens Boulevard. De smilede, nikkede og havde julelys i øjnene.

Det var blevet mørkt da hun låste sig ind i den lille lejlighed på Kapelvej. Hun var alene hjemme. Hendes sambo, Katrine, var ovre hos forældrene i Jylland. Hun gik ud på badeværelset og tændte for vandet. Det trange baderum var kun en kvadratmeter i areal; et kombineret toilet og brusekabine. Der var to spejle. Det ene spejl hang over håndvasken, mens det andet spejl udgjorde lågen på et toiletskab overfor håndvasken. Efter et dampende varmt brusebad slukkede hun for vandet og tørrede fugten af spejlet over håndvasken. Hun så på sig selv i spejlet, men blev distraheret af et tredje øje, der betragtede hende fra det modsatte spejl. Hun vendte sig om og stirrede ind i spejlet, men øjet var væk.

“Hm,” mumlede hun og gnubbede med hånden på det duggede spejl, dér hvor øjet havde vist sig.

Stjernerne glimtede oppe på den sorte nattehimmel. En efter en trådte de frem som små pletter af lys i mørket. Camilla lå i sengen, træt efter en lang dag, og studerede postkortet med mumien. Selve portrættet forestillede en voksen mand med brune øjne, mørkt hår og lys hud.

𐦎
𐦏
𐦐
𐦑
𐦒
𐦓
𐦔
𐦕
𐦖

“Godnat, ægyptermand,” pippede hun og lagde postkortet over på natbordet, hvorefter hun slukkede for lyset. Hun lå vågen i mørket og kunne ikke falde i søvn. I det fjerne hørtes dæmpet kormusik. Det var tempelmusik. Hun undrede sig hvorfra musikken kom, tændte lyset og stod ud af sengen. Hun lyttede opmærksomt, fokuseret på musikken. Forvisset om, at det nok var overboen, der var den ansvarlige for musikken, slukkede hun atter lyset og krøb tilbage i sengen. Flerstemmige mandevokaler sang i kor. Musikken lød fjern, nærmest himmelsk, som om den kom ude fra himmelrummet. Koret bølgede i særprægede smukke akkorder, afbrudt af kraftige bækkenslag. En stemme skreg langt, langt væk. Den tilhørte en voksen mand fra en fjern fortid, død mange tusinde år tilbage.

“Camillaaa...” skreg stemmen på gebrokkent engelsk. “You look so beautiful tonight – so pretty you are.”

Ordene hang i luften, hvorefter de druknede i lyden af sand og sten. Det løb hende koldt ned ad ryggen, da hun hørte sit navn blive råbt. Der var mystiske kræfter på spil. Noget hun ikke forstod. Vingesuset fra ethundrede fugle, der lettede fra Nilens flodbred, bølgede gennem hendes hjerne.

Hun befandt sig i det gamle Ægypten, på vej ned ad Nilens brede flod i en båd. Ved hendes side sad en egyptisk mand. Det var en meget magtfuld mand. Han var iført farverige klæder og holdt hendes hånd i sin. Med katteagtige bevægelser kærtegnede han hendes kinder med sine smidige fingre. Han betragtede hende roligt med mørke brændende

øjne. Hans læber bevægede sig som om, at han talte til hende. En fjern stemme lød ude fra himmelrummet: “Cammilla – may I come in...?”

Hun sukede dybt og lukkede sine øjne. Kun koret hørtes svagt, messende, nærmest afventende hendes svar.

Et lille “Ja” lød fra hendes læber. Ordet kom helt af sig selv. Hun fik et chok ved at høre sig selv sige dette ord. Forskrækket over sin lille fortalelse, trak hun dynen op om ørerne. Efter noget tid forstummede koret, og der var stille. Ude i opgangen hørtes fodtrin. Det lød som om, at der var en person på vej op ad trapperne. Fodtrinnene stoppede op foran hoveddøren, hvorefter trinnene trådte indenfor i entreen. Derpå fortsatte trinnene langsomt deres vej ind gennem døren til hendes værelse og videre ind i sovekammeret. En hvid, gennemsigtig skikkelse gled langs væggen. Hun mærkede en kold hånd berøre sin bare arm.

“Gisp!” udbrød hun forskrækket og trak armen til sig. Forsigtigt veg skridtene tilbage, og så blev der stille. Hun famlede efter stikkontakten og fik tændt lyset på natbordet. Sovekammeret var tomt.

Efter en times tid begyndte musikken at spille igen. Monotome pigestemmer messede løs, akkompagneret af sitar og orgelspil. Lyden af bambusrør, der sleb mod stenblokke, skar gennem luften. Igen hørtes mandestemmen. Denne gang lød stemmen trist og sørgmodig, længselsfuld, nærmest bønfoldende i sin tone. En lang uforståelig talestrøm af ældgamle egyptiske ord flød fra himmelrummet. Dunkle

billeder fra fortiden tonede frem foran hendes øjne. Der var tre kvinder. Den forreste, en høj kvinde med et tungsindigt ansigt, pegede på hende, mens hun talte til de andre. Ved siden af hende, en lille pige med et rundt godlidende ansigt, indesluttet af et farverigt hovedklæde, og lidt tilbage en meget mager pige, helt i sort og med et spidst, meget nysgerrigt ansigt. Der var en seks, syv stykker mere, men deres ansigter fortabte sig i tåge. Af mimikken forstod hun, at de talte om hende.

Hun lå stille i sengen og lyttede med tilbageholdt åndedræt. Musikken var stoppet og koret forsvundet. Hun troede, at hun drømte, da hun hørte lyden af bare fødder, der trippede ind i sovekammeret. En kraftig duft af røgelse spredte sig i kammeret. En lavmælt hvisken hørtes, dæmpede åndedræt og raslende smykker. Usynlige pigehænder greb forsigtigt om hendes håndled. Nænsomt og blidt strøg hænderne op og ned af hendes bare arme, hvorefter de strammede grebet om hendes håndled og holdt hende fastspændt. Hun lå på ryggen med armene udstrakt og mærkede dynen blive trukket væk. En tung knagen lød fra madrassen, som om en voksen mand havde lagt sig i sengen ved siden af hende. En kølig vind blæste ind over hendes halvnøgne krop. Kolde fingre berørte blidt hendes læber, hvorefter de strøg ned over hendes blottede bryster og maveskind.

“Jeg drømmer vist,” tænkte hun, på vej ned ad Nilens grønne flod. Hun sad i båden og mærkede den varme luft omsvøbe sine bare arme. Hun var alene i båden. Hvor var den ægyptiske mand? Hans sæde var tomt. Inde ved flod-

bredden vågnede en krokodille af sin slummer. Den havde fået færten af Camilla. Den åbnede sultent gabet og smækkede kæberne sammen med et smæld, hvorefter den gled lydløst ud i vandet. Dets små sorte øjne stak op af det grumsede flodvand. Langsomt nærmede krokodillen sig båden og hun blinkede med øjnene.

“Det er ikke en drøm,” tænkte hun, idet hun mærkede en kold hånd i sine trusser. “Nej!” råbte hun resolut og rev sig løs fra de usynlige hænder. Hun svingede sin arm ud i den tomme luft med al sin kraft og ramte en fremmed kind med et klask.

“Oh!” lød det fra gravens dyb. Hastigt forsvandt skridtene ud af sovekammeret. De løb ned ad trapperne, og hun hørte dem aldrig igen.

GENE WOLFE

1931-2019

af Klaus Æ. Mogensen

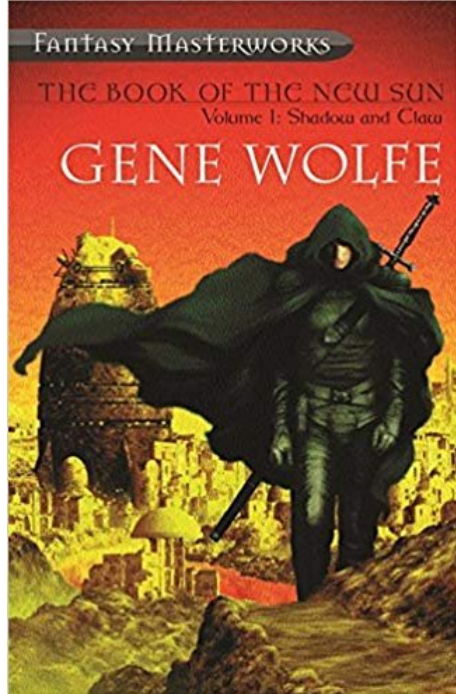
Den store science fiction- og fantasy forfatter Gene Wolfe er død, 87 år gammel.

Gene Wolfe var en af sin generations absolut største science fiction- og fantasy-forfattere. Trods at han skrev ret 'litterære' bøger, som ikke altid var helt ligetil at afkode, var han utrolig populær og vandt et utal af priser – dog aldrig Hugo-prisen, om end han var nomineret til prisen ikke mindre end otte gange.

Wolfe's hovedværk er *Book of the New Sun*, der oprindeligt udkom som fire romaner, *The Shadow of the Torturer* (1980), *The Claw of the Conciliator* (1981), *The Sword of the Lictor* (1982) og *The Citadel of the Autarch* (1983), men efterfølgende blev forlænget med epilogromanen *Urth of the New Sun* (1987). De fire oprindelige bøger er ofte samlet i to bind under titlerne *Shadow & Claw* og *Sword & Citadel*.

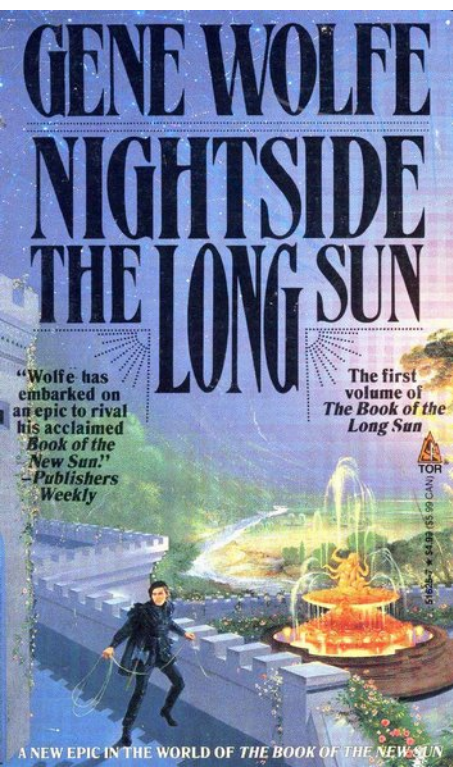
Historien i disse bøger foregår på Jorden i en meget fjern fremtid hvor civilisationer har rejst sig og faldet så mange gange at vores egen tid er gået totalt i glemmebogen. Uanset hvor man graver ned, finder man lag på lag på lag af svundne byer. Det meste af verden er henfaldet til en pseudo-middelalderagtig kultur med feudalisme og laug, men der er stadig elementer af så høj teknologi at det kan minde om magi – hvad der har fået mange til at kalde serien for fantasy, selvom jeg klart mener at der er tale om

ren science fiction. Jeg-fortælleren, den unge torturbøddel Severian, forstår ikke altid selv de ting, der sker omkring ham, og det giver historien et drømmeagtigt præg. Dertil kommer at der ofte er store tidsmæssige spring, hvor man må formode at dele af Severians narrativ er gået tabt, og man må så som læser udlede hvad der er sket i mellemtiden ud fra henkastede bemærkninger. Som man kan fornemme fra bøgernes titler, bruger Wolfe til denne serie en mængde gammeldags, næsten glemte ord i stedet for de fantastiske genrers ofte selvopfundne begreber.

Fortolkningen af historien bliver heller ikke lettere fordi Severian er en upålidelig fortæller, der søger at sætte sig selv i et positivt lys, der skal retfærdiggøre hans senere position. Men trods at bøgerne ikke altid er lige lette at afkode, er de indsatsen værd, for der er masser af spænding og smukke beskrivelser af den sære fremtidsverden, og ikke mindst Gene Wolfes sprogsans gør bøgerne værd at læse.

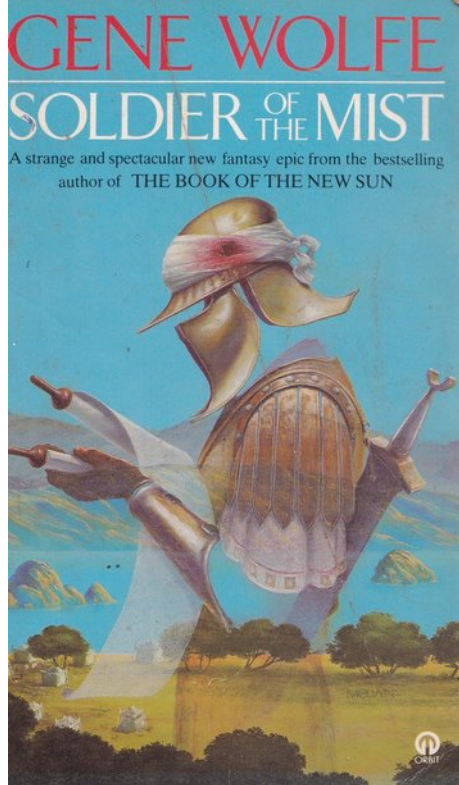
Wolfe skrev efterfølgende endnu to trilogier sat i samme univers som *Book of the New Sun*, men disse har kun i begrænset omfang noget med den oprindelige serie at gøre, bortset fra nogle tematiske og samfundsmæssige ligheder. *The Book of the Long Sun* (fire bind, 1993-96) foregår ombord på et gi-

gantisk rumskib formet som en roterende cylinder med en aflang 'sol' som akse. Det viser sig i løbet af denne serie at det bliver nødvendigt at evakuere rumskibet til en nærliggende, ubeboet planet, og hvordan det går, bliver beskrevet i den efterfølgende trilogi, *The Book of the Short Sun* (1999-2001).

Selvom hovedvægten af Wolfes bøger er science fiction, skrev han også en del fantasy. Her er hovedværkerne *Soldier*-trilogien (1986-2006), hvor man følger en kriger med tilbagevendende hukommelsestab i det mytologiske Grækenland, og duologien *The Wizard Knight* (2004) om en amerikansk dreng, der magisk bliver gjort voksen og transporteret til en magisk verden, hvor han bliver først ridder og senere troldmand. Andre udmærkede fantasybøger af Wolfe er *There are Doors* (1988) og *The Sorcerer's House* (2010).

Book of the New Sun kom på dansk 1991-93 fra forlaget Klim som *Bogen om den nye sol* i en udmærket oversættelse og med smukke omslag af Peter Madsen. Bortset fra enkelte noveller, er disse bøger det eneste af Wolfe, der er oversat til dansk - en stor skam.

ANMELDELSER: FILM OG TV

*Se flere anmeldelser på Himmelskibets anmelderblog,
[Himmelskibet.dk/anmelderblog](https://himmelskibet.dk/anmelderblog)*

Men in Black: International

Film, USA, 2019

Columbia/Sony

114 minutter

Instruktør: F. Gary Gray

Medv.: Chris Hemsworth, Tessa

Thompson, Emma Thompson

m.fl.

[IMDb](#)

[Rotten Tomates](#)

[Trailer](#)

Men in Black: International er den fjerde film i *Men in Black*-franchisen. Den første film om agenterne i *Men in Black* kom i 1997. *Men in Black* er en meget god komedie, og det synes jeg også de andre film i franchisen er, omend toeren var den svageste. Spørgsmålet er så om *Men in Black: International* kan leve op til de andre film i franchisen.

I denne nye film er der kommet nogle nye agenter på banen i stedet for Will Smith som agent J og Tommy Lee Jones som agent K: agent H (spillet af Chris Hemsworth) og agent M (spillet af Tessa Thompson).

I *Men in Black: International* får agenterne H og M fat i et masseødelæggelsesvåben og får at vide at der muligvis er en forræder i *Men in Black* organisationen. Samtidig er der to mystiske aliens som jager dem og åbenbart også vil

have fat i våbenet. Mere skal der ikke siges om handlingen her.

Filmen har fået mindre gode anmeldelser, men jeg synes faktisk at den var underholdende, dog uden være mesterlig, og at de nye skuespillere spiller godt. De udfylder rollerne som agenter tilfredsstillende. Historien har en enkelt lille svaghed med, hvordan agenterne fik information om, at der er en forræder hos Men In Black. Og filmen har måske ikke så meget på hjerte. Men det synes jeg ikke gør så meget. Filmen er en komedie og tager ikke sig selv så højtideligt. Og filmen er sjov og kan leve op til de andre i franchisen. Dog synes jeg at etteren er bedre end *Men in Black: International*. Hvis man kunne lide de andre *Men in Black*-film, så kan denne anbefales.

Karakter: 7 stjerner ud af 10

Jóannes á Stykki

Supergirl sæson 4

Tv-serie, The CW, 2019

Medv.: Melissa Benoist,
Mechad Brooks, Chyler Leigh
m.fl.

Kan ses på HBO

[IMDB](#)

[Trailer](#)

Tv-serien *Supergirl*, der har været streamet på HBO Nordic de senere år, har været et letbenet og sjovt (man fristes til at sige sødt) alternativ til de mørke og dystre superhelteserier på tv med Marvel- og DC-figurer. Der har været taget seriøse emner op såsom fremmedfrygt, barnløshed og mediernes magt på godt og ondt, men det har altid stået lidt i anden række i forhold til traditionelle superheltehistorier med superskurke, gale opfindere og invasion fra rummet. Fjerde og seneste sæson byder stadig på den slags elementer, men serien er samtidig blevet langt mere politisk end tidligere, med klar reference til Donald Trumps præsidentperiode.

I serien har aliens altid været stand-in for indvandrere og flygtninge, i den grad at marsboere har været portrætteret af sorte skuespillere. I denne sæson er den udbredte fremmedfrygt over for aliens kammet over i fremmedhad, og selvtægtsgrupper overfalder aliens under sloganet "Earth First" (en slet skjult reference til Trumps "America First"). USA's kvindelige præsident bliver i for-

bindelse med et attentat afsløret som alien og må gå af, og i stedet indtræder hendes vicepræsident Philip Baker, portrætteret af Bruce Boxleitner, som mange vil huske fra Babylon 5.

Situationen bliver tilspidset fordi en gruppe skurke iscenesætter noget der ligner overfald af aliens mod mennesker, godt hjulpet af hjernekontrol og en formskifter. Det viser sig hurtigt at Præsident Baker ikke er bleg for at samarbejde med selvtægtsgrupperne, under ledelse af den maskerede Agent Liberty, en mand der på grund af sin personlige historie har god grund til at hade aliens. Et britisk supermenneske, Manchester Black, går til voldelig kamp mod selvtægtsgrupperne efter at de slår hans kæreste ihjel, og det dæmper ikke ligefrem spændingerne.

Det hjælper ikke at en kopi af Supergirl dukker op og angriber det Hvide Hus mens den rigtige Supergirl ligger hjælpeløs af kryptonitforgiftning. Denne kopi, der blev skabt af 'sort kryptonit' i slutningen af Sæson 3, er blevet opdraget og manipuleret af militæret i et lille eks-sovjetisk land til at hade USA. Det viser sig at Præsident Baker (og en skurk, der ikke skal afsløres her) er involveret i dette plot, der ender med en invasion af USA med den falske Supergirl (der kalder sig "Red Daughter", med reference til DC's Elseworlds-historie *Red Son*) i spidsen.

De tematiske ligheder med nutidens USA er klare: En præsident der samarbejder med russere, som har hjulpet ham til magten (her ved at afsløre den tidligere præsident som alien), nationalistiske slogans der dækker over en egoistisk agenda, voksende selvtægt som præsidenten ikke

tager afstand fra, fake news osv. Desværre har vi i den virkelige verden ikke e Supergirl, der kan redde ærterne for os – men seriens budskab er faktisk også at superhelte ikke er løsningen på problemet. Løsningen skal findes i dialog, fredelige demonstrationer og ikke mindst seriøse mediers vilje til at tage afstand fra udviklingen og evne til at afsløre hvad der foregår bag facaden.

Under dette hovedtema udspiller der sig flere historier af mere personlig karakter. En af de vigtigste handler om den nye figur, Nia Nal, der starter som journalist hos Catcom Media, hvor Supergirls alter ego Kara Danvers arbejder under ledelse af James “Jimmy” Olsen. Nia får, ligesom sin efterkommer fra det 31. århundrede, Nura “Dreamgirl” Nal, profetiske visioner når hun sover, men forstår ikke helt hvordan hun skal fortolke dem, med katastrofale følger. Nia Nal er transkønnet og bliver spillet af en transkønnet skuespiller, Nicole Maines; noget der har vakt en del debat i USA hvor netop kønsidentitet er en af de store emner for tidens debat.

Også James Olsen får sin egen personlige historie. I Sæson 3 startede han en karriere som helten The Guardian, der uden superkræfter bekæmper forbrydere. Han bliver gjort til et symbol for “Earth First”-erne som eksempel på at mennesker også kan være helte og at man ikke har brug for aliens. Han søger at bruge sin position til skabe dialog med selvtægtgrupperne, med blandet held.

Den vigtigste sidehistorie er dog Lena Luthors. Lena har gennem de sidste sæsoner hjulpet Supergirl og co., men der har været en del mistillid mellem dem da Lena er Lex Luthors søster og har overtaget hans firma LexCorps. Hvordan det går frem og tilbage med denne mistillid er et centralt tema, og Lena er splittet mellem flere loyaliteter og forskellige, modsatrettede veje til at tackle situationen.

Oven i det hele bliver der også plads til et *crossover* med heltene fra DC’s tv-univers *Arrowverse*, Flash og Green Arrow. Det er lidt irriterende, fordi disse serier streames på Netflix og slet ikke er så langt fremme at man kan se de andre *crossover*-afsnit.

Denne sæson er altså åbenlyst mere politisk end de tidligere og spiller på flere strenge, hvoraf mange nok kan ses som temmelig politisk korrekte (hvad der da også har været et kritikpunkt fra især mandlige superheltefans). Der er dog ikke nogen tvivl om relevansen af sæsonens budskaber, og da skurken jo er den fæle Præsident Baker, kan serien ikke direkte anklages for at kritisere Trump – medmindre man indrømmer at de grimme ting Baker gør, har stor lighed med Trumps handlinger som præsident.

Klaus Æ. Mogensen

Aniara

Film, Sverige/Danmark 2018,
106 min.

Instr.: Pella Kagerman og Hugo
Lilja

Medv.: Emelie Jönsson,
Bianca Cruzeiro, Arvin Kana-
nian, Anneli Martini, m.fl.

[Trailer](#)

[IMDb](#)

Man rammes af overraskelse og begejstring når man pludselig finder ud af at der netop er lavet en ny filmversion af den gamle svenske rum-opera, *Aniara*, fra 1960! [Som igen er baseret på Harry Martinsons episke digt af samme navn fra 1956. som var en hovedårsag til at forfatteren vandt Nobelprisen i 1974. Red.] Og at filmen tilmed er en dansk koproduktion (like, whaaat?!).

Jeg fangede originalversionen på Danmarks Radio – om det var 3 eller K eller *whatever*, har jeg ikke styr på – for et par år siden, og selv om jeg syntes den faktisk var ret dårlig (4 stjerner ud af 10), så er den ikke desto mindre legendarisk i Sverige, hvor de snakker meget om den og husker den meget nostalgisk. Og når jeg siger det er en rum-opera, så er det fordi det faktisk er en science fiction-opera. Den nye filmudgave er imidlertid (heldigvis?) hverken en opera eller en musical, men ganske enkelt en

straightforward science fiction film, og en fri fortolkning, eller versionering, af historien i den gamle opera.

Aniara er et enormt krydstogtskib der færger folk fra en næsten ødelagt Jord til de spæde kolonier på Mars – en tur der normalt blot tager tre uger. Men da noget rumvrag-gods kommer i vejen, må Aniara skifte kurs, men bliver alligevel ramt af nogle ting, så de er nødt til at dumpe ALT deres brændstof. Og så kan de ikke længere styre skibet, men må bare drive længere og længere ud af kurs. Og der kommer ikke nogen og redder dem. De driver hjælpeløst ud af solsystemet.

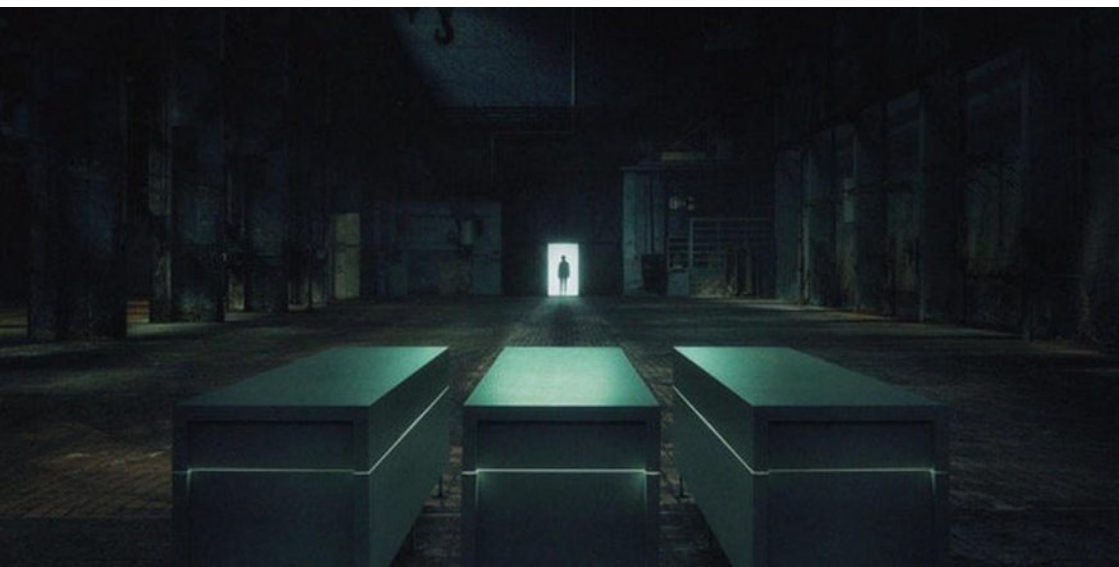
Forskellige mulige løsninger overvejes undervejs, men årene går, og går, og skibets ressourcer svinder ind. Vi følger en videnskabskvinde som vokser med opgaverne og bevarer håbet, til trods for mange både faglige og personlige setbacks. Hvordan det slutter, skal jeg ikke komme ind på (se selv filmen!), men jeg vil gå så langt som til at kalde det realistisk. Og ligeledes episk. Det er en flot film svenskerne har begået her, og bestemt et værk som jeg vil anskaffe mig på disk når filmen udkommer. For indeværende kan den streames med engelske undertekster på Viaplay.

Konceptuelt er filmen ganske basal, og visse uperfektheder kan man godt pege på, men den er godt lavet og opnår dét, den har sat sig for at opnå. Skuespillet er fint; specielt kan jeg godt lide kaptajnen (Arvin Kananian), som til trods for at han misbruger sin magt en smule, faktisk tager sit ansvar for skibet og dets passagerer meget seriøst. Det er også smukt at filmen indeholder adskillige referencer til videnskab og teknologier der er mere fremskredne end de nuværende; på et tidspunkt bruger de f.eks. en form for gravitationskontrol til at decelerere en rumsonde med.

Glædeligvis er denne film i min optik en hel del mere meningsfuld og umiddelbart til at sluge end den ret bizarre, gamle opera, så jeg er både tilfreds med, og imponeret over, denne lille nordiske sci-fi perle!

Karakter: 8 stjerner ud af 10.

Tue Sørensen

Captain Marvel

Film, USA 2019, 123 min.

Instr.: Anna Boden & Ryan Fleck

Medv.: Brie Larson, Samuel L.

Jackson, Jude Law, Ben Mendel-

sohn, Lashana Lynch, Clark

Gregg, m.fl.

[Trailer](#)

[IMDb](#)

Vi bragte en spoiler-fri anmeldelse

af denne film i forrige nummer af Himmelskibet; i dette nummer er det tid til en spoiler-fyldt anmeldelse i anledning af filmens udgivelse på DVD/Blu-ray.

Wonder Woman var ikke den første DC-film med en heltinde; det var *Supergirl* fra 1984. *Captain Marvel* var ikke den første Marvel-film med en heltinde; det var *Elektra* fra 2005. Men hvor *Wonder Woman* var en meget bedre film end *Elektra*, er *Captain Marvel* efter min mening desværre ikke en meget bedre film end *Supergirl*. Nu har jeg set *Captain Marvel* to gange, og mens jeg vil indrømme at den er aldeles underholdende og fungerede bedre anden gang, så er det desværre stadig en film som ved en nærmere analyse falder delvist fra hinanden og er utroligt uklart fortalt, samt, synes jeg, dårligt gennemtænkt. Der ligger en idé til en god film inde i *Captain Marvel*, men den kigger kun frygtsomt ud mellem filmens frames og får aldrig lov

til at skinne igennem. Man kan godt sige at der er to film i filmen som hver kæmper om søgelyset, med det resultat at ingen af dem kommer ordentligt frem. Jeg har faktisk så mange indvendinger og kritikpunkter at jeg ikke aner hvor jeg skal begynde – men jeg skal gøre mit bedste for at koge det ned til en række rimeligt overskuelige punkter.

Jeg kan jo starte med en ting som glædede mig, fordi det er en reference til en stor storyline i de gamle tegneserier: Vi finder ud af at The Kree-Skrull War er i gang før filmens handling starter og bestemt ikke er slut da filmen slutter!

Skrullerne er i tegneserierne næsten altid bad guys, men denne film vender dem om til good guys. Kree-imperiet har ødelagt Skrullernes hjemplanet og gjort de overlevende Skruller til flygtninge. Om Skrullerne selv havde et stort imperium, ligesom Kree'erne, ligesom i tegneserierne, informerer filmen os dog desværre ikke om. Vi ved således endnu ikke om alle Skruller er good guys på flugt fra the bad guys, eller hvor mange Skruller der er i det hele taget. Jeg håber at der også er nogen Skruller som i stil med tegneserierne er bad guys; ellers ville the Marvel Cinematic Universe have slettet lidt for mange klassiske tegneseriehistorier.

Men det hører vi sikkert mere til i de næste to *Captain Marvel*-film (som jeg hørte Brie Larson sige i et tv-interview vil blive filmet back-to-back). Indtil videre lader det ikke til at der er specielt meget 'krig' over denne version af The Kree-Skrull War; der er mest bare tale om at Skruller bliver forfulgt og slået ihjel af Kree'erne. Dette er et

eksempel på hvad der skete mange gange for mig i denne film: en forventning om noget stort og spektakulært endte med skuffelse over elementer som viste sig at være små og langt mindre spektakulære. Jeg forventede at Jude Law ville spille den klassiske Mar-Vell i en eller anden form (perfect casting!!), men han spillede bare forrædderen Yon-Rogg. Jeg forventede vitterligt en kosmisk film med masser af sci-fi og rum-action, men næsten hele filmen foregår bare på Jorden og handler om at Carol Danvers skal genvinde ting fra sin hukommelse som publikum delvist allerede ved.

Derved kommer hele fortællestilen og engagementet til at hvile på Brie Larsons evner som skuespiller; hendes forvirring, hendes reaktioner, hendes “drive” ... ingen af hvilke desværre skærer klart nok igennem til at få denne film op på niveau med de øvrige MCU-film. Det er sjældent at jeg mener mig i stand til at kritisere en skuespillers faglige kunnen (og jeg har intet overhovedet imod Brie Larson som person; jeg støtter fuldt og helt hendes aktivistiske arbejde), men i dette tilfælde forsømmer hun altså i høj grad at give udtryk for den handlekraft og beslutsomhed der skulle have gjort hende til en overbevisende action-helt/superhelt. Hun har simpelthen ikke det nødvendige drevne blik i øjnene, og det er tydeligvis fordi hun som person og skuespiller aldrig har været synderligt interesseret i action- eller genrefilm, men er mere til mainstream-drama.

Det overordnede plot i *Captain Marvel* er ligeledes utilgiveligt uklart. Carol er ude for en eksplosion som slår

hende bevidstløs, og så bliver hun kidnappet af Kree'erne, fordi de vil bruge hende som våben. Til dette formål bliver hun hjernevasket til at tro at hun selv er Kree - men de nærmere omstændigheder forklares ikke. Vi ved faktisk ikke om hun reelt fik hukommelsestab, eller om hendes erindringer om sit tidligere liv er blevet slettet af Kree'erne med vilje. Hun får Kree-blod fra Yon-Rogg, men om dette var en transfusion for at redde hende, eller om det bare var en måde at få hende til at tro at hun selv var Kree, er ikke klart - ingen af delene give faktisk mening. Med sine nye superkræfter var hun næppe i fare for at dø, og hvis formålet er at bedrage hende til at tro at hun er Kree, hvorfor er hun så klar over at hun fik Yon-Roggs blod?

Og det bliver værre: Hvis hun skulle tro at hun er Kree, hvorfor gav de hende så navnet Vers fra den overlevende halvdel af hendes Carl Danvers dog-tag? Hvorfor giver de hende hvad de selv tror er et jordnavn, baseret på jordisk alfabet? Hvorfor gav de hende ikke i stedet et Kree-navn og en falsk Kree-baggrund? Og hvilken forklaring har de givet hende på at hun har superkræfter? Og hvorfor viser The Supreme Intelligence sig for Carol i form af Dr. Wendy Lawson/Mar-Vell, som netop kan stimulere Carol til at genvinde sin hukommelse om hvem hun i virkeligheden er? Det er bestemt ikke særligt intelligent at gøre hvis man vil opretholde en illusion om at hun faktisk er Kree. Og sidst men ikke mindst; hvis Kree'erne så gerne vil bruge Carol og hendes kræfter som våben, hvorfor bruger de så SEKS ÅR på blot at træne hende til at blive en rumpoliti-

kvinde? Missionen i begyndelsen af denne film er hendes første! Det virker dybt besynderligt at et super-rumimperie ikke har kunnet finde på at bruge hende til noget særligt i så lang tid, og at deres store plan bare er at hun skal være med i deres Starforcepatrulje.

Enten er der et eller andet som jeg misforstår totalt, eller også er manuskriptet meget mangelfuldt gennemarbejdet, givetvis fordi det er blevet omskrevet

et halvt dusin gange. Det virker som om mange elementer kun er inkluderet for at få publikum til at forstå hvad der foregår (dvs. hvad Carols rigtige hukommelse og baggrund er), men ikke giver mening på sine egne fortælle-mæssige præmisser. Med andre ord er denne film offer for at den fokuserer for meget på karakteren (og skuespilleren), mens den er dybt mangelfuld hvad angår ideerne og præmissets logik.

Og hvordan får Carol så egentlig sine erindringer om sit liv på Jorden tilbage? Sker det af sig selv, eller fordi Skrullerne putter hende ind i en maskine der undersøger hendes hukommelse? Det får vi ikke klart at vide.

Ville Skrullerne af-hjernevaske Carol fordi de vidste at hun var en allieret til Wendy Lawson/Mar-Vell og derfor ville hjælpe dem med Mar-Vells projekt om at lave en over-

lysmotor som kunne transportere de flygtende Skruller til en anden galakse? Det får vi ikke klart at vide! Muligvis sker disse ting rent tilfældigt.

Ender Skrullerne i filmen med at have fået fat i den overlysmotor, de skulle bruge og som er så central for plottet? Det får vi ikke klart at vide – og dermed forløses filmens plot overhovedet ikke! Men alt tyder på at de ikke gør, selvom de tager afsted til det ydre rum med Carol til sidst. Motoren blev jo ødelagt af Carol for seks år siden i den eksplosion der gav hende hendes kræfter, og kraftkilden til motoren – the Tesseract – forbliver på Jorden (det beder Carol specifikt Fury om!). Måske har Skrullerne nu tegningerne til motoren, men så vidt filmen fortæller os, har de ikke hverken motoren selv eller kraftkilden til den (om end det selvfølgelig er muligt at Carol selv kan agere kraftkilde – men det får vi ikke noget at vide om at hun gør).

Det er en utrolig uklar og utilfredsstillende slutning. Men måske er det også noget der bliver gemt til næste film? Eller også er det noget de simpelthen har glemt at inkludere i det endelige manuskript. Det må tiden vise. I hvert fald er det ingenlunde godt nok til at leve op til MCU-seriens standard.

En af årsagerne til filmens struktur er åbenbart (ifølge interviews) at publikum skulle gå ind til filmen i den tro at Kree'erne var the good guys, da Carol jo siger i traileren at hun tilhører en gruppering af “noble warrior heroes” – og derfor skal det forestille et stort *reversal* da det afsløres at Kree'erne er skurkene og Skrullerne er the

good guys. Men det fungerer desværre dårligt hvad angår Kree'erne, idet alle som har læst tegneserierne og alle som har set Agents of SHIELD tv-serien er udmærket klar over at Kree-imperiet i det store hele er fascistisk. Plottet har således bundet knuder på sig selv ved at forsøge at appellere til et totalt uvidende publikum og fejler fælt over for et vidende (nørd-/MCU-)publikum, som hele filmen igennem er aldeles klar over hvor tingene bærer hen og bliver irriteret over at Carol bruger så meget tid på at finde ud af ting som er ret indlysende for os.

Og jeg kunne sådan set blive ved længe endnu med mine indvendinger, men jeg vil stoppe mens anmeldelsen stadig har en begrænset længde. Næst efter *Guardians of the Galaxy Vol. 2* (som jeg syntes var MCUs største skuffelse) og *The Incredible Hulk* (som kun lige knap er med i MCU; den er nærmest apokryf), så må jeg med sorg erklære Captain Marvel den dårligste MCU-film i hele serien. Filmen har da også gode ting, og er som sagt generelt underholdende og seværdig, men det er umuligt for mig at se bort fra dens meget markante mangler og svagheder. Jeg er skuffet over at Kevin Feige syntes at dette utroligt rodede manuskript var godt nok.

Karakter: 7 stjerner ud af 10.

Tue Sørensen

OPSPIND – EN HELT ALMINDELIG HISTORIE

af Manfred Christiansen

Manfred Christiansen er efterhånden en gammel kending i danske science fiction-kredse. Han er måske mest kendt som kunstneren bag de fleste af Science Fictions Cirkels bogomslag de sidste mange år samt indtil flere plakater til Fantasticon, inklusive dette års (se bagsiden af dette blad). Men Manfred er også en flittig novelleskribent og har skrevet romanerne The Real Houdinis (Valeta, 2014) og De indviede (EgoLibris, 2017). Mange af Manfreds noveller er desuden samlet i novellesamlingen Galaktiske forestillinger (Science Fiction Cirklen 2012), som også er udkommet på tysk i hans egen oversættelse.

Her er godt nok koldt. Jeg synes slet ikke bålet varmer. Et klamt mødested du har valgt, hvis jeg må ha' lov at sige. Mørkt og klamt.

Inden du overfalder mig med alverdens spørgsmål, vil jeg lige slå noget fast: I virkeligheden er jeg møgkedelig: almindeligt udseende, to helt almindelige tatoveringer (havde jeg ikke haft nogen ville det jo have været usædvanlig), kedelig seksuel observans (entydig heteroseksuel uden antydning af en fetich), gennemsnitsalder, -vægt, -højde og -hårfarve. Jeg havde engang også et almindeligt arbejde.

Du må ikke misforstå mig, for det er ikke fordi jeg forventer at du vil udspørge mig. Det må du sgu selv om. Jeg er bare blevet så vant til, at folk, der ikke kender mig, absolut skal vide alt med det samme når de finder ud af hvem jeg er. Skide trættende. Det er det, det er: trættende. Jeg er sgu helt almindelig.

Eneste usædvanlighed hos mig er det totale fravær af særligheder.

Ikke engang det, jeg blev anklaget for, var usædvanligt. For alle gør det på et eller andet tidspunkt. Online, du ved.

Alle.

Men med kedelig almindelighed vinder man ingens sympati, så alle stiller mig de samme spørgsmål.

Nej, jeg føler mig stadig ikke som forbryder. Jeg har aldrig været forbryder. Der var bare nogle online der mente det modsatte, og derfor sidder jeg nu med dig her midt om natten i denne kolde klamme grotte ved havet.

Min sag kan koges ned til nogle få spørgsmål. Nærmest bibelske. Urspørgsmålene om straf er retfærdighed, hævn eller opdragelse. Er det sanktionen der holder os fra at være forbrydere, eller vores egen moral? Hvad er en forbrydelse overhovedet? Hvem må stille sig til doms for andre? Og hvad er retfærdighed?

På grund af retssagens online-natur havde jeg mulighed for at vælge, hvor jeg ville anklages, så det var let at vælge retsinstanden. Forbrydelserne jeg var anklaget for, var foregået online, selvfølgelig valgte jeg derfor en cyberretssal. Og for øvrigt: hvordan kunne jeg stole på en enig tolvpersoners offline ikke-anonym jury, som måske heller ikke engang anede en hujende fis om, hvad der foregik på nettet?

Ser du, havde jeg valgt offline, skulle jeg også have opgivet min anonymitet og stået frem IRL. Og boden ville blive udmålt offline – offline valuta eller offline sanktioner. Så hellere en flertalsafgørelse fra en potentiel uendelig stor jury under fuld anonymitet, med personer som dag ud og dag ind gjorde nøjagtig det samme som jeg havde gjort og som derfor vidste, at det ikke var en rigtig forbrydelse jeg var anklaget for. Eneste forskel mellem dem og mig var, at jeg blev taget. Det vil sige, én af mine avatarer var blevet afsløret. In flagrante, som man siger.

Du må ikke tro at jeg prøver på at retfærdiggøre min handling. Prøver at forklejne, hvad jeg har gjort, fordi det foregik i den virtuelle verden. Nej, jeg er godt klar over, at det jeg gjorde, ikke ligefrem var kordrengeopførsel, men det var som sagt i cyberspace, og jeg opfattede det ikke

som en forbrydelse. Mere som at gå over for rødt eller ikke opgive alle indtægter til skattevæsnet. Forbrydelse i den lave ende af bassinet. Engang sagde man “what happens in Vegas, stays in Vegas”. Og sådan er det også i cyberspace “what happens online, stays online”. Derfor tænkte jeg en online jury ville være mest passende. Jeg regnede ligefrem med, at muligheden for at blive frikendt var stor. Og hvis jeg skulle gå hen og blive dømt, så skulle jeg muligvis betale med bitcoins eller en af de andre online-valuta – måske endda med FIFA Universal Coins, som er så skide svære at få fat i.

Når jeg nu var blevet anklaget i cyberspace, så ville jeg også have en passende hjælp. Min online-forsvarer blev et ekspertsystem. En AI som jeg havde fundet i en afkrog af det grå net. Den var public domain og havde været online i 105 dage. Over tre måneder! Ikke småting for en AI i cyberspace. De fleste AI'er af den slags ville være blevet hack'et, crack'et og mod'et til ukendelighed inden for de første få dage af deres skrøbelige eksistens. Derfor troede jeg på, at den var bygget på robust og pålidelig kode med en fornuftig kernel. Ifølge beskrivelsen havde den, sammenlignet med en IRL-forsvarer, akkumuleret hvad der svarede til 472 års erfaring i online retssale. Det eneste den ville have til gengæld, var lov til at føje erfaringerne fra processen til dens egen. Fuld diskretion selvfølgelig.

Den var så sandelig også robust, det må jeg sige. I dagene op til min egen proces havde den deltaget i knap to hundrede andre sager. Og vundet de fleste. Hvis ikke jeg

havde set det med egne øjne, ville jeg ikke havde troet det. Damn, jeg var god til at finde gratis guldkorn dengang.

Vil du vide hvad jeg havde gjort? Hvilken internetlov jeg havde overtrådt? Det er faktisk ikke så let at besvare, for hvor ender sandheden og hvor begynder løggen når man er online? Der er en masse regler på internettet som ikke regulerer ens adfærd, men forklarer den. Som for eksempel *regel 42: intet er helligt*. Det er ligesom i spillet, Fluffy Mushroom Clouds: Er det virkelig den regnbue, som Jesus pruttede ud, du er ved at inhalere og kan smage, eller er det bare en repræsentation af ettere og nuller der skylles igennem din avatar? Det er meta på meta på meta.

Hvad, kender du ikke spillet?

Det er heller ikke så vigtigt.

Anyway, dagen for retssagen mod mig var sat, og jeg havde ventet på endelig at komme i gang. Omhyggeligt og diskret havde jeg isoleret min anklagede avatar, så der ikke var nogen forbindelser til mine andre avatarer. Jeg måtte ofre to, som havde lidt for stærke forbindelser til min lettere anløbne identitet, så da dagen oprandt, følte jeg mig klar. Hvad vidste jeg om, hvordan det hele ville forløbe?

Jeg synes der er lidt koldt nu. Kan du lægge en brændeknude på bålet? Jeg solgte alle mine ejendele for at skaffe pengene til overfarten, skal du vide. Til gengæld har jeg nu heller ikke så meget at bære rundt på. Alt hvad du ser, er alt hvad jeg ejer.

Tak.

Jo, jeg var klar. Hvad jeg ikke havde opdaget, og nu set i bakspejlet kunne det have været et tidligt varsel, var an-

tallet af aktive deltagere i juryen – omkring trehundrede treoghalvtreds tusinde deltagere til domsafsigelsen. Min sag var gået viral – på det grå net. Jeg havde været alt for optaget af at forberede mig på retssagen til at lægge mærke til den opmærksomhed min sag havde fået.

Ja, Ja, jeg skal nok fortælle, hvad min forbrydelse var: Jeg havde løjet online. Og så havde jeg stalket nogle i cyberspace lige på kanten til IRL.

Tænk! Engang kunne man blive præsident ved at lyve online og gang på gang blive afsløret uden konsekvenser. Nu bliver man retsforfulgt!

Det med løgnene var måske ikke det der havde flest konsekvenser. Det var nok det, at jeg var begyndt at stalke én jeg havde kontroverser med online. Det var på et lige-gyldigt diskussionsforum. Det kunne have været et hvilket som helst andet diskussionsforum, hvor særlige egenskaber møder særlige behov. Jeg kan ikke engang huske, hvordan vi blev uenige, jeg havde bare set mig sur på nogen. Jeg havde udgivet mig for at være transkønnet med hang til fod-fetich for at få adgang til forummet. Jeg har ingen holdning til manglekønsdiskussionen, jeg er sådan set indifferent overfor hvilket køn mine medmennesker har eller ønsker at have. Og fødder er efter min mening lavet til at gå med, ikke at til at blive opstemt af at putte i diverse huller med stigende intimitetsgrad, men jeg accepterer at nogen har den tilbøjelighed.

Ja fødder. “Rule 34” du ved; inden jeg fandt på det, var jeg ikke klar over, at det fandtes.

Kald mig seksualdriftsagnostiker, hvis det hjælper dig at forstå mig. Så længe jeg ikke bliver skudt i skoene at jeg er diskriminerende, fordi jeg ikke har taget stilling til min egen transkønnethed eller yndlingsfetich. For eller imod hvad? spørger jeg. Ét er de biologiske træk på køn. Et andet er ens overbevisning om hvilket køn man har. Jeg er overbevist om, at jeg har det køn jeg har, hvilket mere eller mindre svarer til mine biologiske træk, helt ned i mit DNA. Andre kan for min skyld synes, hvad de vil om deres genetiske eller biologiske grundlag for køn og at deres inderste DNA-bestemte følelser siger noget andet end deres medfødte udformning. Jeg har stadig ret til at synes det er fremmed for mig – lige så fremmed som min almindelighed er fremmed for dem. Men jeg har aldrig diskrimineret nogen af den grund. Jeg ville såmænd bare ind på deres forum for at se, hvad de diskuterede, som sagt det er jo fremmed for mig. Du kan kalde det nysgerrighed eller fascination med det eksotiske og anderledes. Nogen vil så kalde det en fetich.

Siden med diskussionsforummet hedder *Lidttilenside dot org* hvis du nu vil vide det. Og deres slogan er *alle er velkomne*. Men inden du prøver at komme ind, skal du vide, at man skal være lidt til en side for at få adgang. Det viste sig nemlig, at man ikke kunne komme ind og diskutere, hvis man ikke på en eller anden måde afveg fra den biologisk programmerede almindelighed. Hvem er det lige der var diskriminerende? spurgte jeg, da min profil blev afvist med min almindelige avatar.

Derfor lavede jeg mig et transkønnet alterego.

Mener du, det var lusket? Næ du. Jeg fandt bare en vej ind. Jeg var ikke ude på at skade nogen. Nu med tilbageblik tror jeg, at langt de fleste deltagere derinde sidder med en forfalsket identitet.

Identitets*lyveri*, fik du den?

Men jeg synes nu altså, den var sjov.

På forummet fulgte jeg diskussionerne på må og få, og til at begynde med kommenterede jeg aldrig. De fleste diskussioner kedede mig også ret hurtigt. De mest spændende var diskussioner om semantiske forskelle af køn på fremmede sprog og hvilken betydning det havde for individets kønsspecifikke identitet eller kønnene i dyreriget. Vidste du for eksempel at findes sprog hvor solen er hunkøn og månen hankøn, mens de på andre sprog begge er hunkøn, og at der også findes sprog hvor kønnet kan skifte alt efter hvilken semantisk kontekst finder anvendelse? Og at der er 450 fiskearter hvor fiskene kan skifte køn og at en af dem kan skifte 20 gange om dagen, og at det er søhestehannen der bliver gravid? Men den slags diskussioner hørte desværre til sjældenhederne. For det meste gik debatterne ud på, at den ene eller anden havde haft svært ved at blive accepteret som den de var, og at de heteroseksuelle ikke havde den fjerneste ide om, hvor svært de havde det.

Jeg tænkte, at de ikke havde mødt mig: for det er fandme også svært at være helt almindelig.

Efter et par måneder blandede jeg mig så i én enkelt diskussion. Jeg plæderede for, at heteroseksuelles mening om deres seksualitet også skulle høres på deres forum, og om det ikke var en ide, at de "normalt-kønnede" også blev

lukket ind, hvis de gerne ville, det kunne blive en interessant meningsudveksling. Det var en lille uskyldig kommentar, og jeg havde ingen bagtanker med den. Jeg fik en del anerkendelse for den kommentar. Men der var én som kaldte mig troll og mente at jeg skulle holde mig væk, for det var sådan at diskriminationen af seksuelle minoriteter begyndte. Det var ovenikøbet en af moderatorerne.

Med det samme tænkte jeg *regel 14*, du ved, den med ikke at diskutere med trollene og jeg skulle have ladet den liggende, men jeg kommenterede tilbage og nu var fronterne trukket op. Debatten fortsatte et par dage. Flere og flere deltog. Jeg fik mange likes, men også mange hates. Og moderatoren jeg nævnte, var særlig ivrig. Lidt efter begyndte jeg at stalke pågældende. Bare sådan, for jeg var nysgerrig efter at vide, hvem det var jeg diskuterede med. Mest for sjov og måske for at være forberedt på kommende ordvekslinger. Det var avataren jeg gik efter, ikke personen. Pågældende kunne da også bare have stalket mig – omend jeg havde sikret mig, at man ikke kunne finde så meget om mig: jeg havde jo ikke været hundrede procent sandfærdig ved min tilmelding. Ironisk nok gik den anden under navnet SuffragetteSam. Under en af diskussionerne påpegede jeg at Suffragium betød stemmeret, og spurgte derfor under hvilket påskud heteroseksuelles stemme skulle kunne forbydes på forummet. Derefter gik jeg systematisk ind på alle diskussioner med SuffragetteSam, for bare at være på tværs. Hvis jeg blev kaldt troll, kunne jeg jo også opføre mig sådan.

Jeg fik en flok tilhængere som fulgte mig og gav mig likes og andre tilkendegivelser. På et tidspunkt var én af mine posts forummets mest delte og likede. Sjovt nok blev den placering overgået af SuffragetteSams kontra-posts ugen efter. SufSam, som jeg var begyndt at kalde ham (jeg var sikker på det var en han) havde også fået en flok followers. Vores followers udkæmpede debatslag hist og her og det hele udviklede sig til en regulær stillingskrig. På den ene side dem der mente at “normalt seksuelle” mænd altid ville prøve at undertrykke både kvinder og afvigere, på den anden side dem der mente, at kønnenes kamp var overstået og at der ikke var noget at frygte.

SufSam forekom mig nu bitter og såret, hvilket bare ansporede mig mere.

Han blev mere og mere skinger, mens det var ham der beskyldte mig for at være netop det. IRL grinte jeg bare, men online spillede jeg den sårede. Fik mere sympati på den konto.

Jeg stalkede videre og fandt en bunke metadata om SufSam som overhovedet ikke var krypteret. Ingen sikkerhedsforanstaltninger overhovedet. Jeg var derfor på ingen måde overrasket, da det viste sig, at avataren var identisk med en virkelig person. Så uden at ville det, havde jeg fået adgang til personens virkelige identitet: En biseksuel ved navn Sam, det skulle både stå for Samuel og Samantha. 26 år, androgynt udseende, lidt mand lidt kvinde på samme tid. Kaldte sig selv panseksuel eller pankønnet. Han skrev på en meget lidt besøgt blog under navnet Samanthuel. Jeg lagde mærke til, at mine diskussioner med ham på forum-

met havde sat spor på hans blog. Flere af mine followers var begyndt at kommentere på hans blog – mere ondsindet end nødvendig. Jeg var målløs over, at nogle individer åbenbart kunne være så nidkære og emsige, men samtidigt morede jeg mig kostelig – der var jo ingen skade sket, det var jo bare online. Jeg fortsatte med at samle data ind om den virkelige Sam og lavede en profil på ham, måske for at forudse hans reaktionsmønster. Det var mere en slags hobby end et rigtigt formål. Indimellem brugte jeg de indsamlede data imod ham i diskussionerne. Bare for at teste profilen jeg havde bygget. I begyndelsen meget diskret, for jeg var godt klar over, at jeg havde overtrådt grænsen af god internetskik ved at stalke SufSam i virkeligheden frem for blot hans avatar. Efterhånden blev jeg mere kæphøj og åben med mine stikpiller der havde tydelige spor til SufSams IRL-identitet.

Så en dag fik jeg en digital stævning. Jeg blev anklaget for at have overtrådt forummets regler: jeg havde ikke været sandfærdig med mine afgivne data, løjet om min seksualitet og dermed overtrådt brugsbestemmelserne. Det var ikke engang min transseksualitet de betvivlede, det var min fod-fetich. Intet om, at jeg havde stalket nogen. Det kom først senere. Sammen med stævningen kom også en PDF med forummets regler, hvor passagerne jeg havde overtrådt, var fremhævet med gult, også min digitale underskrift var fremhævet. Det vil sige min avatars underskrift. I alt femten sider.

Har du nogensinde læst alle siderne om brugsbestemmelser inden du godkender dem? Nej, vel?

Som konsekvens af stævningen fik jeg indskrænket mine digitale rettigheder på alle felter, min personlige internetadgang lige så snart retssagen skulle gå i gang. Det var lidt af et chok, for selvom jeg havde flere identiteter på nettet, var de alligevel digitalt forbundet med hinanden. Dat retssagen begyndte, kunne jeg ikke engang udføre mit arbejde længere. Jeg fik dog lov til at bruge nettet under retssagen, og mens jeg konsulterede min forsvarer, men jeg havde ingen mulighed for at være online overhovedet.

Kig ikke sådan på mig. Jo, gu' fanden var det idiotisk, men du skal ikke bilde mig ind at du aldrig har løjet online – læg hellere mere brænde på, jeg tror det bliver koldt i nat. Du kan også brænde disse tilgodebeviser, jeg får nok aldrig brug for dem, der hvor jeg er på vej hen.

Ja, ja, jeg skal nok fortsætte, men det er kun fordi jeg keder mig – og la' så vær' med at afbryde mig.

Fordi jeg ikke havde adgang til mine avatarer, havde jeg heller ikke mulighed for at slette de data jeg havde samlet om SufSam. Men de havde heller ikke adgang; for at få adgang til dem, skulle de have den dér særlige cyberterrorist-dommerkendelse, så jeg følte mig sikker.

Nej. Jeg var ikke bange. Jeg var nok mest flov. Du må forstå det her er en del af min online-æra jeg ikke er særlig stolt over, og retssagen kørte videre, om jeg ville eller ej.

Anyway. Inden jeg så mig om, havde anklageren med cyberterrorparagraffen i hånden fået adgang til mine arkiver som viste, alle de data jeg havde samlet om SufSam, også dem fra den virkelige verden og ikke udelukkende fra hans cyberpræsens. Det var langt mere alvorligt end at

overtræde reglerne i et diskussionsforum. En hacker havde lækket oplysningen om at en mine personlige arkiver ville vise, at jeg havde samlet ulovlige data, hvorved myndighederne fik en kendelse for at få adgang til mine data der viste at det hackeren havde lækket, var sandt. Det var sådan en rigtig Catch22. Jeg konsulterede derfor min forsvarer-AI, som gjorde en indsigelse og vi fik medhold i, at de således fremskaffede data ikke kunne bruges som bevismateriale i retten. Men da var det allerede for sent. En flok ivrige hacktivist var gået i gang med at sniffe rundt i mine forskellige identiteter. Selvfølgelig kom det frem, at jeg var almindelig heteroseksuel, hvilket sjovt nok aldrig blev en central del af retssagen mod mig, noget som dengang undrede mig. Men jeg kendte heller ikke hele sandheden.

Alle mine omhyggelige forsøg på at værne om min anonymitet blev afdækket og fortolket som et forsøg på at dække over ulovlige handlinger. En række af mine andre avatarer og aliaser, hvor jeg også havde været lidt ... lad os kalde det "romantisk" om min baggrund blev brugt som bevis for min anløbne moral og for at jeg var patologisk online-løgner. Pludselig handlede det om, at jeg havde været diskriminerende overfor seksuelle minoriteter. At mine løgne havde været årsag til mentale skader hos SufSam og hans followers. Min forsvarer-AI rådede mig til at indgå forlig for at begrænse skaden, men jeg insisterede på, at jeg ikke havde gjort andet end hvad alle andre også gjorde, så sagen kørte videre.

Det var et opslidende år, men jeg vandt. Frikendt på, at bevisførelsen for, at jeg ikke havde en fod-fetich, var

mangelfuld. Min manglende transkønnethed var ikke kommet til diskussion. Afgørelsen var baseret på et flertal af 50,1 %. Folket havde talt. Men også kun lige. Jeg kunne lige så godt være blevet kendt skyldig.

Hvad mener du med, jeg var heldig? Der var ikke noget der var heldigt her!

Jeg fik alle mine onlinerettigheder tilbage, og så måtte jeg bare videre. Jeg gik straks i gang med at pleje mine kontakter og berolige gemytterne. Jeg kunne dog fornemme en slags afstandtagen fra mange af mine bedste online venner. En del havde *unfriended* mig. Whatever, tænkte jeg og kløede ellers på at få en dagligdag igen med en fornuftig bevægelsesfrihed online efter et par uger med irriterende begrænsninger. Til at begynde med kørte alt også næsten normalt og jeg forsøgte at glemme alt om retssagen – jeg havde jo vundet.

Men pludselig kom jeg igen på alles digitale læber. Selvom jeg kun havde haft mine kontroverser med en enkelt profil, blev jeg tillagt en diskriminerende adfærd overfor alle minoriteter, om det så var asetroende eller zoofilister. Jeg blev beskyldt for at diskriminere alle. Min arbejdsgiver foreslog så, at jeg skulle tage orlov uden løn så længe sagen stadig havde momentum, for deres image tillod ikke, at jeg var en del af deres organisation. Det havde jeg ikke råd til, så da jeg afslog, blev jeg fyret med henvisning til en passage i min ansættelseskontrakt som jeg aldrig havde nået at læse. Jeg skulle ovenikøbet prise mig lykkelig over, at de ikke også gik i rettens vej, hed det sig. I øvrigt mente de, at min personprofil var for almindelig til

at passe til en virksomhed med deres image - jeg havde ikke nogen interessant story jeg kunne fortælle.

Det næste der skete var, at min offentlige og mest sandfærdige profil nu blev overdænget med tusindvis af *unlikes* og hate-tweets. Særligt fra nogle af mine tidligere followers. Og nu var det *mig*, der blev stalket.

Det var sådan cirka på det tidspunkt jeg droppede resten af min politisk korrekte facade. Indtil da havde jeg været påpasselig med ikke at støde nogen IRL. Nu var jeg ligeglad med hvad andre siger om det er politisk korrekt. På internettet kan alt, hvad man siger, alligevel vendes og bruges imod én - *reglerne 12 og 13, du ved* - så hvorfor bøvle?

Du siger ikke noget som helst. Er det fordi du er ligeglad? Ja, ja. Du trækker bare på skulderne og tænker, *godt, det ikke er mig*. Det forstår jeg godt. Indimellem tænker jeg, hvad nu hvis jeg ikke havde haft en anonym profil. Den dér tolv-på-et-dusin-type som passer sig selv, holder sig i baggrunden og kun sjældent giver sin mening til kende. Jeg skulle have holdt min kæft, skulle jeg. Folk er sgu da ligeglade med hvad hr. Gennemsnit har at sige. Det er kun de særliges mening der tæller. Bare man er en smule anderledes, bliver man regnet for noget. Selv racister får sympati fra den mørke afkrog af den menneskelige sjæl, når de bare får en smule modgang for deres holdninger. Ja, jeg mener racister ... eller antisemitter, fanatikere, seksualforbrydere, *you name it*. Endda de værste fucking sindssyge, psykopatiske, masseorderiske sociopater får et klap på

skulderen. Jeg kom i shitstorm, fordi jeg var almindelig og mistede alt – inklusive strafrenter og dummebøde.

SufSam derimod fik vind i sejlene. Hans ellers ringe besøgte trans-blog fik overnight en million followers *and rising*. Bare efter en måned var han røget op på en plads fjorten over online-reklameindtægter. Han indspillede en single sammen med en homo-DJ og et lesbisk techno-band. Blev nummer to tre uger i træk selvom han ikke kunne synge uden auto-tune. Fik også en sponsoraftale for et ølmærke.

Åhr, så hold kæft. Jeg ved godt, at *man* ikke sir' sådan, men hvad kan jeg miste nu? Der ligger fandme ingen nedværdigelse i *homo* fra min side, kun den du selv tillægger den. Hvad nu hvis almindelige mig bliver stødt over at blive kaldt *almindelig*. Jeg har ingen skavanker, tilbøjeligheder eller evner, jeg kan bruge til min egen fordel. Jeg er dømt til at være udenfor alt, der er interessant. Det var jo derfor jeg ville ind på det diskussionsforum – fordi det var forbeholdt dem der var anderledes. Faktisk er vi *almindelige* efterhånden blevet en minoritet. Og fordi vi er så skide almindelige, vil ingen give os retten til at forsvare vores minoritet. Vi har jo alle fordelene.

Du siger min story er ualmindelig? Det er da meget muligt. Men jeg kan ikke bruge det til noget, jeg er almindelig du ved. Der er ingenting jeg kan til min fordel, for almindelighed er sådan set en ulempe.

Du er jo bare almindelig :-D, var der i øvrigt nogen der havde skrevet i en *unlike*-kommentar. Det fik mig til at lede efter noget i min fortid jeg kunne bruge som ammuni-

tion mod det almindelige. Men der var ingenting. Som barn var vi hverken rige eller fattige. Mine forældre blev skilt som alle andre, men ingen af dem bekæmpede den anden, og de var flinke mod mig. Jeg fik en helt almindelig uddannelse. Blev hverken mobbet eller mobbede andre. Ingen vanrøgt jeg kunne bruge til min fordel. Min straffeattest var ren. Ti generationer tilbage var der en onkel der blev dømt for mord. Da jeg kiggede nærmere, fandt jeg ud af, at alle med stor sandsynlighed har en morderisk onkel, tante, fætter eller grankusine i stamtræet.

Der var bare ingenting. Og det forekom mig, at jeg var den eneste almindelige i hele verden.

En dag kunne jeg så ikke længere bo i min lejlighed mere og blev nødt til at flytte. Nogen havde hacket mine smart-apps og overtaget mine administrationsrettigheder. Således blev jeg regelmæssigt vækket af brandalarmen midt om natten eller skærmen tændte og viste den der Rick Astley-loop: *Never gonna give you up* - rickrolling uden at have været emsig nysgerrig. Og end imellem kom politiet på grund af en anonym henvendelse med baggrund i den uretmæssige cyberterrorisme-kendelse, som stadig var hæftet til min profil. Så var der dengang jeg modtog jeg en ekspreslevering med 25.000 gule gummiænder.

Jeg tænkte, at de mennesker der gjorde det da måtte kunne retsforfølges. Jeg konsulterede derfor min forsvarer-AI, men den var i mellemtiden blevet crack'et og kunne ikke andet end plapre løs om fartbøder og bodeling. Nu var jeg uden arbejde. og pengene fossede ud af min konto. Der-

for havde jeg ikke råd til at betale en IRL-advokat for at kigge på min sag.

Jeg blev hjemløs. Luskede rundt i gaderne og overnattede i de aflukkede sektioner af metroen. Jeg havde stadig online adgang og søgte derfor anonyme online jobs, for min rigtige profil og jobmuligheder var som ens poler på magneter. Fik kun dårligt betalte liker-jobs, og en sjælden gang passede jeg online-games for rige stoddere.

Det var dér jeg igen stødte på SufSam. Jeg havde fået muligheden for at passe en online GayPornAssassin-profil for en nygift mand, mens han var på honeymoon-krydstogt i Caribien med sin kone og to pap-børn på seks og otte.

Kender du spillet? Jeg var lige ved at sige nej til opgaven, men jeg var sulten. Spillet er ikke noget for sarte sjæle og meget politisk ukorrekt.

Anyway. Det viste sig at det var SufSams profil. Han hed i virkeligheden Jens Christian. Intet på hans officielle profil hentydede noget som helst om hans panseksualitet. Profilen var bemærkelsesværdig almindelig og nærmest tom, som om den var helt ny. Han lignede sig selv, lidt mand, lidt kvinde, men han havde sat sit hår mere maskulint og havde briller på. Det var nok – nærmest på den dér superhelte måde; et par briller og superhelte bliver helt almindelige mennesker. Han var næsten ikke til at genkende. Han boede med sin helt almindelige familie i en gennemsnits treværelses på 15. sal på Christianshavn med udsigt over et almindelig indkøbsstrøg og Frelserkirken, sammen med almindelige naboer med deres respektive almindelige job. Han havde endda selv et almindeligt job. Et job han

ikke engang behøvede mere med alt det han havde tjent i den seneste tid.

I de første sekunder nærrede jeg en vis ærefrygt for ham. Nu om dage er det jo et kunststykke i sig selv at skjule sin sande identitet, og jeg var endda gået ret langt uden at finde noget om ham. Men denne ærefrygt var hurtigt overstået, for hvilken ret havde han til at være almindelig?

I virkeligheden er jeg meget liberal i min holdning med hensyn til seksualitet, på trods af hvad der bliver sagt og skrevet om mig. Folk kan sgu udleve deres kønsdrift som det passer dem, og jeg vil ikke engang have noget imod at kigge på, hvis lejligheden bød sig og jeg fandt det interessant nok, men det er ikke noget jeg opsøger. Efter retssagen havde jeg heller ikke noget imod SufSam *slash* Samanthuel og ønskede ham endda alt godt, men denne drejning havde jeg ikke set komme. Jeg mente nu at forstå hvorfor stævningen kun gjaldt den opdigtede fetich og ikke min opdigtede identitet. Han skjulte noget for sig selv og sine nærmeste og prøvede at være *almindelig*. Pludselig nærrede jeg et had mod ham. Rigtigt inderligt had mod det han var, og at han ikke turde springe ud, som man siger - springe ud som almindelig.

Almindelig som jeg. Hvad gav ham retten til at være almindelig, når han nu også havde alle fordelene ved at være ualmindelig? tænkte jeg.

Hvorfor kigger du på uret hele tiden? Nå ja klokken er mange.

Jeg går ud fra, at båden kommer helt ind i grotten.

Og du er sikker på jeg kan være i fred derovre? Det er også ligegyldigt. Jeg har ikke noget at tabe. Glæder mig faktisk til en udigitaliseret verden.

Du glør igen nysgerrigt på mig. Hvad vil du vide mere?

Jo, gu' fanden havde jeg lyst til at hævne mig. Han havde jo taget alt fra mig.

Nej, jeg blev ikke voldelig.

Det eneste jeg gjorde, var at dele Jens Christians og Samanthuels billede sammen med et link til hans avatar på GayPornAssasin på hans profil hver halve time i fjorten dage og bruge mine sidste penge på at få andre til at like det.

En shitstorm fulgte, og han røg samme vej som jeg.

Nej, det var ikke noget tilfredsstillende resultat. Måske retfærdigt. Men stadig uretfærdigt, for det var igen en *almindelig* det gik ud over.

En dag dukkede Samanthuel så op i de aflukkede sektioner af metroen. Jeg ved ikke hvordan det gik til, men vi faldt i snak. Han var egentlig meget flink og virkede glad. Han fortalte, hvor gerne han, lige siden han var helt lille, ville være almindelig, men at hans opvækst som panseksuelt barn af et transseksuelt/lesbisk par ikke tillod det. Hans forældre havde oprettet diskussionsforummet og givet ham jobbet som moderator. Online var han så blevet konfronteret med en mand der ikke gjorde forskel mellem dem *lidt-til-en-side* og de normalseksuelle. Presset af sine forældre og sine followers havde han været tvunget til at indtage en modsat position og til sidst anmelde manden for overtrædelse af forummets regler. Manden havde løjet

både om sin transkønnethed og sin fetich, mens han i virkelig havde været helt almindelig. Det var på grund af denne mand, at han havde fået modet til at springe ud som almindelig. Siden havde han ledt han efter manden for at sige tak.

Da vidste jeg, at jeg skulle se at komme videre.

MÅNER, MONTRE, MØNSTRE, MONSTRE

Fire kunstudstillinger

af Stig W. Jørgensen

Stig W. Jørgensen har været aktiv i danske science fiction-kredse siden 1980'erne, især som kritiker, men også som fiktionsforfatter. En del af Stigs artikler om science fiction er blevet samlet i bøgerne Det virtuelle cocktailparty (Science Fiction Cirklen, 2010) og Ekkorummet (Science Fiction Cirklen, 2013). Stig har en fortid som datalingvist og klassisk filolog, men arbejder nu hovedsageligt som oversætter og har oversat for flere store danske forlag. Han har blandt andet sammen med en partner oversat Charlaine Harris' bøger om Sookie Stackhouse; forlæggert for den populære HBO-serie Trueblood.

I det forløbne år har der været i hvert fald fire udstillinger på danske museer af interesse for fantastikfans. Der er sikkert flere – f.eks. har ARoS i Aarhus i skrivende stund *Tomorrow is the Question* (løber frem til 4. august 2019), en udstilling af international samtidskunst, der “appellerer til at reflektere over fremtidens udfordringer”, og Cisternerne i Søndermarken rummer (frem til 30. november 2019) den postapokalyptiske oplevelse *It's not the end of the world* – og det er selvfølgelig en temperamentssag, hvornår man opfatter en kunstudstilling som relevant for fantastik. Her vil jeg indskrænke mig til at gøre status over fire udstillinger, som jeg har set, og som falder temmelig tydeligt inden for fantastikkens kerneområder.

Måne på mange måder

Det er som bekendt i år præcis 50 år siden, det første menneske satte sin fod på Månen. Dette markerede Louisiana i Humlebæk i efteråret med den stort anlagte udstilling *Månen – fra den indre verden til det ydre rum* (13. sep. 2018 til

Fritz Langs “Frau im Mond”, 1929

20. jan. 2019). Udstillingen dækkede “kunst, film, musik, litteratur, arkitektur, kulturhistorie, design og naturvidenskab” med ambitioner om at behandle Månen i alle aspekter – fra mytologi og Månen som romantisk motiv over astronomi- og rumfartshistorie til Månen i science fiction og moderne kunst.

Udstillingen var bygget op omkring seks temaer: *Måneskin* (Månens lys i kunsten fra romantisk landskabsmaleri til moderne installationer); *Selenografi* (den videnskabelige beskrivelse af Månens overflade fra Galileis til månelandingernes udforskninger); *Myter og månesyge* (myternes måne – måneguder, folkeminder, urbane myter og surrealistisk kunst); *Rumalderens æstetik* (60'ernes rumkapløb og de spor, det satte sig i kulturen); *Rumkolonisering* (fremtidens planer om månebase og minedrift m.m.) og *Dyb tid* (kunst, der prøver at indfange geologiske tidsspænd og astronomiske afstande, samt månesten, meteoritter og andre autentiske klenodier).

En sådan altfavnende tilgang, der prøver at behandle alle aspekter af vores forhold til Månen, rummer den fare, at udstillingen kunne komme til at stritte i alle mulige retninger og ende med at gøre ingen tilfreds i forsøget på at gøre alle tilfreds. Denne bekymring blev dog gjort grundigt til skamme, for udstillingen var helt usædvanligt velkomponeret. Det var ikke sådan, at videnskabens måne blev holdt adskilt fra kunstens måne – i hver af de tematiske sektioner optrådte kunst, spekulationer og fakta side om side, hvilket fungerede på den bedst tænkelige måde: Hvis man som besøger var særligt interesseret i noget bestemt,

Robert Rauschenberg: "White Moon (Stoned Walk)", 1970 – billedkunst fra Apollo-missionernes og ungdomsoprørets tid

endte man alligevel med at se og opleve noget, der egentlig ikke lige var det, man kom for.

Desuden var udstillingen fysisk omfattende med over 200 værker. Så hvis man var særligt interesseret i et enkelt tematisk aspekt og valgte at springe andet over, fik man stadig rigeligt for pengene, og ville man have det hele med, var der basis for mere end ét besøg. Jeg nåede dog aldrig at opleve Laurie Anderson og Hsin-Cheng Huang's virtual reality-værk, hvor man kunne prøve at gå på Månen, for de gange jeg var der, skulle man stå i kø i tre kvarter

for at prøve installationen, og det havde jeg ikke tålmodighed til. Det var muligvis en fejl, for flere anmeldere har fremhævet VR-oplevelsen som udstillingens højdepunkt.

I udstillingsperioden var der talrige interessante foredrag og arrangementer, herunder fremvisning af Fritz Langs stumfilmklassiker *Frau im Mond* fra 1929, der også dannede grundlag for udstillingens plakat. Nogle værker skal naturligvis opleves live – som Katie Petersons kuriøse *Earth – Moon – Earth*, hvor Beethovens Måneskinssonate blev radiotransmitteret til Månen og reflekteret tilbage igen; lidt synd for musikken, men stadig elementært fasci-

nerende. Andre egner sig bedre til reproduktion, og her kan man glæde sig over det nummer af *Louisiana Revy*, der traditionen tro er udkommet i forbindelse med udstillingen (59. årg., nr. 1, 2018). Her genoptrykkes også de månedigte (af blandt andre Jorge Luis Borges), der indgik i udstillingen, og hvad disse litterære indslag angår, er det nærmest at foretrække at have dem på tryk frem for at læse dem på en planche. Der er også en månetekst af Italo Calvino (fra *De kosmokomiske historier*), og den allestedsnærværende Anja C. Andersen står for indslaget om “Videnskabens måne”.

Museal science fiction

En udstilling af fuldstændig rendyrket fantastisk-interesse kunne man i næsten samme periode opleve på Brandts i Odense: *Into the Unknown – En rejse gennem science fiction* (28. sep. 2018 til 17. feb. 2019). Der var her ikke tale om en kunstudstilling (skønt der var enkelte kunstindslag, hvoraf Soda_Jerks videoinstallation *Astro Black* er værd at nævne i disse afrofuturisme-tider), men om en oplysende udstilling om science fiction-genren og dens historie i alle medier. Udstillingen var skabt af folk med grundig forstand på genren: Kuratoren var Patrick Gyger, en schweizisk historiker, der har været direktør for Maison d'Ailleurs i Yverdon-les-Bains, et af verdens få deciderede science fiction-museer, og senere leder af det franske kulturcenter i Nantes, hvor han blandt andet arrangerede den store årlige science fiction-festival Utopiales. *Into the Unknown*-udstil-

lingen blev oprindeligt skabt til Barbican Arts Centre i London og er herefter draget på europaturné, så hvis man ikke nåede at se den i Odense, kan man måske stadig få chancen på en ferierejse.

Into the Unknown var også temainddelt i fire sektioner, der dog virkede lidt arbitrære og med glidende overgange: *Rejser ud over det sædvanlige* (den historiske genre, vi plejer at kalde “fantastiske rejser”); *Rumrejser* (rumvæsener og rummet som tema generelt); *Fagre nye verdener* (med en vis vægt på visioner om fremtidens byer) og *De sidste ukendte områder* (kunstig intelligens, kyborger og robotter).

Hvis man interesserer sig for science fiction, var udstillingen en guldgrube, og for den litterært interesserede var det en fornøjelse at konstatere, at skreven science fiction blev viet lige så stor opmærksomhed som de visuelle

medier, som det jo kan være nemmere at gøre spændende i en udstillingshal.

For alle filmelskere er det selvfølgelig sjovt at se rigtige Darth Vader- og stormtroopermasker, der har været i brug i *Star Wars*-filmene, og en lignende autentisk oplevelse fik jeg som litterat ved at se f.eks. John Brunners originalmanuskript til romanen *Stand on Zanzibar* fra 1968. Sådanne klenodier betyder selvfølgelig også, at udstillingen fik netop et musealt præg med vægt på det historiske. Hvis man nu ikke lige er genrehistorisk interesseret science fiction-læser, er det næppe den store oplevelse at se nogle gulnede maskinskrevne ark i en montre og få at vide, at dette er en klassiker. Lidt bedre gik det an med de mange førsteudgaver, hvor man jo også kunne betragte for-

sideillustrationernes udvikling gennem tiden, men kombineret med de nogle gange indforståede ledsagende tekster betød det, at det nok især var en udstilling for den i forvejen science fiction-interesserede snarere end for den blot nysgerrige, der ville stifte bekendtskab med noget nyt og, ja, ukendt.

Men selvfølgelig var der også kuriositeter og visuelle oplevelser, der gik rent hjem hos de fleste. De sovjetiske rumpostkort

var interessante (og noget, de færreste af os har set før), og flere anmeldere har fremhævet de morsomme originale *Mars Attacks!*-samlekort fra 1960'erne, der vakte skandale med deres voldelige og perverse indhold (men naturligvis var populære blandt børnene). Og der var naturligvis også begivenheder i udstillingsperioden – filmfremvisninger, en Science Fiction Collector's Day med besøg fra Jakob Stegmann, og genrediskussion med Christian Monggaard, "Marvel"-Morten Søndergård og Amdi Silvestri.

Barbican har i forbindelse med udstillingen udgivet en decideret coffee-table book, naturligvis med titlen *Into the Unknown*, som bestemt er værd at eje. Det store format betyder, at gengivelser af magasinforsider og kunstværker kommer til sin ret, og på tekstsiden er der bidrag fra folk som Andy Sawyer og Bruce Sterling. Tade Thompson, der

kommer som æresgæst til Fantasticon 2019, skriver om afrikansk science fiction, og der er tilsvarende indlæg om science fiction i Mellemøsten. For os anglo- og eurocentriske science fiction-læsere er disse indlæg en bonus, hvor man for alvor føler at blive ført ind i det ukendte frem for at få repeteret genrehistorien.

Æstetisk utopisme

Jeg er nødt til at komme med en indrømmelse.

I mange år sov jeg i et soveværelse med et gardin med et mønster af “eksotiske frugter”, citroner og granatæbler. Jeg var udmærket klar over, at mønstret var lavet af den kendte designer William Morris, der stod bag mange tilsvarende møbelstoffer og tapeter.

Som science fiction-interesseret var jeg naturligvis også bekendt med victoriatidens utopiske tradition. Det er ikke en periode, jeg er særligt belæst på, men jeg vidste dog, at den amerikanske journalist Edward Bellamy i 1888

udgav en indflydelsesrig utopisk roman, *Looking Backward: 2000-1887*, og at denne fremkaldte flere reaktioner, heriblandt englænderen William Morris' roman *News from Nowhere* fra 1890.

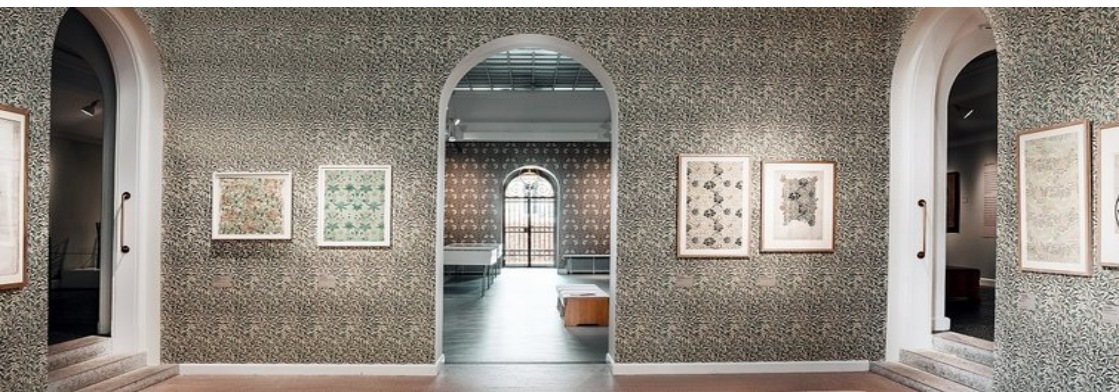
Men jeg må med røde ører indrømme, at jeg aldrig havde indset eller hæftet mig ved, at de-

signeren William Morris var identisk med forfatteren William Morris!

Nuvel, det er aldrig for sent at blive klogere, og det var der så i foråret lejlighed til at blive på Nivaagaards Malerisamlings udstilling *William Morris – Al magt til skønheden!* (13. feb. til 16. juni 2019). Ikke mindst var det interessant at blive klogere på, hvordan Morris' utopisme og kunsthåndværk var en del af et sammenhængende ideologisk projekt, som man kunne kalde æstetisk socialisme.

Det lå ikke i kortene, at William Morris (1834-1896) skulle blive socialist, for han var af velhavende familie og havde stor succes som forretningsmand. Ud over at være motiveret af den sociale uretfærdighed, han var vidne til i sin samtid, var han optaget af, hvorledes industrialiseret produktion gjorde arbejdet glædes- og meningsløst, meget på linje med den marxistiske teori om fremmedgørelse. Han var optaget af arbejdet, ikke mindst håndens arbejde, som identitetsskabende projekt og havde kun dyb foragt til overs for overklassens gentlemanideal om et liv i ledigang. Her så han middelalderens håndværk og æstetik som et ideal, hvilket gav hans utopisme en noget tilbageskuende karakter med et vist antiteknologisk islæt. Bellamys bureaukratiske og teknologiske utopia i *Looking Backward* var langt fra en verden, Morris havde lyst til at leve i, og

det alternative bud, han præsenterede i *News from Nowhere*, havde nærmest karakter af en pastoralidyl.

Dyrkelsen af skønheden hørte med til denne ideologi. Industrialiseringen betød ikke kun, at det daglige arbejde mistede sin værdi og mening, men også at almindelige mennesker blev spist af med grimt, masseproduceret bras i stedet for kvalitetsprodukter. Koblingen af progressiv tænkning og æstetik er selvfølgelig set senere, men ofte med et funktionalistisk ideal (herhjemme fx: PH), der var helt afvisende over for den ornamentik, der var Morris' kendemærke – og som det vel fremgår af min gardinhistorie, er Morris' design ironisk nok gået hen og blevet noget temmelig borgerligt. Morris' tanker er dog relevante også for venstrefløjen igen i dag, hvor der tales om bæredygtig håndværksproduktion frem for industriel (over)produktion, og selv om Morris' pastoralidyl kan virke bagudskuende, rummer den også et ideal om harmoni med naturen, som har fornyet aktualitet i vores klimabevidste tid. Hvor Morris i dag især er kendt som designer, var han i sin samtid mere kendt som forfatter. Ud over *News from Nowhere* skrev han digte og "romancer", der har haft direkte indflydelse på C.S. Lewis' og Tolkiens fantasy, og han oversatte såvel græsk-romerske klassikere som islandske sagaer.

Udstillingen på Nivaagaard viste naturligvis især Morris' design og kunsthåndværk, men bød også på rigelig biografisk information om mennesket Morris og hans tanker. For mig var det i hvert fald en øjenåbner at få koblet forfatteren Morris sammen med designeren og forstå sam-

menhængen i hans virke. En ret lille, men fin udstilling.

Nivaagaards Malerisamling har udgivet et ganske lækkert katalog i forbindelse med udstillingen, med fine reproduktioner af Morris' værker og den kunst, der inspirede ham. Teksterne i kataloget koncentrerer sig om Morris' designkunst og berører kun flygtigt hans forfatterskab. Af de andre ting, museet havde til salg, påkalder én sig særlig

interesse: Thames & Hudsons facsimile-genoptryk af originaludgaven af *News from Nowhere*. Morris var også forlægger, og hans æstetiske ideologi prægede naturligvis også bøgerne, der skulle være smukke og præget af en harmoni mellem form og indtil. Til *News from Nowhere* kreerede han hele tre nye skrifttyper i et grafisk udtryk, der minder om et middelaldermanuskript.

to!" said he. "I am not sure. You know that according to the old saw the beetle gets used to living in dung; and these people, whether they found the dung sweet or not, certainly lived in it." [His estimate of the life of the nineteenth century made me catch my breath a little; & I said feebly, "But the labour-saving machines!"

HEYDAY!" quoth he. "What's that you are saying? the labour-saving machines? Yes, they were made to 'save labour' (or, to speak more plainly, the lives of men) on one piece of work in order that it might be expended, I will say wasted, on another, probably useless, piece of work. Friend, all their devices for cheapening labour simply resulted in increasing the burden of labour. The appetite of the World-Market grew with what it fed on: the countries within the ring of 'civilisation' (that is, organised misery) were glutted with the abominations of the market, and force and fraud were used unsparingly to 'open up' countries outside that pale. This process of 'opening up' is a strange one to those who have read the professions of the men of that period and do not understand their practice; and perhaps shows us at its worst the great vice of the nineteenth century: the use of hypocrisy and cant to evade the responsibility of vicarious ferocity. When the civilised World-Market coveted a country not yet in its clutches,

135

Facsimile af "News from Nowhere"
- automatisering fører blot til en
ekspanderende vækstøkonomi!

Kærlige monstre

Hvor de hidtil nævnte udstillinger alle har et historisk præg, er *Patricia Piccinini – En kærlig verden* på ARKEN Museum for Moderne Kunst (9. feb. til 8. sep. 2019) en rendyrket moderne kunstudstilling med et fremtidsrettet præg. Piccinini (f. 1965) er en australsk kunstner, der primært arbejder med hyperrealistiske skulpturer af mutanter og hybridvæsener, der ophæver grænserne mellem menneske og dyr og mellem biologi og teknologi. Piccinini er såvel inspireret af science fiction-traditionen fra Frankenstein og frem som af moderne bioteknologi og dens muligheder.

Piccininis primære virkemiddel består i at vise os væsener, der i første omgang virker uhyrlige eller fysisk frastødende, men er omfattet af en tydelig kærlighed i situationer præget af tryghed og intimitet. Figurernes impone-

Piccini: "Den velkomne gæst", 2011. Den lille pige og den noget særprægede gæst er tydeligvis trygge og glade i hinandens selskab – ikke ulig den ømhed mellem menneskebørn og aliens, man kan finde i mange science fiction-illustrationer

rende detaljerige realisme bidrager til at gøre udstillingen til en stærk følelsesmæssig oplevelse, hvor man nogle gange reagerer med spontan væmmelse, men er nødt til at overgive sig eller i det mindste forholde sig til den følelsesfuldhed, værkerne udstråler. Det er en udstilling, man har svært ved at ryste af sig, hvad enten man hader eller elsker den.

Piccinini er generelt blevet mødt med stor begejstring og anerkendelse verden over, men enkelte kritiske røster har fremført, at hun med sin menneskeliggørelse af mutanterne i virkeligheden bekræfter fordommene om genteknologiens muligheder – at vi kan komme til at skabe “monstre” – hvor det videnskabsrealistiske svar ville være, at vi slet ikke kommer til at skabe monstre, og at det derfor er en vildfarelse at vise, at vi godt kan elske dem, uanset hvor velment dette projekt er. Det er en lidt forfejlet kritik, for Piccinini er næppe ude på at give realistiske bud på bioteknologisk manipulation – som kunstner er hun snarere interesseret i at udforske vores følelsesmæssige reaktioner på det fysisk fremmede og det kun delvist menneskelige.

Frankenstein-myten er et vigtigt udgangspunkt for Piccinini, ikke mindst Mary Shelleys oprindelige roman fra 1818, hvor man med rette kan diskutere, hvem der er “uhyret” – skaberen Frankenstein eller det væsen, han skaber. Også et tema om moderskab kan føres tilbage til Shelleys Frankenstein.

Det er blevet sagt og skrevet mange gange, at Patricia Piccinini repræsenterer et modbillede til Hollywood og science fiction, hvor mutanter, robotter og rumvæsener skil-

*Illustration af Mark Salwowski til Philip José
Farmers historie "Mother".*

*"Det kunne jo være et Piccinini-værk," udbød
museets medarbejder. Netop.*

havde derfor 1. maj inviteret undertegnede til at holde et foredrag om intimiteten med det fremmedartede i science fiction, hvor jeg viste eksempler fra Frankenstein og frem og trak paralleller til Piccininis kunst.

Også i forbindelse med udstillingen *En kærlig verden* er der naturligvis udgivet et katalog med artikler og interview med kunstneren samt et indlæg om CRISPR-teknologi, og Piccininis kunst er samlet i flere udenlandske bøger.

dres som truende og farlige. Dette er naturligvis en sandhed med modifikationer, for også science fiction-traditionen rummer jo talrige eksempler på sympati og decideret intimitet med det fremmedartede og forandrede. Heldigvis ønskede Arken også at have den side af historien med og

ANMELDELSER: BØGER OG SPIL

*Se flere anmeldelser på Himmelskibets anmelderblog,
Himmelskibet.dk/anmelderblog*

Mørkets Sangfugl

Roman af

Marie-Louise Rønning

Skaberens Våben 2

DreamLitt, 2018

422 sider, 299 kr.

Anmeldereksemplar doneret af
forlaget

Mørkets Sangfugl er bind 2 i Young Adult fantasy-trilogien *Skaberens Våben*. Bind 1, *Tusmørkeborn*, blev anmeldt i Himmelskibet nr. 55. *Mørkets Sangfugl* starter der hvor *Tusmørkeborn* sluttede.

Det er svært at referere handlingen uden at røbe slutningen i første bind, så jeg vil ikke referere så meget af handlingen i romanen. Men Victoria er nu klar over hvem hun er og skal forberede sig på at opfylde sin mission og på den store konflikt der er under opsejling. I *Mørkets Sangfugl* fylder disse forberedelser måske for meget; de første 70-80 sider i romanen. Men så begynder handlingen at tage fart, og *Mørkets Sangfugl* bliver en spændende roman. Marie-Louise Rønning har godt styr på sit plot, og det er en god toer hun har skrevet. Og romanens slutning er også god. Uden at det røber for meget, kan man sige at temaerne i bogen er bl.a. kærlighed, forræderi og hævn. Nu venter vi bare i spænding på tredje og sidste bind i serien.

MARIE-LOUISE RØNNING

SKABERENS VÅBEN
Mørkets sangfugl

DREAMLITT

Romanen er velskrevet, handlingen er spændende, og sproget flyder godt. Personskildringen er god, synes jeg. Selv om jeg ikke tilhører målgruppen, blev jeg grebet af handlingen. Ligesom i den første bog er der fine iagttagelser af lys: "Himlen var strålende lyseblå, og formiddagsso-len kastede et varmt skær hen Nordvanggårds røde teglsten, hvilket fik dem til at glinse som gløderne i et bål." (s. 352).

Beskrivelser som disse burde der være flere af i bogen, da de skaber en stemning. En stemning, der efter min mening gør at man får lyst til vende tilbage til romanen efter endt læsning. Nu kan der selvfølgelig være mange forskellige faktorer, der gør at man som læser vender tilbage til en roman. For mit vedkommende er det blandt andet stemningen, der gør at jeg vender tilbage.

Endvidere er der enkelte metaforer såsom "hans arme hjerte galopperede som en væddeløbshest" (s. 153) der fungerer godt. Og dette bind har langt færre fejl end det første bind, selv om der enkelte steder f.eks. står "kræft" i stedet for "kraft" (s. 284). En anden lille fejl er på s. 178, hvor der står at "Billy Idol er nok en af halvfemsernes største rockidoler", men Billy Idol var i virkeligheden en af firsernes største rockidoler.

Men alt i alt er det god toer, Marie-Louise Rønning har skrevet. Og den kan anbefales. Både til målgruppen og til voksne læsere.

Jóannes á Stykki

Kodeks

Roman af Gudrun Østergaard

Calibat, 2017

143 sider, kr. 99,00

Omslag af

Manfred Christiansen

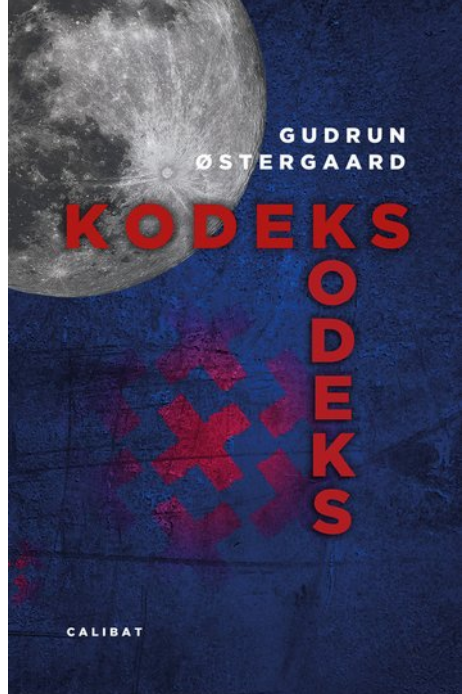
Anmeldereksemplar doneret af
forlaget

Kodeks er en roman skrevet af Gudrun Østergaard. Gudrun har før skrevet bøger, blandt andet *Tidsfordærv* udgivet af Science Fiction Cirklen. Det er en bog om

venskabet mellem tre unge, som bliver skabt da de bliver angrebet af nazister, der smadrer den enes guitar. De tre unge laver et kodeks mellem dem. Et kodeks er en række regler og love for medlemmer af en gruppe. Ordet kommer fra latin "codex" og betyder oprindeligt bog.

Bogen fortæller om de unges dagligdag. Der sker noget i deres verden, som jeg ikke vil røbe her, men som er inden for science fiction. Gudrun har skrevet meget i stil med socialrealisme. Der er også indimellem sekvenser i kursiv som fortæller noget om personerne i en lidt surrealistisk stil. Jeg tænker at det er det som personen drømmer om om natten. Det er en afspejling af personens dagligdag.

To af de unge er af dansk oprindelse, og en, Khalil, er af mellemøstlig oprindelse. Der fortælles lidt om en krig. Der er også oversvømmelse sydpå, og regeringen prøver at

lukke grænsen for flygtningene derfra. De unge går i skole og bor hos deres forældre.

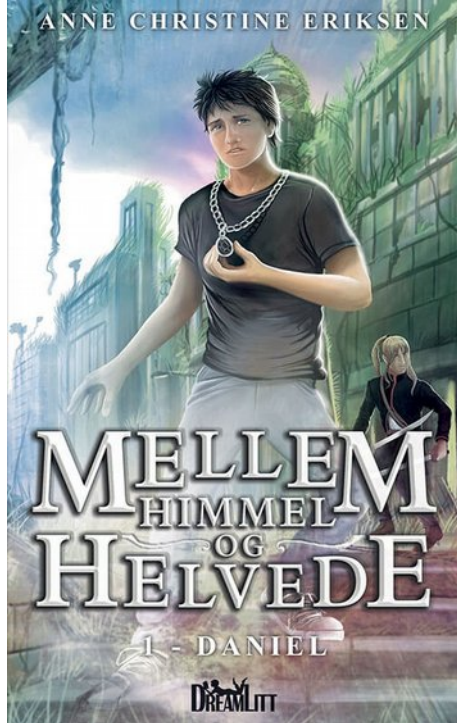
Bogen er hurtigt læst. Jeg synes den er godt skrevet. Den kan godt læses af børn og unge, men jeg tænker at den måske mere er skrevet for voksne. Den virker som en moderne bog. Jeg syntes bøger havde en lidt anden stil i 80'erne. Der var ikke rigtigt nogen fejl i opsætning eller stavfejl.

Jeg fik mere smag for Gudruns historie jo længere ind i historien jeg kom. Til sidst syntes jeg at det var rigtigt godt. Jeg vil give bogen 9 ud af 10 stjerner.

Andreas J. Søe

Daniel

Roman af
Anne Christina Eriksen
Mellem Himmel og Helvede, 1
DreamLitt, 2016
339 sider, 299 kr.
Anmeldereksemplar doneret af
forlaget

Jeg har haft fornøjelsen af at læse Anne Christine Eriksens debutroman *Daniel*, bind 1 i serien “Mellem himmel og helvede”.

Til at starte med havde jeg ingen forventning til historien, da det som sagt er hendes debutroman, og det eneste jeg vidste om bogen, var at den ville befinde sig i fantasy/sci-fi genren.

Historien handler om en 18-årig mand ved navn Daniel, som lever i en temmelig forandret verden i forhold til hvad vi kender i dag. Jorden er befolket af mennesker, magikere, elvere, dæmoner, telepater, vampyrer, havfolk, engle og de faldne (faldne engle, ikke soldater dræbt i krig).

Vi starter med at møde Daniel i et flashback/forward hvor han ser hans forældre dræbt. Men når historien starter, springer vi lige lidt tilbage og møder ham som en typisk teenager hjemmeboende hos sine forældre. Men efter drabet på forældrene udvikler historien sig hurtigt og brin-

ger nye aspekter i en teenagers liv og verdensopfattelse med sig.

Vi følger Daniel på hans færd for at finde mening og sig selv efter hans forældres drab. Hvordan han føler sig nødsaget til at rejse fra den sikre tryghed i familiens skød for at finde en forklaring på hvorfor hans forældre skulle dræbes. Samt hans søgen efter hævn.

Ude i en verden, hvor han ikke længere kender reglerne og deltagerne, finder han rejseselskab med djævlens sønner, som ikke umiddelbart er godt eller sikkert selskab.

Trods dette, så udvikler deres fælles rejse sig til en slags tryghed og en form for kærlighed og venskab trods de forskelle der er imellem rejsepartnerne.

Jeg vil ikke gå mere i dybden med hvad der sker i historien, da jeg syntes at man selv skal læse hvad der sker og hvorfor historien udvikler sig som den gør.

Bogen kategoriseres som LBGT Young adult, da en vigtig del af historien er Daniels kamp for at finde sig selv midt i al den omvæltning og forvirring det må være for en ung mand at opleve sine forældre blive dræbt og rejse alene ud i en stor, skræmmende, ukendt verden, samt det at finde kærlighed og følelser på steder man ikke forventede og hvordan man kan komme i konflikt med sig selv i forhold til at erkende sine indre følelser.

Anne Christine Eriksen har arbejdet i otte år på denne debutroman, og personligt syntes jeg hun har alt mulig grund til at være stolt over hendes resultat. Den er velskrevet på et friskt sprog, uden at det føles påtaget. Netop her kan man nok mærke hendes alder. da hun startede med at

skrive på historien, samt at hun ikke er blevet sat i en bestemt fortælle måde endnu. Jeg kan kun give mine anbefalinger til denne roman, især hvis man er til fantasy og young adult.

At historien er LGBT gør ikke at man ikke kan læse og nyde den som heteroseksuel. Jeg syntes ikke man tvinges en masse i halsen, som hvis man læste en meget lyserød Barbera Cartland-novelle, men tværtimod så bærer historien flere facetter, og det homoseksuelle forhold som svæver mellem Daniel og hans rejsefælle, er ikke overvældende, men ligger som et ekstra lag i den for Daniel store historie i at finde hans forældres morder.

Jeg ser frem til at læse bind 2 i serien, som jeg også har modtaget, og læse mere om hvordan historien udvikler sig, da bind 1 slutter med en fin lille overraskelse og drejning.

I alt så er der planlagt 6 bind i historien “Mellem himmel og helvede”, og bind 1 har absolut lagt en forventning til resten.

Thomas Westermann

Rise of the Winged Lion

Roman af Lars A. R. Stender

Enemy of Evil, bind 1

L. Stender e-books 2018

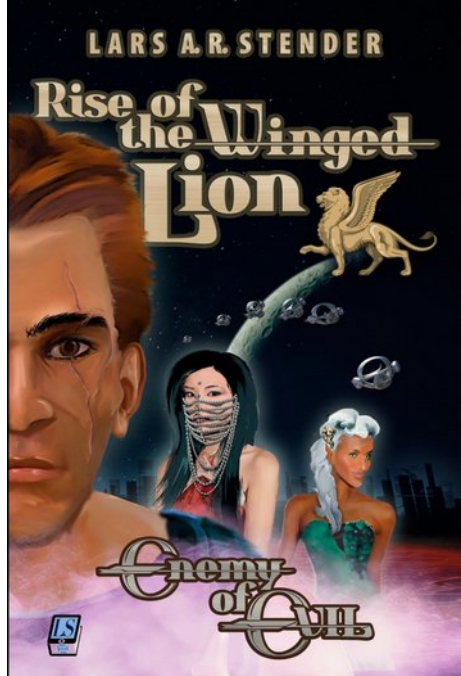
418 sider, 199,95 kr.

Det første der slår en, når man tænker over *Rise of the Winged Lion* efter at have læst den, er hvor ambitiøs den er i sit scope. Det er en *space opera* i en klassisk tjubang-stil, og man er ikke i tvivl

om at Stender har brygget godt og grundigt på sit kæmpestore univers. Hele galaksen er i spil i bogen, og det er svært ikke at tro, at historien på sigt ikke vil brede sig endnu mere – flere galakser, hele universet, tid og rum er i spil.

Men i første bog er det altså kun galaksen det drejer sig. Om fem tusinde år er menneskeheden blevet underlagt vorgerne, en parasitagtig fremmed art, der styrer alle Imperiets indbyggere. Vorgerne underlagde sig menneskeheden og alle andre efter en intern borgerkrig havde svækket de eksisterende magthavere.

Men vorgerne sidder ikke så sikkert på magten, som man skulle tro; interne kræfter pønser på oprør, og et ældgammelt supervåben er ved blive vækket. Mens vorgerne gør klar til at knuse de sidste frie stjernesystemer, plotter

forskellige fraktioner, hvordan de kan slippe for deres overherredømme.

Stender kaster læseren (sådan føles det i hvert fald) rundt i hele galaksen i et komplekst plot, hvor den ene action-scene afløser den anden, så man bliver både fortumlet og forpustet af at skulle følge med.

Det er tydeligt at forfatteren har nydt at kaste ideer og scener ind, og skal man være lidt kritisk over for den hæsblæsende *tour de force* i dette kæmpeværk, er det nok, at det faktisk er alt for stort og fragmenteret. Den grundlæggende historie med jagten på vidundervåbenet, heltens begyndende rejse og udvikling er faktisk (trods et par kameler) godt tænkt og velbeskrevet, men jeg synes personligt at det bliver for meget med alle de skift, specielt fordi Stender både introducerer mange nye personer, der beskrives pænt detaljeret for så at blive smidt væk, og mange detaljer om verden og teknologi, der ikke altid er plotrelevante som sådan. Mængden af detaljer understreger i hvor høj grad forfatteren kender sit univers, men jeg kunne have ønsket, at redaktøren havde beskåret den del kraftigt. Det er betegnende at der sidst i bogen befinder sig et femogtyve sider langt appendiks med opslag om alt fra hvordan shunt-teknologien gør det muligt at flyve hurtigere end lyset med samt relevante formler, til ordforklaringer på selvopfundne arkaiske ord benyttet i teksten. Endvidere indledes kapitlerne af afsnit fra fiktive historieværker, der benyttes til at kommentere handlingen.

Det er en balance på en knivsæg at skulle på en gang give fornemmelse af det fremmede og så ikke drukne læse-

ren i uvedkommende detaljer. Problemet for mit vedkommende er, tror jeg, at en del af disse elementer ikke føles integrerede i historien, de er mange gange mere staffage end nødvendigt, og det trækker tempoet ned. Eksempelvis i scenen hvor det onde Vorg-imperium endelig angriber de sidste frie planeter, er der midt under kampen en længere beskrivelse af, hvordan effekten på RED Turbo lasers udregnes.

Inspirationen kommer mange steder fra, og det bliver lidt en sport at gætte, hvad der har inspireret: I høj grad *Star Wars* (ofte med bedre baggrund og mere sammenhæng end forlægget), i hvert fald dele af *Dune* (hekseordenen), og endelig også *Warhammer 40K*, men også andre smådele er fint inkorporeret i historien.

Et interessant greb i fortællingen er en segregering af kønnene i samfundet, som desværre brydes lidt for ofte i fortællingen til at konsekvenserne rigtig mærkes i plottet, og indimellem føles det store fokus på binært køn sært antikveret – nok også hjulpet på vej af hvad der føles som et overforbrug af ‘curvaceous’ i beskrivelserne af de kvindelige personer.

Et andet er fokus på de økonomiske konsekvenser af FTL-teknologien. Det er ikke økonomisk rentabelt for den enkelte at rejse

mellem stjernerne, så der opstår et *de facto*-monopol på dette; en interessant konsekvens af dette er at venner og fjender kan blive transporteret sammen til deres fælles kampplads og altså må holde freden undervejs.

Har man læst og nydt *Star Wars*-bøgerne, er der ikke meget at tøve med. *Enemy of Evil* er kompetent skrevet og elementært spændende. Bogen er velskrevet, med få og ubetydelige korrekturfejl, og det mærkes stort set ikke at forfatteren sandsynligvis ikke har engelsk som modersmål.

Jesper Rugård Jensen

Vampyrens Pagt

Roman af Mette Sejrbø

Ulfhedin-sagaen 3

Dreamlitt, 2018

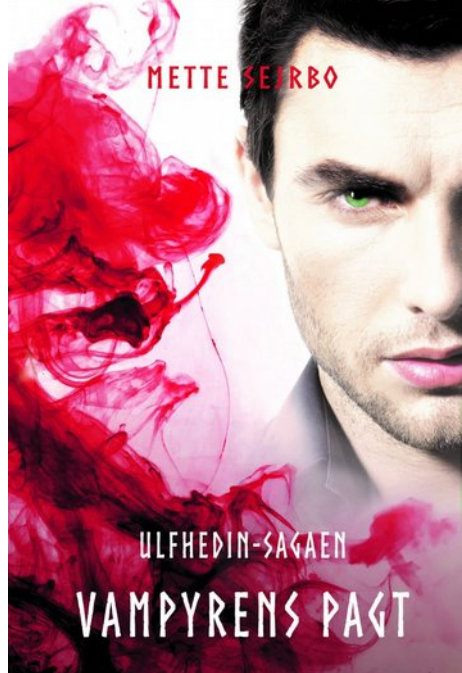
558 sider, 299 kr.

Så fandt jeg tid til at kaste mig over *Vampyrens Pagt*, der er tredje bind i Ulfhedin-sagaen af Mette Sejrbø. Men i modsætning til de to første bind, *Heksens Kald* og *Varulvens Forbandelse*, som står i min reol, og som tidligere er anmeldt her i bladet af Jette Holst, så har jeg valgt at låne denne bog på biblioteket. Det gjorde jeg, fordi min forventning var, at alle muligheder for nye ideer og dramaer nu var udtømt. Jeg regnede simpelthen med at skulle læse en tekst fuld af gentagelser. En handling, som udspandt sig i de samme omgivelser og med samme virkemidler, som tidligere - som en gammel vinylplade, hvor stiftet bliver ved med at hoppe tilbage i den samme rille.

Men hvor tog jeg fejl.

Når Mette sætter sig til tasterne, så vælter der simpelthen uventede og overraskende nye miljøer og vinkler ned på harddisken i en lind strøm, og læseren fastholdes i et net af dramatisk spænding.

Mest markant er det, at vampyrerne er kommet meget mere på banen her i tredje bind, og de er bestemt ikke ke-

delige. Heller ikke når de dyrker sex, og her må jeg advare om, at Mette ikke lægger fingrene imellem. At det samtidig er yderst bloddryppende, kan vel ikke overraske nogen.

Under det hele lurder det nu meget anspændte forhold mellem de to gennemgående hovedpersoner, Emilie og Jonas. Emilie kan ikke få vampyren Van der Maas, som hun uvidende om hans sande identitet har haft et forhold til, ud af sine tanker, og Jonas overskrider sine grænser, da han får fært af en jysk pige i 'løbetid'.

Noget som jeg synes gør Ulfhedins Sagaen yderst nærværende er, at den har rødder i vores egen forhistorie. Mette har helt tydeligt gjort en enorm indsats for at sætte sig ind i de gamle nordiske sagnfigurer som hun levendegør, så det nærmest virker naturligt, at vølver, varulve og vampyrer færdes imellem os i menneskeskikkelse.

Det skorter derfor ikke på gamle udtryk og benævnelser, som ville have været mere eller mindre uforståelige for læseren, hvis ikke Mette havde lavet en ordforklaring bag i bogen.

Efterhånden som handlingen skrider frem, spidser forholdet mellem varulve, vølver og vampyrer meget dramatisk til. De meget spændende og blodige konfrontationer det afstedkommer, synes jeg imidlertid bliver for synlige. Så synlige at det ikke burde kunne undgå at medføre en reaktion fra de almindelige mennesker, der bliver vidner. Men den udebliver, og det synes jeg er forkert. Derfor burde Mette have ladet sine karakterer udvise langt mere diskretion, så handlingen var blevet holdt på samme skjulte niveau, som den befinder sig på i de tidligere bøger,

hvor netop det gør, at det virker sandsynlig, at de tre v-grupper eksisterer og kæmper deres kampe i et skjult parallelunivers.

Vampyrens Pagt er helt tydeligt ikke slutningen på Ulhedins-Sagaen, og jeg er spændt på, om Mette lykkes med at få styr på 'balancen' mellem de øverste okkulte ledere, der kæmper om magten, og som hun nævner flere gange som en magtpolitisk overbygning, der manipulerer i det skjulte på højeste niveau.

Som de tidligere to bøger er *Vampyrens Pagt* velskrevet og meget tæt på at være uden stavfejl, så har du lyst til at opleve en rejse ind i Mettes nordiske univers med alle de sagnfigurer, som vi kender eller har hørt om, og flere til, kan jeg kun ønske dig en rigtig god 'tur'. For mig var det en fornøjelse at læse bogen, selv om den et par gange snuppede lidt af min nattesøvn.

Johannes Lundstrøm

Lue

Roman af Birthe Skov Middtby
og Thorkild Skov
Skovhuggerens Saga, bind 1
DreamLitt 2018, 379 sider
Anmeldereksemplar doneret af
forlaget

Forfatterne kalder selv i forordet til bogen fortællingen om Lue for historisk forankret fantasy. Det må siges at være yderst passende for bogen, der virker virkelig vel-researchet og historisk gennemarbejdet. Jeg skriver forfatterne, for bogen er skrevet af hele

to af slagsen, en mor og en søn. At de er to om det, fornemmer man dog ikke, når man læser. Sproget er meget ensartet.

Historien er enkel nok: Ragnar er en høvdingesøn, der bliver tvunget til at flygte. Han må lægge alt bag sig og give sig alene ud i verden, der både er stor og skræmmende, især når man kun er 11 år gammel. Rejsen bliver farefuld, og Ragnar har kun sin kløgt og udholdenhed at satse på, hvis han skal overleve.

Fortællingen om Lue er både spændende og velfortalt. Det er en gennemført første del af en saga.

Der er dog rigtig mange elementer fra vikingetidens hverdag, og det er nogle steder med til at trække tempoet lidt for meget ned.

Bogen er illustreret af Thorkild Skov, og det er nogle virkelig fantastiske og stemningsskabende tegninger, der klæder fortællingen rigtig godt.

Den største udfordring med bogen er dog formatet. Af en eller anden årsag står al dialog i kursiv, og det skæmmer virkelig læseoplevelsen. Desuden er der virkelig mange udråbstegn og udeladelsesprikker, det er også ret irriterende.

Men bortset fra tegnsætning og kursiv, så er *Lue - Skovhuggerens Saga* er en rigtig god fortælling. Blandingen af fakta og fiktion fungerer upåklageligt. Jeg håber dog, man reviderer formatet i de kommende udgivelser – foreløbigt er det en trilogi – som jeg ser meget frem til at læse.

Helle Perrier

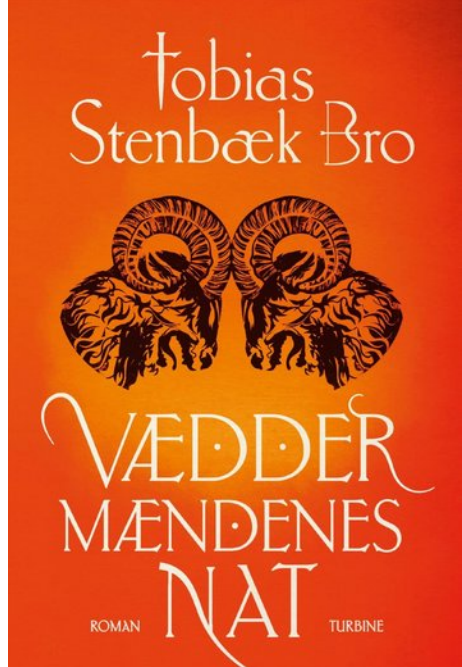
Væddermændenes nat

**Roman af Tobias Stenbæk Bro
Turbine, 2018, 325 sider
Anmeldereksemplar doneret af
forlaget**

Væddermændenes nat er noget så sjældent som fantasy for voksne. Det er bestemt ikke noget der udkommer meget af på dansk. Forfatteren hedder Tobias Stenbæk Bro, han er debutant, og jeg kan kun sige, sikke en debut!

Vi er i det gamle kongerige Agamore. Ridderen sir Alfrik bor på herregården Ravnehøj. Han har tre sønner – Rodrik, Cedrik og Stormfrik. De tre brødre er fortællingens hovedpersoner. De er unge mænd med hver deres ambitioner for fremtiden. Skæbnen vil det dog dem anderledes, og de hvirvles ind i et magtspil, mens mystiske ting begynder at ske.

At *Væddermændenes nat* er for voksne fornemmer man især på udformningen. Det er så sandelig ikke hver dag man ønsker, at en bog var længere, men det måtte denne her godt have været. Der bliver virkelig bygget et univers op her. Et univers der er virkelig fantastisk, og som man fornemmer har rødder i en dyb kærlighed til genren. Men det sker desværre på bekostning af handlingen. Man ven-

der sidste side (side 317!), og vil have mere. Det er derfor kun godt, at *Væddermændenes nat* kun er første bind i en serien *Et Varsel om Storm*.

Ud over konstruktionen af kongeriget Agamore og dets historie, skikke og religion, bliver de forskellige karakterer også bygget op scene for scene. Det er en rigtig fin og subtil karakteropbygning. Man får lige så stille byggesten til de forskellige dele af fortællingen. Det er ganske enkelt smukt lavet. Valget af de tre brødre som fortællingens omdrejningspunkt fungerer rigtig godt.

Væddermændenes nat er en fantastisk velskrevet debut. Mere fantasy for voksne på dansk, tak!

Helle Perrier

Requiem

Roman af Patrick Leis

Necrodemic, 3

Valeta, 2018, 386 sider

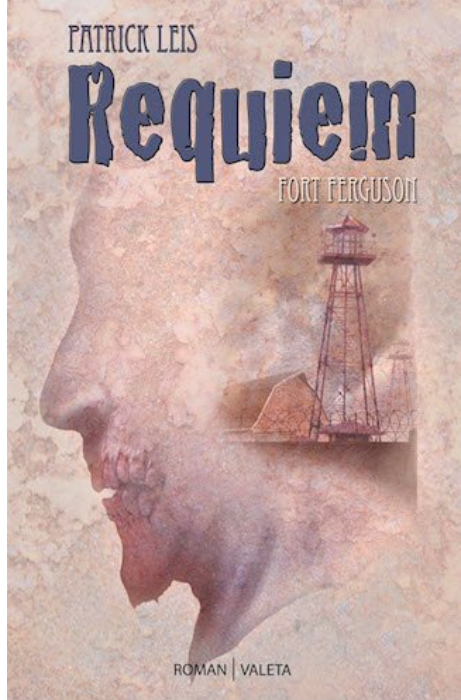
Fås som paperback og e-bog

Anmeldereksemplar doneret af
forlaget

I 2003 begyndte Patric Leis zombieserien *Necrodemic* med bogen *Requiem* (anmeldt i Himmelskibet nr. 6 i 2005). I de efterfølgende år udkom der yderligere fire bind (hvoraf et var et dobbelt-bind),

men serien blev ikke afsluttet. I 2016 startede han så serien forfra, denne gang på forlaget Valeta, og nu er det planen at hele serien skal udkomme. Bøgerne udkommer dog ikke i samme rækkefølge som dengang, men derimod i forhold til historiens kronologi. Det betyder at hvor *Requiem* var bind 1 dengang, så er det denne gang nummer 3 i serien.

For *Requiem* er der ifølge bogens intro tale om en del omskrivninger, da første udgave af bogen var blevet tilpasset et yngre publikum, men den er nu omskrevet til en mere rå udgave, hvilket bestemt passer godt til denne historie. Det er ca. 15 år siden jeg læste den oprindelige, så jeg kan ikke huske detaljerne, men læsningen af den nye

udgave gav bestemt et indtryk af at der ikke var lagt fingre imellem.

Vi befinder os nogle hundrede år efter civilisationen brød sammen under zombieplagen. Handlingen finder primært sted på en barrikaderet gård, hvor de der kan bidrage til gårdens drift, får lov til at blive. Gården er barrikaderet for såvel zombier som for levende døde dyr. De dyr der holdes på gården, er genmanipuleret så de giver mere kød, men det har også gjort dem aggressive, så det er ikke for enhver at passe dem. Ved historiens start får gårdens beboere besked om at en sværm af zombier har overrendt en nærliggende gård, og beboerne vil nu prøve at samle de andre gårde til fælles forsvar imod de utallige udøde. Dette er dog ikke så let at stable på benene som man kunne ønske.

Det er ikke den store spoiler at afsløre at zombieflokkene angriber, da det ligger i kortene fra starten; et angreb der bliver blodigt og som langt fra alle overlever.

Som det hører sig til i en ordentligt zombiehistorie, er den reelle fare de stridigheder og magtkampe som finder sted iblandt de levende, som ofte kan ende med at det giver det hul de levende døde kan slippe igennem og dermed blive en endnu mere dødelig trussel.

Requiem har længe været en af mine favoritter af zombiebøger, og den nye udgave har bestemt ikke gjort min begejstring mindre. Skulle man ikke have læst de to første bind i den nye udgivelsesrække, så vil *Requiem* være et godt sted at springe ind i serien.

Thomas Winther

Det grifulde bibliotek: danske gys før og nu

**Antologi redigeret af
Kristian Nordestgaard og
Jette S. F. Holst
Forord af Nicolas Barbano
Serieklubben 2019, 330 sider
Anmeldereksemplar doneret af
forlaget**

I de sidste 10 år har der været udgivet rigtig mange antologier med danskskrevne gyserhistorier. I de sidste par år er der så begyndt at udkomme flere novelleopsamlinger hvor forfattere har samlet deres bidrag til disse antologier. Den danske tradition for at fortælle historier hvor det ikke går hovedpersonen godt, er dog på ingen måde ny, men går langt tilbage og har rødder tilbage i folkløse-fortællinger. Det store researcharbejde der ligger bag bogen *Det grifulde bibliotek*, henter glemte forfattere i denne tradition frem igen, men lige så vigtigt er det, at den også viser at kanoniske forfattere som B.S. Ingemann og Holger Drachmann også har skrevet sådanne fortællinger.

Bogen er ikke blot en samling af gamle noveller; bogen gør det gode at alle novellerne har en indledning der fortæller hvorfor netop den historie er udvalgt til samlingen. Historierne er yderligere udvalgt til at repræsentere for-

skellige typer historier. Der er det klassiske uhyggelige fortælling med rod i folkløren, der er avisartiklen, de nyere fra nutidens forfattere, den Lovecraft-inspirerede og så er der også de nyskrevne som ikke har været udgivet før.

Denne bog er således ikke kun yderst interessant fordi den indeholder en lang række historier som på hver sin måde er værd at læse, men den er i sig selv et studie i hvordan en genre har udviklet sig herhjemme.

Jette Holst har på sin blog gyseren.dk haft en række indlæg hvor hun har skrevet yderligere om de udvalgte noveller, og det er bestemt også værd at læse med her for at få endnu mere info om samlingen.

Der er desværre ting der trækker ned ved denne ellers gode udgivelse. Bogens omslag og ikke mindst den store tekststørrelse får det til at se ud som om dette er en bog der er tiltænkt 12-årige. Dette stemmer ikke overens med at de ældre tekster bringes med de oprindelige stavemåder, og ord og vendinger er ikke opdateret. Jeg syntes det er en skam, når man tænker på det store arbejde, der er lagt i at lave denne bog, at den har fået den opsætning den har.

Opsætningen skal dog ikke ændre på at denne bog skal have en klar anbefaling med for alle der er interesseret i gyserhistorier, men også de der er interesseret i dansk fantastisk litteraturs udvikling.

Thomas Winther

Gennem kul og blod

Roman af Nikolaj Johansen

Revolution, bind 3

Calibat, 2019, 260 sider

Anmeldereksemplar doneret af
forlaget

Vi er nu kommet til slutningen på den noget atypiske steampunk-fortælling der udgør *Revolution-trilogien* af Nicolaj Johansen. Tredje og sidste bind har titlen *Kul og blod*, og den starter med at revolutionens leder Argone sendes til en kulmine hvor han skal arbejde som straffefange,

da han i bind 2 blev fanget og dømt for sit oprør imod imperiet. Det at det er en kulmine han skal arbejde i, er næsten det i denne bog der lugter mest af steampunk, for i dette bind er der ikke dampdrevne kampmaskiner eller drager.

Bagsiden af bogen har overskriften “Det sidste slag”, så man forventer at Argone skal tage sit oprør med til sit fangeskab, og så måske slippe væk derfra, for at indsætte et sidste afgørende slag. På dette punkt overrasker bogen, for det slag den bygger op til, er ikke det man nok kunne forvente. Det er svært at komme nærmere ind på hvilken vej revolutionen går uden at afsløre for meget, men man kan vel godt sige så meget at oprørs-‘hæren’ hovedsageligt

består af folk der er imod enhver form for drab, hvilket gør at det store åbne slag er udelukket, da oprørshæren vil blive slagtet. Men der er andre måder at lave revolution på end den blodige.

Selvom klassisk steampunk er sat i et alternativt Victoriatiden, så er der ingen der siger at man ikke sagtens kan bruge elementerne i en fantasyfortælling. Jeg havde dog gerne set flere damp-elementer i en bog, der beskriver sig selv som værende steampunk.

Bogen afrunder på fin vis trilogien, en serie der kan anbefales til fantasylæsere.

Thomas Winther

Det Sorte Tårn

Roman af Jannich Allan Stæhr

Saxo Publish, 2019

269 sider

Anmeldereksemplar

doneret af forlaget

Mina har magiske evner, noget hun i de sidste 18 år har udviklet mens hun har stået i lære hos den ældre Mester Cuno. Igennem sine evner har hun nogle gange drømme som beskriver mulige fremtider. I et af disse drømme-

syn ser hun et angreb på det slot, de to er på vej til; et angreb som hendes læremester ikke overlever.

På slottet skal der finde et bryllup sted, hvor prinsessen skal giftes med sin prins. Brylluppet når dog ikke at finde sted, før at slottet angribes. De sortklædte tropper ledes af den onde troldmand Arzur, der viser sig at være for mægtig for både Mina og hendes læremester. Den gamle mand dør i kampen, som Mina havde forudset, og det hele ender med at den sorte troldmand bortfører prinsessen.

Kongen ønsker selvfølgelig at få sin datter tilbage, også for at forhindre at hun skal blive brugt i et politisk tvangsægteskab. Da det vil tage tid at samle hæren, sendes Mina i forvejen sammen med elverkvinden Elena og dvær-

gen Dagrím. De skal lokalisere prinsessen og drager derfor afsted mod Det Sorte Tårn i dragelandet.

Selvom deres mission er hemmelig, står det hurtigt klart at nogen kender til den, for de støder både ind i pirater og trolde, hvilket ikke virker tilfældigt. For at holde missionen hemmelig, er Mina nød til at begrænse sin brug af magi, men hun ender dog ofte med at måtte bruge sine evner.

Den verden de rejser igennem, bliver mere og mere dystert efterhånden som de nærmer sig dragelandet, og de finder ud af at der er mange der lider under Azurs regime.

Målgruppen er den unge fantasylæser, og bogen har godt med action og holder et fint tempo, hvor der både er tid til at følge de tre gruppe-medlemmer samt lære dem at kende. På mange måder er det en klassisk ungdomsfantasy-fortælling, hvor vi følger en gruppe bestående af forskellige racer med forskellige egenskaber, men hvor det netop viser sig at det er via deres samlede evner at de kan løse deres mission.

Thomas Winther

Overmand 1: Med kappe og porre

Tegneserie af

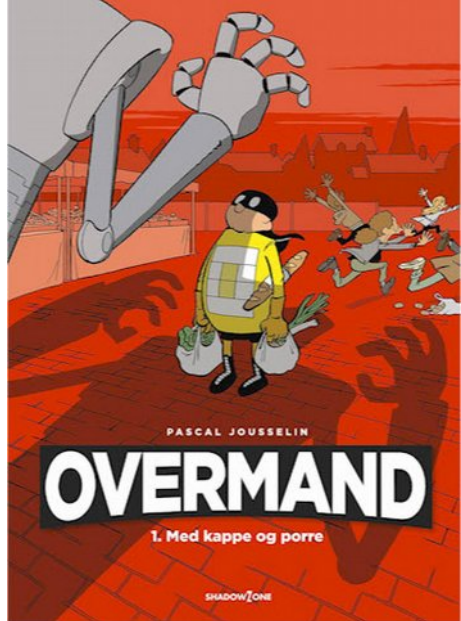
Pascal Jusselin

ShadowZone, 2018, 48 sider

Overmand er en meget atypisk tegneseriesuperhelt, og hans superkraft er aldrig set før. Han ved at han er en tegneseriefigur, hvilket han benytter til sin fordel.

Han kan se og springe frit imellem ruderne på en tegneserieside. Dette kan han bruge til at springe frem i tiden og derved overhale skurken, men han kan også stå i en af de sidste ruder og skyde skurken i en af de første ruder. Denne springen imellem ruderne gør at man lige er nødt til at læse nogle af siderne to gange for helt at holde styr på hvad det er der sker, men det gør det også utroligt underholdende, og en tegneserieoplevelse som jeg i hvert fald ikke har haft før.

Flere af historierne handler ikke om superhelteting, men om mere dagligdags ting, som i den hvor Overmand besøger sin bedstemor. Da han ankommer til hendes hjem, siger hun at hun er løbet tør for brød, og om han vil smutte ned og købe noget. Men i stedet for at smutte ned til bageren, skriver han en besked på et stykke papir og folder det til en papirflyver, som han så sender tilbage til en af de

første ruder. Dette gør at han derved allerede på turen der-
over køber brødet.

Overmand er dog ikke den eneste der kan benytte me-
died. Der er også en der kan flytte ting fra baggrunden af et
billede op foran, således at tingene kommer ud af perspek-
tiv. Dette gør at en fugleunge der falder ud af en rede lige
pludseligt er på størrelse med et hus. Der er også en hvis
talebobler bliver fysiske, så andre falder over dem, og så er
der en som kan gå igennem siderne.

Alt dette giver en speciel, men også underholdende op-
levelse, og bestemt en læseoplevelse som folk der holder af
tegneserier ikke bør snyde sig selv for.

Illustrationen er hentet fra [forlagets hjemmeside](#).

Thomas Winther

Det nådesløse daggry

Antologi redigeret af

Lars Grill Nielsen

Enter Darkness, 2019

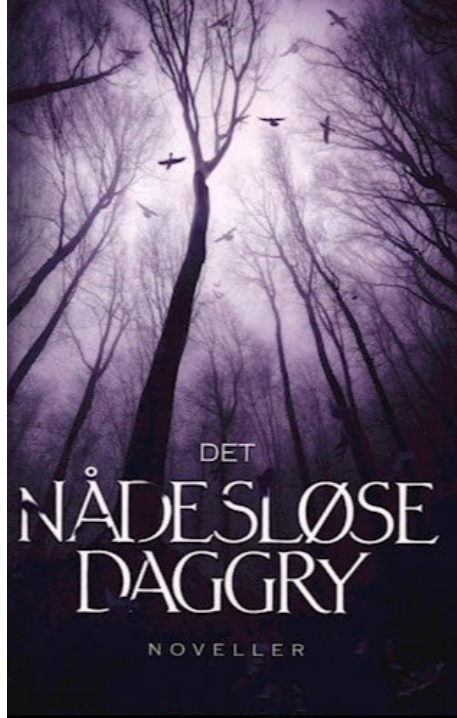
286 sider

Anmeldereksemplar doneret af
forlaget

Forlaget Enter Darkness har slået sig op på udgivelsen af dansk horror og har bl.a. tidligere udgivet de to antologier *Hvis jeg overlever natten* og *Rustkammeret* i serien *Fortællinger fra mørket*. Den nye

antologi *Det nådesløse daggry* er ikke i denne serie, men indholdet er stadig dystre noveller. Bagsideteksten beskriver indholdet som et “... mix af klassisk og moderne fantasy med mørke elementer af horror og et par velanrettede twists af science fiction”; en beskrivelse som jeg mener rammer indholdet ret godt (dog er der kun Tue Omøs “Det kubistiske hjerte” som jeg vil betegne som science fiction).

Flere af novellerne omhandler ikke mennesker, men derimod dæmoner eller sagnvæsner som lever i udkanten af menneskets verden. Et eksempel på dette er den novelle der indleder samlingen, “Dyndfolkets arv” af Tenna Vagner, som handler om et af dyndfolket, som skabes idet et menneskebarn ofres i en mose. Væsnet udvikler hurtigt en

bevidsthed om sin egen eksistens og sin egen styrke, men væsnet er ikke alene i den verden den er skabt i.

I "Aldhissla" af Carina Evytt er det elletroldenes konge. der nok er en mægtig kriger, men derfor frygter han alligevel de underjordiske, og han er nødt til at føje de underjordiskes dronning.

I "Naglfar" af Martine Cardel Gertsen er det fortidens synder og grufuldheder udført på kvinder i bl.a. Kina, der nu manifesterer sig i et forsøg på at fremskynde ragnarok.

Der er flere historier som i forskellige former handler om sovende dæmoniske kræfter, som ved en fejl vækkes med grufulde konsekvenser.

Som altid med antologier, er der stor forskel på novellerne og den tilgang som forfatterne har haft til temaet. I denne er det tilgangen til fantasyelementet der adskiller sig mest fra novelle til novelle. De fleste tager udgangspunkt i elementer der kunne være taget ud af folkløse og overleveringer, men der er også gjort godt brug af dæmoniske elementer fra mange gysertraditioner. Generelt passer bogen godt ind i bagsidetekstens beskrivelse af mørke og dystre fantasyfortællinger, hvilket også gør at den adskiller sig fint fra de mange horrorantologier der er udkommet i de sidste fem år, og selvom den således ikke matcher de to *Fortællinger fra mørket*-antologier, så hører den hjemme på hylden ved siden af dem.

Thomas Winther

Exnihilo

**Roman af Publius Enigma
Valeta, 2019, 478 sider
Anmeldereksemplar
doneret af forlaget**

Ombord på rumskibet Discovery IV er de to astronauter Issac og Maryon blevet forelsket i hinanden. De holder deres affære hemmelig for de andre ombord, da det ikke er velset at have den slags forhold imellem besætningsmedlemmerne. De har dog ikke kun-

net holde det mere hemmeligt, end at de andre har lagt mærke til det, men ingen siger noget til det. Det viser sig dog at Issac har leukæmi, noget man ikke kan behandle ombord. Han bliver derfor lagt i cryosøvn, således han kan blive behandlet når de engang kommer hjem. Der er dog ingen planer for hvornår skibet skal returnere, så der kan gå op til 50 år inden han vil blive vækket igen. Maryon kan ikke udholde tanken om at hendes livs kærlighed skal ligge der imens hun bliver gammel, så hun beder om også at blive lagt i cryokammeret, hvilket kaptajnen giver tilladelse til.

Tiden går, og Den Totale Krig ødelægger store dele af Jorden og ødelægger også menneskeheden, så det ikke længere er muligt at få børn af naturlig vej. Mennesket er nu i stor stil rejst ud i rummet for at finde nye hjem. Det Inter-

humane Synedri er den øverste magtfaktor på Jorden og styrer de fertilitetsfabrikker hvor børn nu dyrkes i tanke og efterfølgende tildeles en familie. Disse dyrkede mennesker har en levetid på omkring 40 år, inden de rammes af Den Ubarmhjertige Død. Det er en pludselig og meget ubehagelig død, så ubehagelig at folk går med en pille på sig der dræber dem omgående, som de kan tage når de mærker den ubarmhjertige død melde sig.

Omkring 100 år er gået da Discovery IV findes igen. Det viser sig at det på et tidspunkt er styrtet ned på en af Jupiters måner. Det vides ikke hvorfor det er styrtet, men fokus bliver hurtigt rettet på cryotankene, ikke mindst da det lykkedes at vække Maryon. Forskere ser det som et håb om at finde en kur imod Den Ubarmhjertige Død at have et levende menneske fra før Den Totale Krig. Ledelsen i Det Interhumane Synedri ser det derimod som en trussel imod deres magt, og de vil gøre alt for at sørge for at der ikke er nogen overlevende på Discovery IV; noget der heldigvis er nogen der modsætter sig.

Den første halvdel af bogen beskriver bl.a. via tilbageblik hvordan samfundet under Det Interhumane Synedris ledelse er blevet, og efterfølgende omhandler den Maryons kamp for at overleve, ligesom den omhandler en oprørsbevægelses forsøg på at bekæmpe Det Interhumane Synedri. Det hele sker i nedslag over en periode på 3-4 år, hvilket beskriver udviklingen, men da det kun er få nedslag i tidsbilledet, vi ser, føles det ikke rigtig som om man har føling med hvad der sker. Det Interhumane Synedri er personifi-

ceret ved dets Generalsekretær, så det virker mere som kampen imod én mand end kampen imod et styre.

Fortællemåden med de mange tilbageblik og nedslag i historiens tidslinje gør at bogen spænder vidt i hvad den dækker, og specielt i starten sad jeg lidt med en fornemmelse af at læse en novellesamling hvor alt var sat i samme verden. Men det lykkes at samle det hele i løbet af bogen, i et actionfyldt sidste afsnit hvor oprøret og Maryons kamp for en plads i den nye verden afsluttes. Denne opbygning gør dog at man i fokuserede afsnit får et indblik i børnenes opvækst under det diktatoriske styre, men også hvor modbydelig Den Ubarmhjertige Død er. Flere af kapitlerne virker til at have hentet inspiration i andre værker, som *The Martian* og *1984*, noget der fungerer rigtig godt.

Bogen er udgivet under pseudonymet Publius Enigma, men det oplyses dog at det er forfatterens første bog. Det undrer mig lidt når en debuterende forfatter skriver under pseudonym, det kommer næsten til at virke som om vedkommende ikke vil stå ved at han/hun har skrevet en science fiction-roman. Jeg skal ikke forsøge at gætte yderligere til forfatterens grund til brugen af pseudonym, men jeg mener bestemt sagtens forfatteren kan være stolt af sin bog.

Opsummeret så vil jeg sige at dette er en fin debutroman, for selvom der er en række actionscener hvor redningen meget belejligt dukker op ud af det blå i sidste øjeblik, så er det en bog, der er godt skruet sammen og som får leveret sin historie ganske godt.

Thomas Winther

Mordet i elverskoven

Roman af Mette Østergaard

Filsø

Himmelkrystallens børn, 1

Forfatterskabet.dk, 2019

288 sider, 199,00 kr.

Anmeldereksemplar doneret af
forlaget

Anna bor hos sin adoptivmor, den gnavne enkefrue Kerstin i byen Jyss. Anna er rastløs og sniger sig tit væk, ofte for at købe brød med penge stjålet fra adoptivmoren.

Brødet bringer hun hen på det børnehjem, hun tidligere boede på.

En dag på markedspladsen ser hun en udefrakommende ung mand, som tydeligt ikke er vant til at blive fanget i de lokale marskandiseres 'handelskrig'. Anna får den unge mand reddet væk fra de oprørte handlende og tager på en lille udflugt med ham for at vise ham området. Den unge mands navn er Erik, og han rejser rundt sammen med sine forældre for at undersøge gamle sagn og fortællinger. Skoven nær Jyss siges at være forbandet, men de er kun på gennemfart, for deres egentlige mål ligger længere fremme, hvor det siges at der bor elvere.

Da Erik nærmer sig den forbandede skov, besvimer han pludseligt, og da hans forældre kommer til, virker det

meget som om der er noget ved Erik som de ikke har fortalt ham. Det lader til at deres mission med at undersøge gamle sagn, i høj grad går ud på at finde ud af hvad det er Erik rummer. Det ender med at Anna rejser videre med de rejsende på deres færd til elverskoven.

Selvom Anna beskrives som impulsiv og en der gerne vil opleve mere, så virker bogens start, med Annas hurtige afrejse, som om forfatteren meget gerne hurtigt vil videre til den spændende del, og spænding kommer der så bestemt også.

Der har aldrig været nogle mennesker der er blevet lukket ind til elverne, men da en af elverne fornemmer noget specielt ved Erik, bliver de lukket ind, noget de andre elvere bestemt ikke er tilfredse med. Kort efter ankomsten dræbes en af elverne; noget der heller aldrig er sket før, da elverne er udødelige og mest holder sig for sig selv. Elverne beskytter Megistrélen, det lys og stof som guderne brugte til at skabe verdenen. Men dette lys kaster også en skygge, og når denne skygger tager bolig i et menneske, så skabes troldmænd der dyrker smerte og undergang. Disse troldmænd er elvernes ærkefjender, og de må for alt i verden ikke få adgang til Megistrélen.

Anna, Erik og elveren Gelas må nu drage væk fra elvernes rige for at finde den troldmand der er på spil, samt finde ud af hvad det er Erik rummer.

Bogen har som nævnt en start der virker noget forhatet, men efterfølgende hænger historien godt sammen, og det høje tempo fungerer fint til historien. Det er en YA fantasyfortælling, som finder sted i en spændende verden,

hvor de gode kæmper det godes kamp, og de onde er virkeligt onde. Selvom dette er bind 1, så er historien fint afrundet, men stadig med masser af ting som næste bind kan bygges på.

Thomas Winther

Kolde timer

eNovelle af Michael

Kousgaard

Forlaget Petunia, 2019

Anmeldereksemplar doneret af
forlaget

Novellens indledning fortæller om en mand der blev fundet død med bide- og kradsemærker på kroppen, men morderen bliver ikke fundet.

Under en løbetur overværer Nanna et trafikuheld hvor en fodgænger bliver ramt af en bil. Fodgængerens død er ikke med det samme. Døden indtræffer først da en mystisk mand går hen og brækker nakken på ham. Nanna flygter fra stedet, men er nu sikker på at den mystiske mand er efter hende; en frygt der bestemt er begrundet. Det viser sig at den dræbte fodgænger er politiker, men drabet er ikke politisk motiveret og er i stedet kædet sammen med politikerens datters forsvinden.

Vi følger Nanna i de intense timer i natten efter trafikuheldet, hvor hun prøver at forsikre sig og søger hjælp hos en af sine venner i håbet om at undvige den mystiske fremmede morder.

“Kolde timer” er en YA gysernovelle, der finder sted i 80'erne, noget man ikke direkte får at vide, men som man kan læse ud af f.eks. brugen af en walkman. På forlagets

hjemmeside står der at handlingen finder sted i 1984, men lidt spøjst at dette ikke fremgår i udgivelsen, når der nu er sat et årstal.

Det afsluttende tvist er nok forudsigeligt, men historien er intens og spændende, og jeg vil mene den rammer sit publikum fint.

Thomas Winther

Volt

Tegneserieantologiblad

Tegneseriekollektivet

Urkraft

Nr. 1 , 2018, 48 sider

Nr. 2, 2018, 60 sider

Nr. 3, 2019, 40 sider

Nr. 4, 2019, 40 sider

Urkraft, 2018-19

Anmeldereksemplarer

doneret af forlaget

Tegneseriekollektivet Urkraft har udgivet flere antologier, men mest i bogform. Med *Volt* søger de at skabe et antologiblad der skal udkomme 2-3 gange årligt og derved give en mulighed for at nye serieskaberere kan have et sted at få udgivet deres ting. Der er plads til alle genrer, men der er en forkærlighed for de fantastiske genrer, hvilket også er det der gør at vi bestemt bør omtale bladet her i Himmelskibet.

Det første bidrag i første nummer er nærmest en fabel med dyr der forsøger at starte en maskine på kæmpens grav, men hvor kæmpen viser sig at være en kæmperobot.

Denne sammenblanding er faktisk et fint billede på hvad man har i vente, netop at man ikke kan vente sig noget, for her er plads til meget blandede historier. Igennem de fire numre der ind til nu er udkommet, er der

actionfyldt science fiction, historier fra andre og anderledes verdner, splattet gys og krybende ubehag.

En af de mest underfundige historier er en føljeton, som dog stoppes inden den afsluttes, da den har vokset sig til en størrelse hvor den senere vil få sig sit eget hæfte.

Nr. 3 er et temanummer om horror, og stemningen sættes allerede med en forside med en levende mand der har drabelige maddiker ud af alle åbninger i hovedet. Her er historien om huset fyldt med lig, men den historie der nok er mest krybende, er om en lille pige der mener der er et monster i hendes værelse, men monstret i huset er ikke overnaturligt, men det usunde forhold imellem barnets mor og far, og det realistiske gør historien endnu mere modbydelig.

Som det er med udgivelser med blandet indhold, så vil der være lidt til folk med forskellig smag og interesse, og nogle gange så vil en læser sidde med et hæfte hvor ingen af bidragene rammer vedkommendes præferencer. Jeg er dog af den helt klare holdning at hvis man gerne vil styrke de danske serieskabere, så bør man støtte denne udgivelse, da den kan være en rugekasse for de næste store danske tegneserieskabere. Selvom der var flere af bidragene som

jeg hurtigt glemte igen, så er der bestemt også nogle som jeg vil vende tilbage til igen.

Thomas Winther

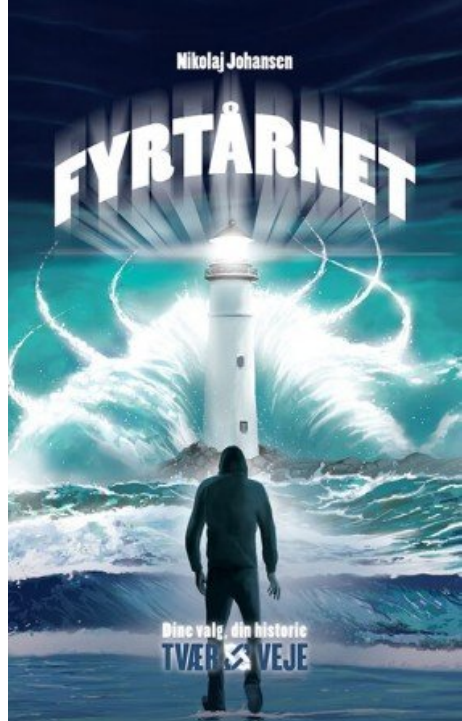
Fyrtårnet

Spilbog af Nikolaj Johansen
DreamLitt, 2018. 280 sider
Anmeldereksemplar doneret af
forlaget

Fyrtårnet er tredje bind i serien *TværVeje*, som er forlaget DreamLitts bud på 'du er helten'-bøger, hvor man som læser skal vælge vej gennem historien og overvinde de udfordringer, som dukker op undervejs.

Hvor de to tidligere bøger i serien tog udgangspunkt i genrerne *portal fantasy* og *zombie-apokalypse*, tager *Fyrtårnet* sit udgangspunkt i Lovecrafts historier, og uden at afsløre for meget, bygger historien på *The Shadow over Innsmouth*. Kender man historien, genkender man hurtigt rammen for mysteriet i bogen, og gør man ikke, har jeg ikke sagt for meget.

Fyrtårnet bruger samme spilmekanik, som de andre *TværVeje*-bøger, hvor man skal rulle en 20-sidet terning mod de forskellige udfordringer i bogen. Ruller man højt nok, er man succesfuld og får klaret udfordringen, men fejler man, går det nemt grueligt galt – og mere end ét udfald kan afslutte historien for en gal kultists kniv. Bogen har 214 opslag, hvilket kan synes kort i forhold til en klassisk *Sværd & Trolddom*-bog, som har 400, men Nikolaj Johansen for-

mår at skubbe handlingen hurtigt nok frem til, at der sker meget i løbet af de 213 opslag, og der er både flere veje gennem historien og forskellige handlingsforløb alt efter hvordan man prioriterer sine handlinger. På det punkt er *Fyrtårnet* velkomponeret.

Historien begynder med vores hovedpersons ankomst til en lille afsidesliggende ø, hvor vedkommende voksede op som barn, og nu for første gang i mange år vender tilbage for at besøge sin far. Denne er imidlertid blevet myrdet, og mordet kaster vores hovedperson ind i en række mysterier, som har dybe rødder i øens forhistorie. Hvilke sider og hvilke aspekter af historien, man får afdækket, afhænger af ruten, man vælger gennem bogen (og de skal ikke afsløres her), og det er en bog, som inviterer til mere end én gennemlæsning for at lære hele historien at kende, og det er en sjælden kvalitet for denne genre. Ofte gælder det om at finde den rette eller den eneste sikre rute gennem historien, men her er der forskellige sider af historien at lære at kende.

Svagheden ved *Fyrtårnet* er til dels sproget, som flere steder lider under sine forsøg på at være farverigt, men som oftest vælter under tyngden af farverige udtryk. Forlaget DreamLitt svigter sine forfattere ved ikke at gå til teksten med en mere krads pen. Til dels er svagheden at bogen tematisk balancerer på grænsen af en fortærsket brug af Lovecrafts Cthulhu Mythos og en god brug af provinsiel horror. Historier over Lovecrafts Cthulhu Mythos er set mange gange før, og det er ikke for kosmisk rædsel og eksistentialistiske uhygge, man læser historien,

selvom teksten enkelte steder forsøger at strejfe motiverne, men derimod for den stemningsfulde brug af havet som en vedvarende karakter, der konstant kalder på vores hovedpersoner, og elementerne af hjemstavnsuhygge i provinsen. Kun en vis sekvens omkring en voksdukke leder historien ud af en uheldig tangent, både fortællemæssigt og spilmæssigt, og den synes mest af alt et levn fra et tidligere stadie af bogens udvikling.

Nikolaj Johansen har ikke skrevet en god thriller eller gyser, men han har skrevet en god 'du er hovedpersonen'-bog og en god ungdomsbog, som vokser på en ret fin mæner, fordi den fulde historie kræver mere end en gennemspilning. Det er foreløbigt den bedste i serien *TværVeje*.

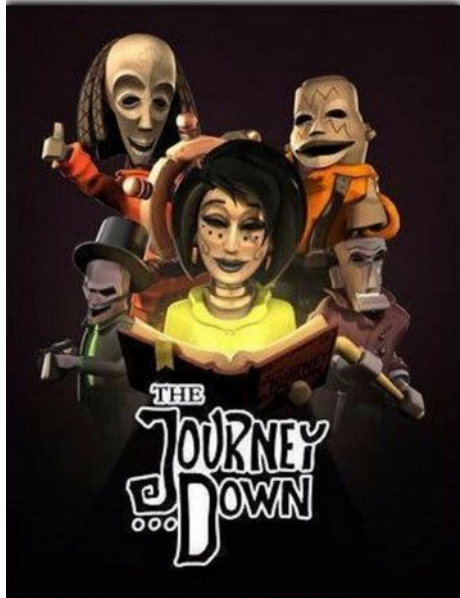
Morten Greis

The Journey Down

Computerspilserie

SkyGoblin 2013-2017

Samlet pris: USD 32,00

The Journey Down er et point-and-click adventure i tre dele. Det fås på Steam til PC, Mac og Linux. Det er udkommet fra 2013 til september 2017. Det har en afro-caribisk stil over sig. Der er også en del *film noir* til tider i spillet. Man spiller Bwana, som arbejder sammen med sin ven Kito som flymekanikere i havnen i en by. De møder en dame som vil have dem til at fragte hende til “The Underland” i deres flyvemaskine. Hun har en bog som hun vogter. Denne dame er søgt efter af gangstere af en eller anden grund. Jeg vil ikke nævne mere for ikke at røbe handling.

Sådan starter en flot historie med vores helte. Historien er rigtigt godt fortalt, men jeg synes spillet er en smule for let. Man kan kalde det et spil for begyndere.

Der er rigtig meget flot *film noir*. Det er en længere historie. Jeg synes dog at det er en anelse irriterende med al den snak i spillet. Man siger selv en enkelt sætning og den man snakker med, giver aldrig et simpelt svar. Det er altid adskillige sætninger.

Der er en del fantastiske væsener i spillet. Særligt i anden del er der meget ude i havet som bliver beskrevet.

Alting i spillet er rigtigt godt forklaret, og man kan rigtigt leve sig ind i verdenen. Der er også en hel by i spillets tredje del som er rigtigt flot afbilledet.

Man sidder til tider fast i *The Journey Down*, men det er sjældent i længere tid. Jeg synes at sværhedsgraden er tilpas. Der er en god stemning i spillet og handlingen skridter godt fremad.

Grafikken er rigtig flot, og musikken er bare fantastisk. Man kan lytte til den på [YouTube](#). Der er jazzmusik. Al tale er indtalt, og det lyder godt. Grafikken er meget tegneserieagtig og fungerer godt. De har brugt lang tid på at udvikle de tre dele som spillet består af. Det har taget nogle år.

Man kommer vidt omkring i spillet og kommer ind i diverse lokationer. Det foregår mest om natten, og det er en meget mørk verden, man er i. Der er det store hav som de flyver hen over og nødlander i. Der er også de store byer med deres personligheder af karakterer. Man møder også fatale damer og mange gangstere.

Det tager måske 12 timer at gennemføre det hele, men det er en fantastisk rejse. Det er bedst at begynde ved den første del. Nogle har fået det gennem Humble Bundle Monthly, men det var kun den tredje del. Det spilles med mus og kan spilles af børn uden problemer.

Spillet vil jeg give 9 ud af 10 stjerner.

Andreas J. Søe

No70: Eye of Basir

Computerspil

Oldmoustache Gameworks, 2017

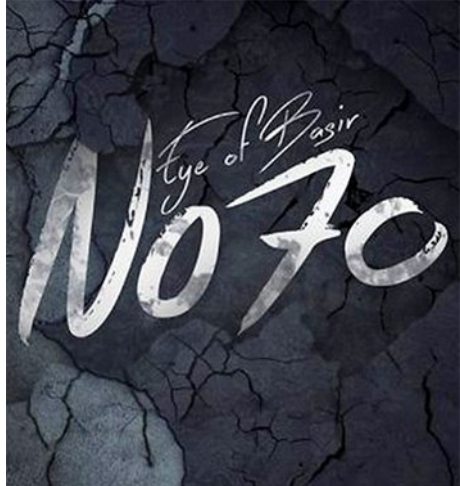
€ 4,99

No70: Eye of Basir er et gyserspil fra Oldmoustache Gameworks. Det udkom i 2017 til PC på Steam.

Det har haft en lidt turbulent opstart, hvor spiludvikleren trak spillet tilbage fra spillere på Steam. Det er folk blevet sure over. De havde jo betalt for det. Senere har spiludvikleren sendt nye nøgler til kopier af spillet til dem som havde købt spillet. Folk har syntes at det var en anelse mærkeligt. Spillet kostede ikke så meget, da det lige blev udgivet. Det var 1,50 euro, men nu er det steget til 5 euro. Jeg fik det i en 'bundle' på Groupees.

Det er et gyserspil fra en tyrkisk udvikler. Det foregår i tre kapitler. Man starter i et gammelt hus men kommer også uden for dette. Der er en hel del 'jump scares', hvor man kommer til at gyse. Man er i dette mørke og uhyggelige hus som man har arvet af sin onkel. Der er mange hemmeligheder i huset. Eye of Basir er et artefakt; en amulet formet som et øje, man kan se en anden virkelighed igennem. Det artefakt finder man senere i spillet. Det er måske en rigtig ting man kan læse om i okkulte bøger. Jeg skal dog ikke kunne sige det med sikkerhed.

Der er en masse noter rundt om i spillet, som man kan læse. Der er en hel lille historie i spillet og en masse bag-

grundsmateriale. Spillet tager 7 timer at gennemføre. Man kan finde løsninger på nettet. Man kan godt sidde fast. Der er en del ting som skal findes og bruges andre steder ligesom i en point-and-click. Jeg havde nogle problemer med at få spillet til at køre glidende, men måske kan det være at man skal have 4 gigabyte RAM på grafikkortet for at få det til at glide. Jeg har 2 gigabyte. Jeg havde specielt problemer med tredje del. Jeg var dog godt underholdt af spillet. Det har en fed og uhyggelig stemning. Spillet er lidt stort på 15 gigabyte. Dermed kan jeg godt forestille mig at teksturerne i spillet skulle fylde en hel del. De virkede også ret detaljerede.

Der har altid været uhyggelige spil. Der var det meget uhyggelige *Forbidden Forest* til Commodore 64 i 80'erne. Senere var der *Phantasmagoria 1* og *2* til PC. Jeg syntes ikke *Phantasmagoria* var så uhyggeligt. Senere er spillene blevet rigtigt uhyggelige til PC og konsol. Der var nogle spil, som spillet over *Slenderman*, hvor man møder et væsen som bliver stående, når man kigger på det og kommer tættere på, når man kigger væk.

Jeg vil give spillet 7 ud af 10 stjerner. Det kan ikke rigtigt spilles af børn. Det kan dog godt spilles med en Xbox-controller. Det fungerer fint til spillet.

Andreas J. Søe

Chronicle of Innsmouth

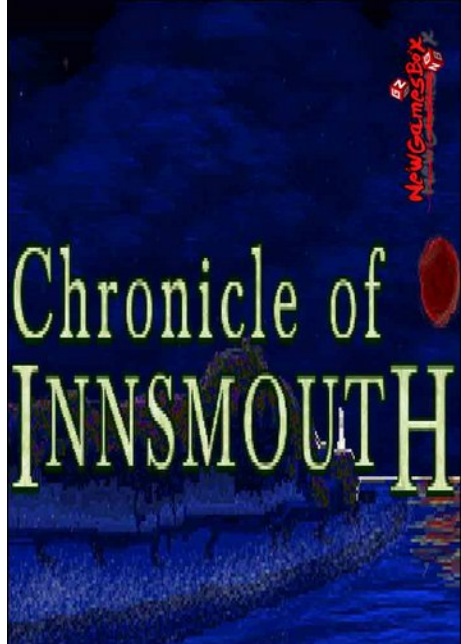
Computerspil

Udviklere: Umberto Parisi og Amedeo Vasaturo

Psychodev, 2017

USD 12,99

PC på Steam

Der har været mange forsøg på Lovecraft-spil gennem tiderne, men de er typisk endt med at firmaerne bagved ikke havde penge til at lave flere spil. Sarah Fürst anmeldte engang mange af dem i Thomas Winters blad *Nyarlathotep*. Senere anmeldte jeg selv *The Last Door* sæson 1 og 2. Det firma skulle også have lavet fire sæsoner, men fik ikke penge nok. Nu er der kommet nye forsøg. Der er lige kommet *Call of Cthulhu*, som er i 3D. Det er et lidt dyrere spil. Der har været en ny kickstarter af de to udviklere bag *Chronicle of Innsmouth* som har nået sit mål. De skal lave historien om *Mountains of Madness* som computerspil. Noget lignende ville firmaet bag det legendariske *Dark Corners of the Earth*, men de havde ikke økonomi til det.

Chronicle of Innsmouth er lavet ligesom *The Secret of Monkey Island* fra 1990. Der er den samme grafik og de samme verber nede i bunden som man kan bruge på objekter. Verberne stammer jo fra tekst-eventyrerne, og da

det blev til grafiske point-and-click eventyr, beholdt man dem i starten. Senere var der færre og færre verber. Mange moderne eventyr har ingen verber, men man peger bare og klikker. Selv da kan de jo være svære, og man kan sidde fast.

Spillet er den samme fortælling som *A Shadow Over Innsmouth*. Mange kender jo godt historien i forvejen. Når man kommer ind på ens hotelværelse, skal man låse døren og prøve at komme væk, når fiskemændene kommer. Læsere kender formentlig Lovecrafts historie, ellers kan de høre den på [YouTube](#). Charmerende er det dog. Spillet er lidt mærkeligt nogle steder, da det prøver både at foregå både i nutiden og 30'erne. Det kan være uhyggeligt til tider. Der er et sted, hvor man skal gemme sig bag en søjle på et hotel. Mange på Steam skriver at her er en bug, men det synes jeg dog ikke. Man skal vælge søjlen sådan at der står 'column', og klikke. Så virker det at man gemmer sig, ellers ikke.

Jeg tænker at spillet ikke er noget for børn, men godt til unge. Det er særligt for Lovecraft-fans. De vil elske det. Man spiller det med mus. Det fungerer godt at spille det om natten med ikke for meget lys. Jeg følte mig godt underholdt. De har også senere tilføjet engelske stemmer til spillet.

Jeg vil give spillet 9 ud af 10 stjerner.

Andreas J. Søe

Darkside Detective

Computerspil

Spooky Doorway,

2017

PC på GOG og

Steam, Linux, Mac

OS X og Nintendo

Switch

USD 12,99

Darkside Detective er et point-and-click adventure, hvor man er en detektiv som skal opklare overnaturlige kriminalsager. Der var oprindeligt seks sager i spillet, men som en bonus er tre ekstra blevet tilføjet. Det er meget ligesom *X-Files*. Der er mange referencer til alt muligt. Man møder blandt Lovecraft, Aleister Crowley, Edgar Allan Poe og Scully fra *X-Files*. Der er referencer til *Monkey Island*, *Simon the Sorcerer*, *Day of the Tentacle*, *Indiana Jones and the Fate of Atlantis* og mange andre spil. De fleste sager tager en halv time. De er ikke så svære, men i nogle sager kan man godt sidde fast og have svært ved at komme videre. Den ottende kriminalsag tog et kvarter, mens den niende tog halvanden time. Den niende var nok den dårligste. Den er meget ulogisk.

Man oplever alt muligt ligesom i *X-Files*. Der er også gremlins og zombier. Man rejser gennem magiske portaler til "The Darkside". Der var en sag med et tog som var fan-

get mellem vores dimension og den anden dimension. Man skulle få det til at komme videre. Der er også en sag med et bibliotek med genfærd. Der var også en julesag, hvor Julemandens børn var blevet overtaget af ham som ond magt, men var det også den rigtige julemand?

Ens karakter går ikke rundt. Når man skifter skærm-billede, står han et sted. Man får også hjælp af en politimand som er ens partner. Man klikker rundt på objekter. Man kan også kombinere objekter og bruge objekter på omgivelserne. For det meste er det nemt at regne den ud.

Jeg syntes ikke spillet var uhyggeligt. Det var kun ét uhyggeligt øjeblik i spillet. Jeg vil sige at unge kan spille spillet. Det tog mig 6½ time at gennemføre det hele. Jeg sad dog fast til tider, særligt i niende kriminalsag. Firmaet bag spillet har lavet en kickstarter og fået penge til at lave en fortsættelse til spillet. Det vil jeg også gerne spille. Jeg tænker at spillet er bedst at styre med en mus. Der er en enkelt konsol version. Det er et fint spil.

Jeg vil give spillet 8 ud af 10 stjerner.

Andreas J. Søe

FAR: Lone Sails

Computerspil

PC på GOG og Steam, Xbox One,

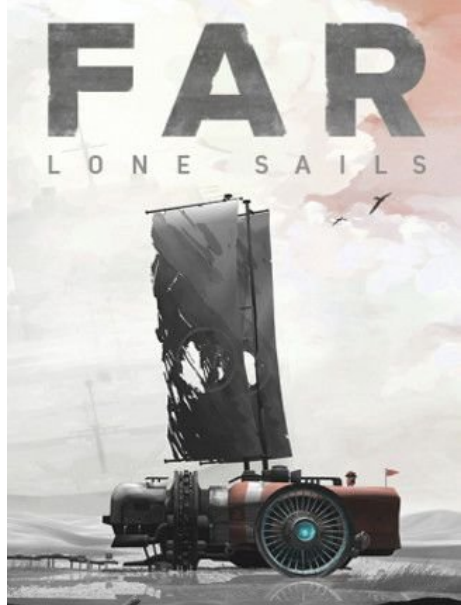
Playstation 4 og Mac OSX

Okomotive, 2018

112 kroner

FAR: Lone Sails er et spil fra firmaet Okomotive. Det er fra 2018. Det er et spil, hvor man er fyrbøder i et slags lokomotiv som kaldes Okomotive. Det er en postapokalyptisk steampunk-verden. Man skal finde brændstof til lokomotivet i form af kasser, benzindunke og andet som man brænder i lokomotivets ovn, så man kan lave damp til at få lokomotivet til at bevæge sig. Man trykker så på lokomotivets speeder og skal ind i mellem lukke damp ud. Når man gør dette, får lokomotivet et ekstra skub fremad. Hastigheden øges meget.

Ens rejse starter ved at man er ved en eller andens grav. Det er ikke forklaret i spillet hvad dette går ud på. Man bevæger sig til højre og kommer til ens lokomotiv. Spillet er set fra siden, og man ser midten af lokomotivet. Man løber aldrig rigtigt tør for brændsel. I gamle Commodore 64-spil ville man dø og skulle begynde helt forfra, hvis man gik glip af et eller andet, men sådan er det ikke i et moderne spil. Jeg prøvede at undgå at samle brændstoffet op, men der kom bare mere fem minutter efter. Der er

undervejs forbedringer til ens lokomotiv som bliver sat på. Jeg tror at det er fem stykker. Man skal også reparere lokomotivet, hvis det går i stykker. Dette har man en bestemt mængde tid til.

Der kommer mange forhindringer undervejs. De er i grunden ikke så svære at løse. Jeg kunne hurtigt løse dem. Det er ikke et særligt svært spil. Det er mere rejsen undervejs som man oplever i spillet. Det er en flot verden, og spillet kører i en flot, moderne skærmopløsning med mange farver. Der mangler overhovedet ikke noget her. Der er også et godt soundtrack til spillet. Jeg lytter tit til det på Spotify og [YouTube](#).

Det er en flot postapokalyptisk verden. Verden er gået under på en eller anden måde, og man ser resterne af den. Der er også store steampunk-maskiner lidt ligesom i filmen *Wild Wild West*. Jeg spillede spillet med en Xbox-controller, og det er perfekt til det. Det ville også fungere fint på en spillekonsol. Spillet kan godt spilles af børn og unge. Jeg følte mig godt underholdt. Det tager dog kun 4 timer at gennemføre spillet, og det koster 112 kroner. Det er lidt billigere på udsalg – nok omkring 80 kroner.

Jeg vil give spillet 8 ud af 10 stjerner.

Andreas J. Søe

KORTE OMTALER

af Thomas Winther

Jeg får ikke helt læst og anmeldt så meget mere som jeg gjorde tidligere. Det gør at der er titler som jeg gerne ville have haft omtalt i Himmelskibet som nu ikke blev det. Himmelskibets anmelderkorps er desværre skrumpet her på det sidste, hvilket gør at der er nogle af de anmeldereksemplarer vi bliver tilbudt, som vi må takke nej til, da vi ikke har tid til at læse og anmelde dem. Nogle af disse titler vil jeg også lige vende her.

Bøger jeg ikke fik anmeldt

Jeg blev meget begejstret da jeg hørte at forlaget Kandor ville oversætte og udgive H.P. Lovecrafts samlede værker. Min begejstring blev ikke mindre da jeg så så den virkeligt flotte hardcoverbog som bind 1, *Cthulhu Kalder - Fortællinger 1926-1928* (Kandor, 2018), blev til. Det er faktisk også den flotte udgivelse der gør at jeg ikke har fået anmeldt den, for jeg nænner ikke at tage denne flotte bog med rundt, hvilket gør at jeg ikke har fået læst den endnu. Jeg ender nok med også at købe den som ebog og bruge den udgave som læseeksemplar, mens hardcoverudgaven kan stå og pynte på bogreolen. Bind 2, *Ved Vanviddets Bjerger - Fortællinger 1929-1937* (Kandor 2019), er også udkommet, og det afsluttende bind 3 kommer snart.

Kandor er ikke det eneste forlag der er i gang med at oversætte Lovecraft. HN Publishing udsender oversættelserne af novellerne en ad gangen som ebøger, hvilket allerede har været omtalt i Himmelskibet nr. 51. Efterfølgende er forlaget også begyndt at udsende bøgerne om lydbøger, senest af novellen "Polaris". Det er oversætteren selv der har indlæst lydbøgerne, hvilket han gør rigtigt godt.

Dansk Horror Selskabs pris for bedste horrorudgivelse i 2018 gik til Anne-Marie Vedsø Olesens roman *Lucie* (Politikens Forlag, 2018). Jeg er medlem af Dansk Horror Selskab og havde derfor stemmeret til hvilke bøger der skulle med på shortlisten, som juryen skulle vælge imellem (jeg har tidligere siddet med i juryen, men måtte i år melde fra pga.

travlhed). Der var en række bøger som blev speedlæst i den forbindelse for at vurdere om jeg skulle stemme på dem. *Lucie* var en af disse. Det er også grunden til at jeg ikke fik anmeldt den, for det stod mig hurtigt klart at denne bog fortjener mere end en speedlæsning, og jeg ville derfor gerne genlæse den inden en anmeldelse kunne skrives. Jeg må jo så med skam erkende at jeg ikke har fået genlæst den endnu, men det er stadig intentionen. Bogen starter på Copenhell, en metalfestival, som jeg selv har været med til de fleste af de 10 år den har eksisteret, så allerede her fandt bogen min interesse. Vi følger Lucie, som det hurtigt viser sig ikke er en normal kvinde, hvilket vi oplever på blodigste vis da hun fortærer en anden af festivalens gæster. Hun er et ældgammelt væsen, men hun ved meget lidt om sin herkomst. Igennem bogen kommer vi nærmere hendes natur, og finder også ud af at hun ikke er det eneste væsen der ligner et menneske, men som ikke er det. Bogen vandt som nævnt årets horrorpris, hvilket taler endnu mere for at jeg skal have den genlæst.

En anden bog der også blev læst hurtigt i forbindelse med afstemningen til shortlisten, var Jacob Krogsø og Martin

Wangsgaard Jürgensen *Randvad* (H. Harksen Productions, 2018) som er i serien af Gotisk Krimi fra forlaget. Hovedpersonen hyres af en rigmand til at undersøge omstændighederne bag to personers forsvinden for over 100 år siden i området Randvad. Områdets hemmeligheder lokker hovedpersonen langsomt ind, og som læser bliver man også fanget af opklaringen af fortidens mysterie som trækker tråde til nutiden.

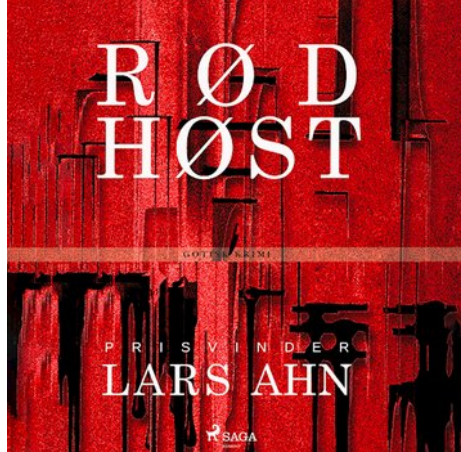
Randvad endte også med at komme på shortlisten til horrorprisen. De tre resterende titler var *Requiem – Fort Ferguson* (Valeta, 2018) af Patrick Leis (anmeldt andet sted i dette nummer af Himmelskibet), *Hotellet* af Jonas Wilmann (KAOS, 2018) (anmeldt i Himmelskibet nr. 56), og så var det *Forglemmigej* (Storytel, 2018) af Teddy Vork, som jeg endnu ikke har fået læst. Forlaget omtaler den som ...

en intens psykologisk thriller, der tegner et stemningsmættet og uhyggeligt billede af det velkendte plejehjemsmiljø og viser, hvordan et skrøbeligt sind hurtigt kan slå sprækker... Jeg håber snart at få denne læst, da jeg har været begejstret for hans tidligere udgivelser (Teddy Vork har tidligere vundet horrorprisen)

Lars Ahn vandt horrorprisen i 2017 med novellesamlingen *Den nat, vi skulle have set Vampyros Lesbos*. I 2018 fik han udgivet sin første roman, en roman der også

er i serien Gotisk Krimi. Titlen *Rød høst* (H. Harksen Productions, 2018) har han lånt af Dashiell Hammett, noget man kan læse mere om på [Lars' blog](#), en blog som bestemt er værd at læse med på hvis man vil læse hans bøger, da han giver en del yderligere indsigt i skriveprocessen omkring historierne og i hans forfatterskab generelt. Det var også på hans blog at jeg fandt ud af at bogen var udkommet som lydbog. Jeg så dette som en god mulighed for at “læse” historien, da bogen efterhånden havde ligget længe i stakken af bøger jeg var bagud med at få læst.

Jeg er ikke den store krimilæser, men har da læst nok til at vide at hovedpersonen gerne skal have en række problemer at kæmpe med, ud over krimigåden. I denne bog er hovedpersonen en del af politiets nathold, og han tager sig derfor af de sager der har med natten at gøre. Natten er befolket af vampyrer, og politiets nathold består derfor også af vampyrer, hvilket hovedpersonen også er.

Mennesker og vampyrer lever side om side under en skrøbelig “våbenhvile”. Der er dog fraktioner på begge sider der gerne vil starte en krig og tage magten over den anden race. Hvad der starter som en mordsag, udvikler sig til en sag der kan få denne krig til at bryde ud.

Jeg er som sagt ikke den store krimi læser, og denne bog er primært en krimi, på trods af horrorelementerne. Ingen tvivl om at Lars er en virkeligt dygtig forfatter, og

det er vigtigt at forfattere udfordrer sig selv med forskellige typer historier, også selvom det måske ikke altid vil falde i “stampublikummets” smag.

I stakken af bøger jeg har købt, men endnu ikke fået læst, er der også bøger af et par produktive forfattere, som jeg ellers prøver at få læst alle udgivelser af.

Jeg har efterhånden en ganske stor samling af bøger skrevet af A. Silvestri, men tre af disse har jeg endnu ikke fået læst. Han har medvirket i rigtig mange antologier og begyndte for nyligt at samle disse bidrag i novellesamlinger. Den nyeste af disse er *Jeg ved godt, du er der* (Calibat, 2019). Jeg har således læst nogle af novellerne før, men de andre novellesamlinger han har udgivet med disse antologi bidrag, har jeg godt kunne lide, så denne er således også blevet købt, og jeg håber snart at få den læst. De to romaner *Slør* (Kandor, 2018) og *Scener fra et parforhold*

(DreamLitt, 2018) ligger også i stakken, og specielt den sidste hvor han virkelig skulle lege med genrer (dog for en gangs skyld ikke de fantastiske), ser jeg frem til at få læst.

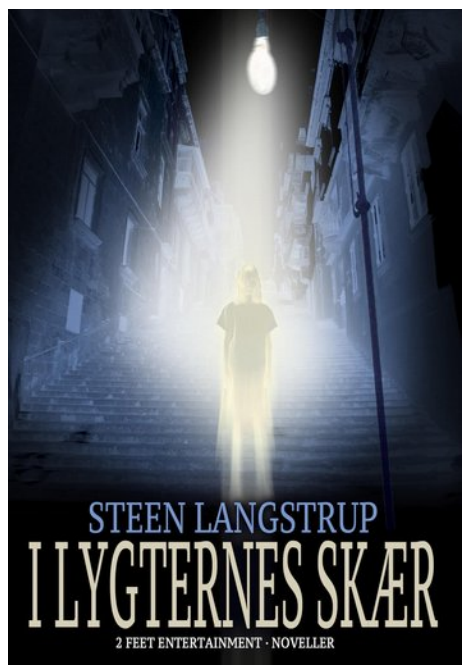
Også Jonas Wilmann er en forfatter der er yderst produktiv. Han er en virkeligt god horrorforfatter, og specielt hans noveller holder et højt niveau. Hans to nyeste

udgivelser, *Helvede* (KAOS, 2019) og *Skyggeverden* (KAOS, 2019), har jeg således også købt, så de nu også ligger i den stak som jeg håber snart at komme til bunds i. Men med Wilmanns produktivitet har han sikkert udgivet to til tre nye bøger inden det sker, så jeg må nok vænne mig til at der hele tiden ligger en Wilmann-bog på mit bord og venter på at bliver læst.

Nu vi er ved novellesamlingerne, så vil jeg også kort lige nævne *I lygternes skær* (2 Feet Entertainment, 2019) af Steen Langstrup. Planen var egentligt at købe denne som en ebog, da jeg for tiden lettere finder tid til at få læst ebøger, end at få læst trykte udgivelser. Da jeg henvendte mig til Steen for at høre hvornår ebogen ville udkomme, fik han dog overtalt mig til at købe papirudgaven, da han er en forfatter der kræser om det grafiske layout. Jeg købte derfor den trykte bog, og selvom den bestemt er en flot udgivelse, så må jeg med skam sige at jeg endnu ikke har fået læst den. På hans blog skriver han en del om novellerne, noget jeg dog har holdt mig fra at læse, til efter bogen er læst, men så skal jeg bestemt også ind og læse de ting han har skrevet om dem. Jeg håber at have en anmeldelse klar til næste nummer.

En helt anden type bog som jeg også vil nævne, er Henrik Larsens

opslagsværk *Kanal Obskuriøst De Luxe* (selvudgivet på Amazon, 2019) med omtaler af 690 film og tv-serier der har været vist på DR tv i perioden 1980-88. Det er ikke kun genrefilm og udsendelser, men alt hvad han har fundet interessant mens han har gennemtrawlet gamle tv-oversigter. Ved gennemlæsning bliver man mindet om flere ting man havde glemt alt om, men den har også sat mig i gang med at kigge efter flere gamle DR-produktioner på dr.dk/bonanza. Ikke alt holder dog til et gensyn. Jeg satte mig bl.a. og genså Anthonsen – Privatdetektiven fra Valby med Ove Sprogøe. Serien er af Erik Balling og Henning Bahs og har en del referencer til Olsen-banden, de fleste dog mere kiksede end komiske. Gensynet med ungdoms-science fiction-serien Crash var dog noget bedre, men jeg kan ikke udelukke at der her var en større nostalgifaktor som trak op. Henriks opslagsværk kan bestemt anbefales alle der husker 80'ernes monopol-tv.

Mange kender primært barbaren Conan fra filmene med Arnold Schwarzenegger eller fra tegneserierne. Det er dog først nu at nogle af Robert E. Howards noveller, hvor figuren blev skabt, er tilgængelige på dansk. Dette sker i bogen der blot hedder *Conan – Bind 1* (Pilgaard Publishing, 2019). Robert E. Howard skrev i et meget levende og udtryksfuldt

sprog, og efter sigende så sad han nærmest og råbte teksten ud imens han skrev den, så meget lagde han i det. Jeg ser frem til at læse den danske oversættelse og se hvor godt den rammer Howards udtryk.

Samme forlag har også udgivet romanen *Armageddon* år 2419 af Philip Francis Nowlan, som er den roman hvorfra figuren Buck Rogers stammer, endnu en figur vi ikke har kunnet læse om på dansk før.

Anmeldereksemplarer vi ikke fik anmeldt

Ovenstående var et udpluk af de bøger, jeg har fået læst, men ikke anmeldt, samt nogle af de der ligger i stakken af ting jeg stadig naivt håber at få læst i den nærmeste fremtid. Næste afsnit kommer jeg ind på noget af det vi har fået tilbudt anmeldereksemplarer på, men (endnu) ikke har fået anmeldt

Nicolai Porskrog har under pseudonymet Nick Storm udgivet *Arctant Flare & The Time Tower*. Dette er ifølge forfatteren en high fantasy-historie og første bind i en serie på 5 (muligvis 6). Den udgives som en app og har indbygget forskellige funktioner, som en let måde at kigge kort og oversigt over historiens personer. Jeg har kigget lidt på den i appstore, men har ikke downloadet den endnu og kan derfor ikke sige nærmere om den, men jeg syntes det bestemt er en god ide at udnytte de muligheder en app har fremfor en ebog.

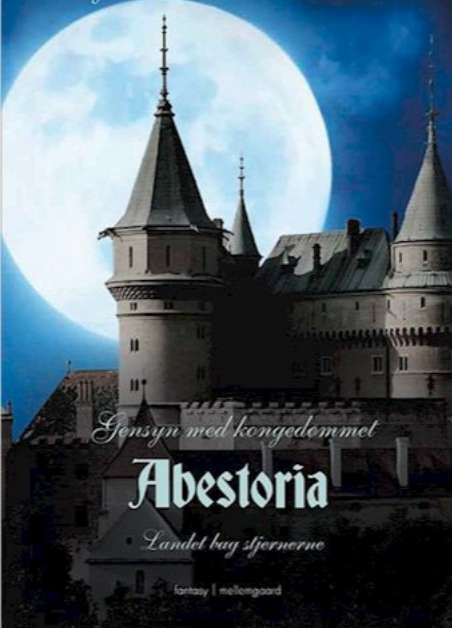
Marie Howalts debutroman *We lost the sky* (Spaceboy Books, 2019) beskrives som en ...*action-packed tale of life, survival, and rebirth in the post-apocalypse...*

Vi befinder os på Jorden langt ude i fremtiden i det landområde, der engang blev kaldt Italien. Nu hersker elementerne, og Toscana er et øde ørkenlandskab. Det er her, vi møder nomaden Renn. Han er blevet adskilt fra sit folk og må kæmpe for at overleve alene, da en sandstorm nærmer sig. I sidste øjeblik søger han ly i ruinerne af en ældgammel by, men han når knapt at ånde lettet op, før den næste fare truer. Uden at vide det, vækker Renn en besynderlig skabning. Han ved ikke, hvad det er, men den ligner de vanvittige månetjenere, som hans folks legender fortæller og advarer om.

Fantasyromanen *Kongedømmet Abestoria* (Forlaget Mellemsgaard, 2015) af Bjarne Steen Christensen fik vi tilbudt et anmeldereksemplar af. Der var en fra anmelderkorpset der meldte sig, men han modtog aldrig bogen. Det skal dog ikke forhindre mig i at nævne bogen her, heller ikke nu hvor der er kommet fortsættelsen *Gensyn med kongedømmet Abestoria* (Forlaget Mellemsgaard, 2019). Pressemeddelelsen til bind 1 indledes med “*I en fjern galakse,*

Bjarne Steen Christensen

lysår fra jorden, findes en ukendt verden, og her ligger landet Kongedømmet Abestoria. I denne verden lever menneskelignende skabninger, som er halvt menneske, halvt primat,” og senere “...som i utallige andre nærdødsoplevelser, der opleves af mennesker verden over, udspiller handlingen sig herfter i en vidunderlig verden i efterlivet...”

Mørke (Saxo Publish, 2018) af Torben Pedersen fik vi heller ikke

anmeldt i Himmelskibet, men på gyseren.dk fik den følgende ord med: *Mørke* var en fascinerende og til tider udfordrende læseoplevelse. Som læser skal man holde tungen lige i munden og ikke forvente at man forstår alt med det samme. Til gengæld er slutresultatet både tilfredsstillende og overraskende. Jeg kan kun give den en stor anbefaling og opfordre alle der fascineres af temaer som eksistens, menneskehedens fremtid og velskrevet science fiction til at læse den.

Fortsættelserne

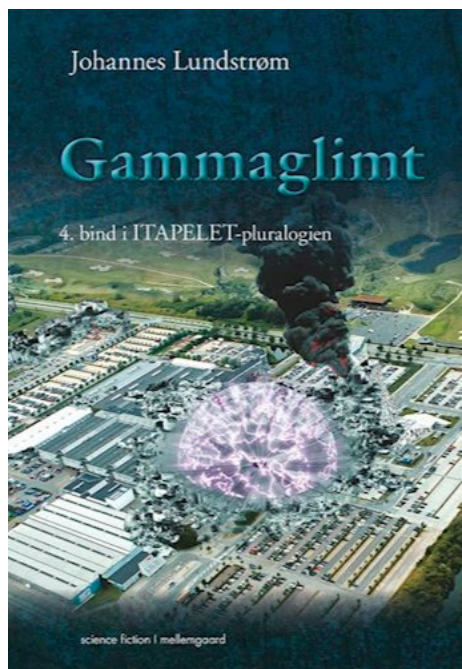
Når der har skullet vælges imellem hvilke bøger der skulle prioriteres at få anmeldt, er fortsættelser fra tid til anden blevet nedprioriteret. Dette er selvfølgelig både en skam og

uretfærdigt, noget jeg vil prøve at råde lidt bod på her. Nedenstående er såvel tilbudte anmeldereksemplarer, samt andre fortsættelser. hvor bind 1 har været anmeldt i Himmelskibet

Bind 1 (eller *Season One*) af Claus Holms *Tempus Investigations* blev anmeldt i Himmelskibet nr. 52. Bogen er et fiktiv tv-serie hvor hvert kapitel er en episode om den udødelige detektiv Jim Corrigan og hans medarbejdere og de sager de løser. Bind 2 er udkommet med titlen *Tempus Investigations – Season Two*.

Første bind i Johannes Lundstrøms serie *Itapelet* blev anmeldt i Himmelskibet nr. 48. Fjerde og sidste bind, der har titlen *Gammaglimt* (Forlaget Mellemsgaard, 2018), er nu udkommet, selvom vi ikke er kommet længere med anmeldelserne end til bind 1.

En anden serie der også er kommet til bind 4 (som dog ikke er sidste bind), er *Rummets Detektiver* af Søren & Morten Ellemose. Her blev bind 1 anmeldt i Himmelskibet nr. 47, og selvom der er hurtigt læste ungdomsbøger, og jeg var fint underholdt af første bind, så har jeg ikke fået læst de efterfølgende bind. Ind til nu er *Evighedens Planet – Rummets De-*

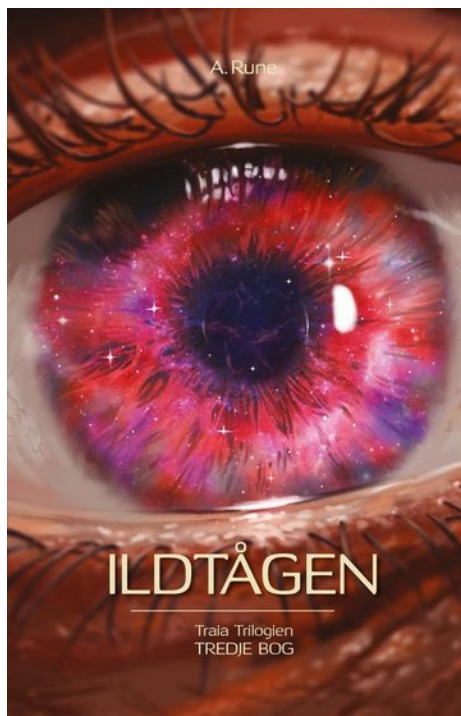
KLAUS FREDERIKSEN
& HANNE RUMP

tektiver 4 (forfatterskabet.dk, 2019) seneste bind i serien med de eventyr som den lille flok der startede med eftersidning i skolen hvorfra de blev bortført og taget med på eventyr i rummet, har været på.

Klaus Frederiksen – Dagbog fra Zombieland (anmeldt i Himmelskibet 52) var skrevet som en dagbog med ret korte kapitler, hvor vi fulgte en mands rejse

igennem et zombieoverrendt Danmark. I bind 2 er der kommet endnu en forfatter på, da den er skrevet i samarbejde med Hanne Rump. Fortsættelsen har fået titlen *Dagbog fra zombieverdenen* (Forlaget Mellemsgaard, 2018), og vi bevæger os nu lidt uden for Danmarks grænser. Dagbogsformen er heldigvis droppet, hvilket giver en noget mere sammenhængende fortælling. Jagten er sat ind på en kur, men de støder denne gang på superzombier der har en form for intelligens og som kan have en indflydelse på nogle levende og få dem til at hjælpe sig.

Af forfatteren A. Runes *Traia*-trilogi anmeldte vi bind 1 og 2 i henholdsvis Himmelskibet nr. 32 og 44. I 2018 udkom bind 3, *Ildtågen* (Karfunkel, 2018), men det er faktisk først for nyligt at jeg fandt ud af dette, så jeg ved ikke meget mere end hvad jeg kort har kunnet finde på nettet. Den beskrives bl.a. som *“Tag med på en rejse ind i et fantastisk univers med mytiske skabninger, guder og magi, sanselig erotik, dramatiske kampe og undersøiske byer”*, en rejse som jeg nok tager med på, da jeg godt kunne lide de to første bind.

En anden fantasyserie hvor vi kun fik anmeldt bind 1, var Eva Egeskjolds bøger om Næslandet. Den blev anmeldt i Himmelskibet nr. 48. Det afsluttende bind 4, *Asaphs rige* (Forlaget Andersen & Vig, 2017), er nu udkommet.

Science Fiction

Den opmærksomme vil nok have lagt mærke til at der ikke er meget science fiction at finde på gennemgangen herover. Det betyder dog hverken at vi ikke anmelder science fiction eller at vi får anmeldt alt science fiction, men dog at vi får anmeldt de fleste af de anmeldereksemplarer vi

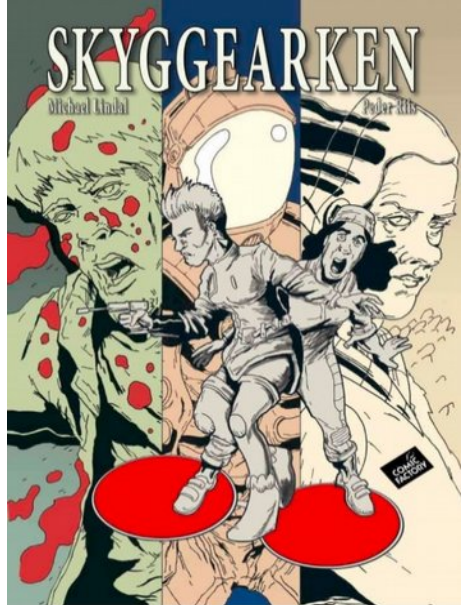
får inden for science fiction. Vi er dog noget bagud i forhold til at anmelde udgivelserne fra Science Fiction Cirklen. Et par af deres bøger (de to steampunk-antologier) blev dog anmeldt i sidste nummer af Himmelskibet, men med 7-8 udgivelser om året, så er der hele tiden nye titler at vælge imellem. Jeg vil lige kort nævne deres magasin *Proxima*, hvor nummer 104 lige er udkommet. Jeg har et bidrag med i dette magasin i den i form af novellen "Den holografiske danserinde" skrevet af musikeren Johnny Cash, en novelle som efter hans død blev udgivet i antologien *Songs without rhymes*, en antologi der var redigeret af hans datter. Jeg fik tilladelse til at oversætte den til dansk, en oversættelse der kan læses i dette nye nummer af *Proxima*. Så kunne man tænke sig at læse lidt science fiction fra the Man in Black, så er her muligheden.

I *Proxima* er der også en stor anmeldersektion, og her er science fiction dækket godt ind. Selv har jeg i det nye nummer anmeldt *Styrke*, bind 1 af serien om *Karanagalaksen* af Cecilie Eken (Høst & Søn, 2018), en fantasy/science fiction-historie der emmer af nordiske sagn. Generelt vil jeg anbefale *Proxima* til folk der er interesseret i at læse om SF.

En enkelt tegneserie skal der også lige nævnes. *Skyggearken* (Comic Factory, 2019) skrevet af Michael

Lindal og tegnet af Peder Riis (som Himmelskibets læsere vil huske fra adskillige tegneserie-noveller her i bladet). Efter jorden er blevet ubeboelig, er generationsskibet Arken draget ud mellem stjerner for at finde et muligt nyt hjem til menneskeheden. Nogle af skibets beboere prøver at skabe sig et liv, mens andre er sunket ned i ligegyldighed. Molly var ved at uddanne sig inden for politiet, men sprang fra, og nu går det meste af hendes tid med at drikke sig fuld. Da der sker en række mord, bliver hun bedt af sin veninde Luna om at hjælpe politiet med opklaringen.

Det kan jo lyde meget som en krimi i rummet, men den er også i høj grad en fortælling om hvordan mennesker kunne reagere, hvis de var ombord på et generationsskib og ved at de ikke kommer til at være i live når/hvis skibet når sit mål. Peder Riis' streg passer perfekt til stemningen i historien, en historie der hurtigt viser sig at være noget mere kompleks end en mordgåde.

Afrunding for denne gang

Denne gennemgang blev noget mere omfattende end først tiltænkt, men jeg havde mere liggende end først antaget. Det viser også med alt tydelighed at hvis vi skal dække de

danske udgivelser endnu bedre, så skal vi gerne have flere anmeldere ombord. Skriv endeligt til os hvis du gerne vil være en del af vores anmelderkorps og dermed få tilbudt anmeldereksemplarerne, men også gerne hvis du selv har købt bøger, tegneserier eller film som du gerne vil anmelde og dermed synliggøre for andre.

Om disse korte omtaler kommer til at blive en fast tilbagevendende ting i Himmelskibet, må vi se til, men andre er i hvert fald også meget velkomne til at bidrage, for ellers vil listen være noget farvet af mine præferencer.

LOCUS AWARD 2019

Af Klaus Æ. Mogensen

Vinderne af årets Locus Award blev annonceret under den årlige Locus Awards Weekend, som blev afholdt 28.-30. juni i Seattle, Washington.

Locus Award bliver uddelt på baggrund af en åben on-line-afstemning afstemning blandt læserne af nyhedsmagasinet *Locus* og har været uddelt siden 1971. Oprindeligt var prisen kun en liste der søgte at foregribe Hugo Awards eller vejlede afstemningen, men senere blev det en prestige fyldt pris i egen ret.

Trofæet er i år udsmykket af Shaun Tan.

Se vinderne på næste side.

LOCUS AWARDS
JUNE 28-30, 2019 SEATTLE WA

Locus-vinderne 2019

- Science fiction-roman: Mary Robinette Kowal for *The Calculating Stars*
- Fantasyroman: Naomi Novik for *Spinning Silver*
- Horrormoman: Paul Tremblay for *The Cabin at the End of the World*
- Ungdomsroman: Justina Ireland for *Dread Nation*
- Debutroman: Rebecca Roanhorse for *Trail of Lightning*
- Kortroman: Martha Wells for *Artificial Condition*
- Langnovelle: Brooke Bolander for “The Only Harmless Great Thing”
- Novelle: Phenderson Djèlí Clark for “The Secret Lives of the Nine Negro Teeth of George Washington”
- Antologi: Gardner Dozois (red.) *The Book of Magic*
- Novellesamling: N.K. Jemisin: *How Long 'til Black Future Month?*
- Magasin: Tor.com
- Forlag: Tor
- Redaktør: Gardner Dozois
- Kunstner: Charles Vess
- Faglitteratur: Ursula K. Le Guin & David Naimon: *Ursula K. Le Guin: Conversations on Writing*
- Kunstbog: Charles Vess for *The Books of Earthsea: The Complete Illustrated Edition*
- Community Outreach and Development: Mary Anne Mohanraj

VONDA N. MCINTYRE

1948-2019

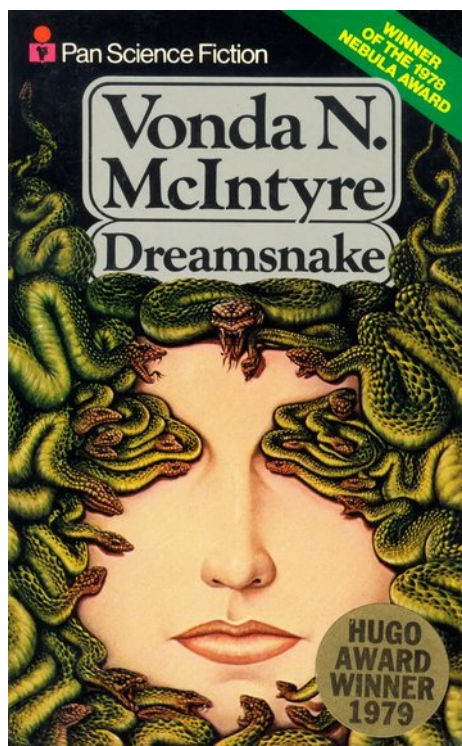
Af Klaus Æ. Mogensen

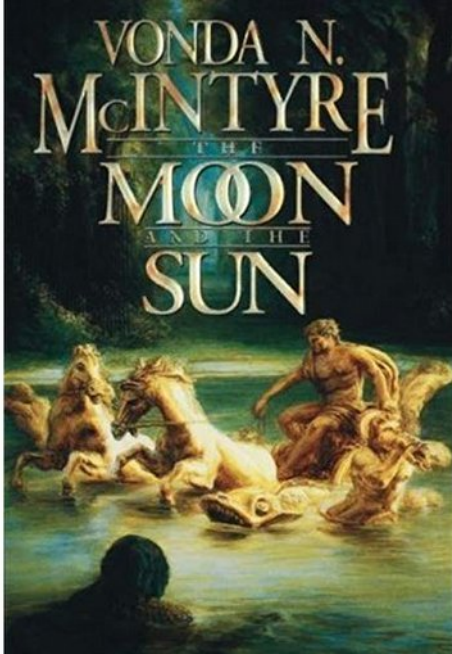

Den amerikanske science fiction-forfatter Vonda N. McIntyre er død, 70 år gammel. Som så ofte i den alder var det kræft der tog livet af hende.

I Danmark huskes hun bedst for romanen *Den helbredende gift* (Klitrose, 1982), en oversættelse af *Dreamsnake* (1978), som er en udvidelse af novellen “Of Mist, and Grass, and Sand” (1972). “Of Mist, and Grass, and Sand” vandt Nebula-prisen for bedste langnovelle, og *Dreamsnake* vandt Nebula-, Hugo- og Locus-prisen for bedste roman samt Pacific Northwest Booksellers' Award.

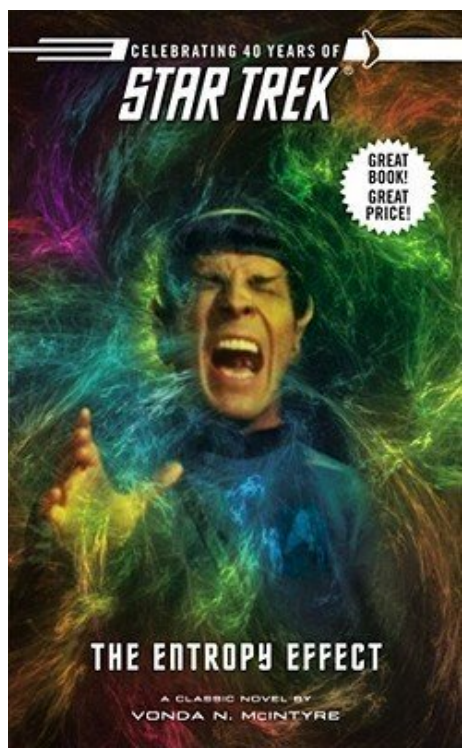
Internationalt er hun måske mere kendt for den historiske fantasyroman *The Moon and the Sun* (1997), som vandt Nebula-prisen for bedste roman over George R.R. Martin's *A Game of Thrones* og blev kåret som *Publishers Weekly Best Book* of 1997. En filmatisering af denne bog har længe været undervejs, først under romanens titel, siden som *The King's Daughter*. Ifølge [IMDb](#) medvirker både Pierce Brosnan og John Hurt i denne filmatisering, som blandt andet er optaget i Versailles. Der er en del mystik omkring *The King's Daughter*. Den var færdig og skulle have haft premiere i 2015, men blev trukket tilbage uden forklaring, og er stadig ikke udkommet, hverken i biografen, som stream eller video.

Mindre kendt, men bestemt værd at læse, er *Starfarers*-serien, som udkom i fire bind fra 1989 til 1994; *Starfarer*, *Transition*, *Metaphase* og *Nautilus*. Det er en *first contact*-historie, hvor et rumskib fra Jordan rejser til andre verdener via en kosmisk streng, der passerer tæt på Solsystemet, og opdager at der findes en galaktisk civilisation – der helst ikke vil have noget med menneskeheden at gøre.

Fans af *Star Trek* kender muligvis McIntyres navn fra romanudgaverne af filmene *The Wrath of Khan*, *The Search for Spock* og *The Voyage Home* samt romanerne *The Entropy Effect* (1981) og *Enterprise: The First Adventure* (1986). Hun skrev også en enkelt *Star Wars*-roman, *The Crystal Star* (1994). Ud over det her nævnte skrev hun yderligere fire romaner og en mængde noveller, hvoraf mange er samlet i samlingen *Fireflood and Other Stories* (1979). Kort før sin død nåede hun at færdiggøre romanen *Curve of the World*, som endnu ikke er udkommet.

NEBULA AWARD 2019

Af Klaus Æ. Mogensen

Nebula Award er en pris der uddeles af medlemmerne af den amerikanske forening af science fiction- og fantasyforfattere, Science Fiction and Fantasy Writers of America (SFWA). Der er altså tale om de professionelles pris til professionelle, til forskel fra Hugo Award og Locus Award, der uddeles på basis af en afstemning blandt fans.

Dette års pris blev uddelt på foreningens årlige konference, der blev afholdt i Los Angeles 16.-19. maj.

Du kan se vinderne på næste side.

Nebula-vinderne 2019

- Roman: Mary Robinette Kowal for *The Calculating Stars*
- Kortroman: Aliette de Bodard for *The Tea Master and the Detective*
- Langnovelle: Brooke Bolander for “The Only Harmless Great Thing”
- Novelle: Phenderson Djèlí Clark for “The Secret Lives of the Nine Negro Teeth of George Washington”
- Ray Bradbury Award (dramatisk præsentation): *Spider-Man: Into the Spider-Verse* skrevet af Phil Lord and Rodney Rothman
- Andre Norton Award (ungdomsroman): Tomi Adeyemi for *Children of Blood and Bone*
- Game Writing: Charlie Brooker for *Black Mirror*: “Bandersnatch”
- Grand Master: William Gibson
- Kate Wilhelm Solstice Award (indsats for science fiction-fællesskabet): Neil Clarke og Nisi Shawl
- Kevin O’Donnell, Jr. Service to SFWA Award: Lee Martindale

2060: ORGANISATORISK BORGERSKAB

Af Jannik Landt Fogt

Jannik Landt Fogt er født i 1979. Han så Ridley Scotts Alien da han var alt for ung og har lige siden været fan af science fiction. Jannik har sit eget bibliotek, hvoraf en hel sektion er dedikeret til tegneserier. Warren Ellis' Transmetropolitan er blandt hans favoritter. Jannik har en kandidatgrad i Økonomi og Filosofi fra Handelshøjskolen i København og har i en årrække arbejdet som projektleder i det offentlige og senere som Business Intelligence konsulent i det private. I 2018 mistede han, efter et sygdomsforløb, sin mangeårige og tætteste ven til sygdommen ALS. Under sygdomsforløbet besluttede Jannik sig for at lægge sit liv om og forfølge sin drøm om at blive forfatter. Sammen med sin kone og to børn er han netop vendt hjem fra en udstationering i Singapore. I dag er hans arbejde sagt op, og han worldbuilder på fuld tid. Målet er at udgive en episk fortælling der starter i en steampunket version af London i 1760, og slutter i en cyberpunket og dystopisk verden i 2090. Novellen "Organisatorisk Borgerskab" er hans første færdige novelle fra dette fiktive univers, der minder om jorden som vi kender den – og så alligevel ikke helt. Læs mere på Janniks [hjemmeside](#).

Varmen er ulidelig. Den indonesiske sol hamrer ned i stenbruddet hvor de hvide sten sender lyset tilbage i ansigtet, uanset hvor man kigger hen. Mens solen blænder, lægger støvet sig som en fin hinde i næse og mund indtil alle sanserne er dulmede, lammede og sat ud af spil. Det eneste man kan gøre, er at arbejde videre eller give op. For Agung er det ikke en mulighed at give op. Han har lån der skal betales og en familie der skal forsørges. At nedlægge arbejdet er en krysters gerning, og Agung er ikke en kryster. Siden han blev ansat, har han altid gjort hvad der blev forventet af ham, også selvom han ikke altid brød sig om det. Da der sidste år havde været strejker i stenbruddet, havde han stået på arbejdsgivernes side. Med sine 135 kilo er Agung en stor mand; af en indonesisk mand at være, er han enorm. Under strejken havde han med sin store krop banet vejen igennem demonstrerende arbejdere og ført værkføreren sikkert fra sit skur til sin bil, så han kunne komme væk. Ingen havde turde at lægge en hånd på hverken værkføreren eller ham selv. Lige siden havde hans kollegaer kaldt ham for *Agung Ebu Gogo*, efter det mytiske abelig-nende dyr Ebu Gogo'en, hvorom det siges at den æder alt og kun kan imitere mennesketale med primale lyde. Agung ved godt, at hans kollegaer stadig ser på ham, som en der taler ledelsen efter munden, men han er ligeglad. Det er ikke hans kollegaer der betaler hans løn. Og ingen tør kalde ham Ebu Gogo til hans ansigt.

Agung stiller sin hakke op ad sit ene ben, sætter hænderne på hofterne og strækker sig bagud for at rette sin trætte ryg ud. Oppe i periferien af stenbruddet står træ-

erne og lokker med deres løfter om skygge. De står godt og vel 300 meter højere oppe end ham selv - på bunden af bruddet.

På hans bryst sidder et lille velcromærke. *De 28* står der på mærket med stiliserede røde bogstaver. Kedeldragten som han bærer som et åg, var vist nok engang grøn, men det er længe siden. Måneder, hvis ikke år. Nu er den bare hvid af støv, med mørke pletter i skridtet, ned ad ryggen og under armene.

Her nede i bruddet er der ingen flugt fra varmen, og den lange snoede vej til overfladen, igennem plateauerne og op til træernes skygge, er i sig selv en ørkenvandring. *Man kan ikke engang nå derop i pauserne*, tænker Agung, som om pauser er en obligatorisk del af dagen. Noget skemasat. Men det er de ikke. Pauserne kommer, når værkføreren synes det. Eller når en af de gigantiske frontlæsere skal fylde en af lastbilerne og gør det umuligt at arbejde på grund af alt det støv der hvirvles op. Hans hænder er tørre og fyldt med vabler. Øjnene svier, og hans ryg, baller og lår værker. Ikke langt fra ham står to kunstige og skinner om kap med solen. De hamrer og graver løs som var der ingen dag i morgen. Det er ham stadig en gåde hvorfor *De 28* ikke har skiftet alle mennesker i stenbruddet ud med kunstige. De er hurtigere, bedre og stærkere. De stiller ikke spørgsmål og organiserer sig ikke i fagforeninger. De gør hvad der bliver sagt, ligesom ham selv. Han hamrer videre ned i jorden, og slagene forplanter sig op igennem hakken og ud i armene og minder Agung om, at hans skuldre også er ømme. Nogle gange drømmer han sig

ned i minerne. Det er såmænd ikke fordi han er naiv. Han gør sig ingen forestillinger om at livet nede i minerne er lettere end i stenbruddet. Han ved, at det er mere risikabelt dernede. Miner kan styrte sammen og begrave alle levende. Eller man kan støde på gaslommer der enten kan få dig til at sove stille ind eller flå dig fra hinanden, når en eller anden uforsigtig nykommer tænder en smøg. Han ved også godt at de, der arbejder dernede, er forbedrede. Men ikke hvilke forbedringer de har. Han har aldrig set nogen af minearbejderne. De møder ind før han kommer, selvom han møder tidligt, og så sover de dernede, eller tager hjem efter han er taget hjem. I gamle dage havde man undulater siddende i bure nede i minerne. Hvis undulaten døde, så vidste man at der var et gasudslip, og at man skulle se at komme op. *I dag har de forbedrede minearbejdere sikkert fået indopereret sensorer der gør dem i stand til at spotte et gasudslip*, tænker Agung, og overvejer om han kender til andre forbedringer. Han havde engang hørt en historie om en mine der var kollapsede, ikke langt fra byen Yogyakarta, på Java. Det havde taget flere uger at grave arbejderne i minen fri. De eneste der overlevede, var en lille gruppe medarbejdere der havde fået indopereret en lille chip i nakken. Chippen tillod dem at sætte deres krop på standby, lidt ligesom en bjørn når den går i hi. Deres iltforbrug havde været lavere, og deres forbrænding af mad og behov for væske havde været optimeret i den periode de havde været fanget i minen. Alle de andre, uden den indopererede chip, var enten døde af udmattelse, iltmangel eller var blevet sindssyge og havde taget livet af sig selv.

Agungs kone, Murni, er ikke meget for forbedringer. De var røget ud i en kæmpe diskussion, dengang han var blevet ansat hos De 28. På hans første dag havde værkføreren bedt ham om at række ham sin lillefinger, hvilket han selvfølgelig havde gjort. Han havde fået et lille prik i den, og beskeden om at han nu havde en lille tracker liggende under huden. Det var af sikkerhedshensyn, "Så vi kan finde dig hvis der sker et jordskred eller et andet uheld," havde værkføreren sagt.

"Det' så de ved hvor du er!" havde Murni råbt ad ham, da han var kommet hjem. Agung havde ikke kunne forstå hendes ophidselse. "Nu ved de til alle tider hvor du er! Du er altid under overvågning, selv når du er hjemme her hos mig og børnene."

"Men jeg har jo ingenting at skjule?" havde Agung forsøgt sig. Hans kone havde rystet på hovedet af ham, mens hun sukkede.

"Hvad bliver det næste?" havde hun sagt i en opgivende tone.

Agung elsker sin kone. Han vil gøre alt for hende. Og det værste han ved, er når de skændes. Alligevel synes han at et prik i lillefingeren er en lav pris at betale for fast arbejde. Og at en chip i nakken er en ubetydelig pris at betale for at kunne komme ned og få lov til at arbejde i minernes kølige skygge.

Han ved ikke hvor lang tid der er gået, da det sker, og i starten sanser han det slet ikke. Det er først da manden ved siden ham, som han i øvrigt ikke kender, giver ham et skub og peger op ad bruddet, at han hører det: en fløjte. Et

stykke derfra. Han vender sig om og ser at lyden kommer fra et af plateauerne højere oppe i stenbruddet. Det er værkføreren der står og vifter med armene.

“Er det mig du mener?” mimer Agung lydløst og peger på sit bryst. Værkføreren nikker og gør en armbevægelse der afslører, at Agung skal komme op til ham med det samme. Derefter drejer værkføreren om og småløber op ad plateauet til sit arbejdsskur der står faretruende tæt på stenbruddets kant. Agung stiller sin hakke op af en stor sten og tager sin sikkerhedshjelm af. Han fjerner det tørklæde han har bundet stramt om munden, som hans eneste værn mod alt støvet i stenbruddet. Med tørklædet tørrer han sin isse der er glinsende våd, sætter hjelmen tilbage på plads og begynder vandringen op.

Agungs mund er tør da han kommer op af stenbruddet, og han stopper et kort øjeblik under et træ. Han klikker karabinhagen på sin drikkeflaske ud af en af kedeldragtens hoftestropper og skruer låget af. Men inden han når at tage en tår, er værkføreren tilbage. Stående i døråbningen ind til arbejdsskuret verfer han igen med sine ene arm. “Kom nu herind!” råber han.

Det er ikke fordi der er meget køligere inde i vognen, men en ventilator står på værkførerenes skrivebord og svinger med hovedet, så en brise rammer Agung en gang imellem.

“Du er blevet forfremmet, eller hvad man nu siger,” siger værkføreren fraværende uden at kigge på Agung. I stedet bladrer han i en stak papirer der ligger på hans skrivebord.

Agung er tavs. Indtil værkføreren kigger op på ham. “Hørte du hvad jeg sagde?” spørger værkføreren og stirrer nu på Agung.

“Øh, ja jeg hørte det, men jeg forstår ikke...”

“De har brug for flere i dalminerne over på den anden side af dalen.”

“I minerne?” spørger Agung, der et øjeblik har svært ved at tro sit på sit held.

“Ja, i minerne – er du bange for minerne?”

“Nej, Nej, sir, slet ikke. Jeg vil gerne arbejde i minerne.”

“Din løn stiger en smule, og du får en sundhedsforsikring som også dækker din kone og dine børn. Og så betaler vi for dine børns skolegang – du har børn, ikke?”

“Jo sir, tre; Zayan, Cahya og...” værkføreren afbryder ham før han når at færdiggøre sætningen.

“Godt så, jeg udfylder papirarbejdet, og så kan du hente det inden du går hjem i aften.”

“Men, sir?”

“Ja?”

“Jeg har ikke organisatorisk borgerskab. Skal man ikke have det for at arbejde i minerne og for at få sundhedsforsikring og sådan?”

“Jo det er jo det jeg siger. Jeg ordner papirerne, og så tager du dem med hjem i aften og læser dem igennem.”

“Jamen, står du og siger at jeg har fået organisatorisk borgerskab, sir?” siger Agung forbløffet.

“Ja, hvis du vil. Det er stort skridt, men jeg tror du er klar. Gå hjem og læs papirerne igennem med din kone.

Hvis I kan underskrive dem, behøver du ikke møde op her i morgen. Så tager du bare direkte til dalminerne og afleverer dine papirer i receptionen.”

“Tak, sir!” Agung bukker og smiler flere gange, indtil værkføreren med et ryk med hånden indikerer, at Agung godt kan gå tilbage til arbejdet. Agung forlader vognen og går tilbage til bunden af stenbruddet igen. Luften dufter anderledes, sødere. Og resten af dagen er hans smerter i ryg og lænd som forsvundet. Da det er aften, går han igen op til værkførerens skurvogn. Den er tom. På værkførerens bord ligger der fire tykke posekonvolutter. En af dem har hans navn på. Han tager den og skynder sig ud af skuret og afsted op mod skylinjen. Midt i junglen ikke langt fra stenbruddet tårner en vertikal betonby sig op i himlen. Den er så enorm at Agung tit har tænkt at netop den søjle er den, der holder jorden fast i rummet. Men det er den ikke. Søjlen, eller pylonen, som den bliver kaldt, er en af mange pyloner fordelt over hele jorden. Pyloner er gigantiske betonpæle som skylinjen, en form for tog, hænger på. Skylinjen trækker sig ud over hele verden højt oppe i skyerne. Med den kan man komme til Australien, til USA, til CSA eller endda helt til det Skandinaviske Imperium. I toppen af pylonen er der perroner, som skylinjen, der her i Indonesien er et monorailtog, betjener. Hver dag er der milliarder af mennesker, der tager skylinjen, og op og ned ad pylonerne vokser hele byer med håbefulde pylonsælgere der sælger alt fra tandbørster, paraplyer, elefantvæddemål og måltider. På nogle pyloner er der elevatorer, der fragter passagererne fra jorden op til perronerne, men det er der

ikke her i junglen. Her er der bare trapper – endeløse trapper der snor sig ind og ud, og rundt om pylonen. Og turen op er en ligeså drænende tur, som turen op af stenbruddet, især når der er kø. Og det er der altid ved fyraften.

“Hej, mister, mister, big mister, køb et af mine ure!” En ung mand hænger i en form for hjemmelavet lift på indersiden af trapperne. Den er bygget af tykke bambusrør og hænger i gamle, mørnede reb, som kan knække hvert et øjeblik. Han kigger insisterende på Agung og har slået sine ene side af en trenchcoat ud, så Agung kan se at foret i jakken er fyldt med armbåndsure.

“Casio, Breitling, Rolex, jeg har dem alle,” siger manden med et smil næsten uden tænder.

Agung ryster bare på hovedet og følger den langsomme kø et par skridt op af trapperne. Manden i liftten drejer på et lille håndsving, og pludselig hænger han foran Agung igen.

“Har du børn?” spørger manden, og svarer selv, “selvfølgelig har du børn, sådan en stor viril mand som dig har sikkert mange børn. Skal du ikke have et egern med hjem til dem?”

Manden løfter ud i den anden side af sin trenchcoat. Den må være ulidelig varm at have på, tænker Agung. I foret i jakken hænger et lille gråt egern spændt fast i en strop, og inden Agung har vurderet om det er i live eller dødt, har manden sluppet jakken igen.

“Jeg har også sæbe og tandbørster,” siger manden, og med et greb i trenchcoatens lommer har han hurtigt hænderne fulde af små hotelsæber og tandbørster, hvoraf

Agung vurderer at mindst en af tandbørsterne har været brugt. Agung ryster igen på hovedet og tager igen et par trin op af trapperne. Manden griber igen i sit lille håndsving og hænger med det samme foran Agung. Hans tandløse smil er for stort til hans magre ansigt, og hans ånde lugter af fisk. Agung har lyst til bare at løbe og slippe væk fra mandens uendelige salgstale, men der er mennesker så langt øjet rækker og en kvalmende stank af sved. Pylonsælgeren kigger et øjeblik tænksomt på Agung, så læner han sig ud over liften, griber fat i Agungs nakke og trækker sig selv og liften helt tæt på trappen. Agung må tage fat i trappepens gelænder med begge hænder for ikke at ryge ud over, og da han har genvundet balancen, forsøger han at komme ud af mandens greb. Her tættere på har mandens fiskeånde ændret karakter. Det er ren råddenskab som overvælder Agung da han bliver hvisket i øret, "Jeg har også kvinder til salg, og piger hvis du hellere vil det." Agung slipper gelænderet med den ene hånd og maser den op i ansigtet på manden og skubber ham tilbage i liften. Et øjeblik tror Agung at han skal falde ud over trappen og kigger de 300 meter ned i junglen hvor menneskerne omkring pylonens fod ligner små myrer. Så slipper pylonsælgeren sit greb, og liften svinger faretruende tilbage mod pylonens væg.

"Okay, okay, jeg forstår, ikke i dag, men så i morgen," siger sælgeren og klikker sikkerhedslåsen på sit lille håndsving til side, så liften med et hvinende hyl falder ned mod jorden. Med et smæld retter rebene sig ud, og sælgeren har fundet sig et nyt offer længere nede af trappen.

"Hej, mister, mister, skal du ikke have et ur?"

Ombord på toget åbner Agung konvolutten og sukker da han ser indholdet. Han er ikke en stærk læser, og der er hundrede, måske to hundrede tætskrevne sider. Han kigger ud af vinduet, mens verden passerer forbi i en svimlende hastighed. Han forestiller sig sin datter i en skole, hvor hun lærer at tale engelsk, og måske endda Babelsk, så hun, når hun er stor nok, kan gå i hans fodspor og få en karriere hos De 28 – måske på et kontor. Zayan, hans søn og ældste barn, er snart en voksen mand. Hvis Agung kan få organisatorisk borgerskab, kan han måske få Zayan på universitetet. Det ville være godt for ham. Så han kunne møde nogle kloge og mere inspirerende unge end det slæng han hænger ud med nede i arkadehallen. Så han kunne få nogle sunde interesser i stedet for alle de kunstige computerspil. Agung mistænker nogle gange Zayan for at bruge for mange penge nede i hallen, i stedet for som de har aftalt, at give sin løn til familien. Han har snakket med sin kone om Zayans fritid tusindvis af gange, men hun kan jo ikke overvåge ham hele tiden. Hun har travlt nok med den mindste. Med et organisatorisk borgerskab kunne de to mindste komme i skole om et par år, og hans kone kunne måske begynde at arbejde igen. På nogle år kunne de spare sammen til et nyt hus. Måske kunne de købe noget jord – en lille indhegnet plet midt i junglen, hvor de kan dyrke noget og skaffe sig en sideindtægt. Gummitræer måske. Måske en hel plantage.

Passagererne griber efter lofthåndtagene og togets gelændere, da skylinjen gør sit første stop. Agung bukker nakken da han stiger ud af det gamle tog og hilser vinden

og den friske luft velkommen. Stående på perronen mange hundrede meter over jorden føles klimaet friskt og køligt. Men for hvert skridt ned igennem Pylonens lange snoede gange og trappeafsatser stiger både temperaturen og luftfugtigheden, og da han når gadeniveau tvinger osen fra gadesælgernes madboder sig ned i hals og svælg. Han småløber over til den store holdeplads, hvor scootere, motorcykler og knallerter står hulter til bulter, så han skal kæmpe sig ud igennem rodet for at få sin knallert ud på vejen. Han tager konvolutten ind på maven, lyner sin kedeldragt op og skynder sig hjem. Det eneste han tænker på, er kontrakten og hvordan han bedst muligt præsentere den for sin kone. *Måske kan hun hjælpe ham med at læse den igennem. Og så kan de sammen drømme om hvordan deres liv kommer til at blive bedre. Men er det nu også smart – at lade hende læse hele kontrakten? Hvad nu hvis hun begynder at stille spørgsmål? Spørgsmål som han ikke kan besvare.*

Deres hus ligger oppe ad en lille bakke, et stykke uden for byen, og det er begyndt at blive mørkt da han endelig kan stige af knallerten og hænge sin hjelm på styret. Huset, som de har bygget selv, ser ikke ud af noget særligt. Det består af stablede gasbetonblokke og et tag af gamle brugte lertegl, som Agung havde købt billigt fra en skole der skulle rives ned. Køkkenet er en lille tilbygning lavet af buede blader af jernblik, som læner sig op ad husets ene gavl. Da han træder ind i huset, går det op for ham, at hans kone ikke kommer til at læse kontrakten, og at de ikke kommer til at bruge aftenen på at drømme om bedre tider.

Det er tirsdag. *Hvordan kunne han glemme det?* Murni overnatter altid hos sine forældre om tirsdagen, sammen med de to mindste. Agung går igennem huset, smider konvolutten på stuens spisebord og går videre ud i køkkenet, hvor tager en øl fra køleskabet. Han slår kapslen af på køkkenbordets metalkant og tager en dyb slurk mens han kigger ud af et af vindueshullerne i en af blikpladerne. Generatoren bag huset går i gang, og larmen sender en del af deres fritgående høns afsted hen over deres lille plæne og ud i vildniset. På bordet har Murni stillet to bakker af polystyren pakket ind i strækfilm. Indholdet er Nasi Goreng pynetet med skiver af friske agurker. Han tager den ene bakke og øllen med ind til stuebordet, hvor han krænger sig ud af kedeldragten og hænger den over en stol. Kun iført bok-sershorts og en undertrøje sætter han sig ved bordet og hælder konvoluttens indhold ud. I det samme træder hans søn ind ad døren.

“Hej, far,” siger han og smider sin taske i stuens eneste lænestol.

“Hej, Zayan,” siger Agung. “Hvor har du været i dag?”

“I Parallels,” siger Zayan og får et uforstående blik af Agung.

“I den digitale verden nede i arkadehallen,” siger Zayan.

“Du bruger for meget tid dernede.”

“Det synes jeg ikke,” svarer Zayan hurtigt igen. ”Hvis jeg kunne, ville jeg gerne have et arbejde der – de har lige ansat Guss dernede.”

“Ham med selerne der altid hænger og slasker om knæene?”

“Ja.”

“Han er en taber,” siger Agung med munden fuld af ris og fortsætter, “Jeg ville ønske at du kunne finde dig nogle bedre venner, Zayan. Nogen med lidt mere perspektiv på livet.”

“Som om der er perspektiver i at arbejde i et stenbrud.”

Agung kigger olmt på Zayan. Men han orker ikke at tage kampen nu.

“Din mor har stillet mad frem til dig i køkkenet. Tag det med ind på dit værelse, jeg skal arbejde.” Zayan går i køkkenet, og kort efter ind på værelset hvor han lukker døren.

Agung er træt, hele kroppen værker, men alligevel går han i gang med at læse kontrakten.

“Side et, juridiske forpligtelser hos kontrakttager...”

~ * ~

“Far?”

“Far!?”

“Far, jeg tager afsted nu,” siger Zayan fra hoveddøren. Han har skiftet tøj, og står med sin taske slynget om skulderen. “Har du sovet der hele natten?” spørger Zayan og smiler.

“Nej, jeg tror bare lige jeg blundede lidt.”

“Far – det er morgen,” siger Zayan.

“Eek!” Agung rejser sig op så stolen vælter, ”Hvad er klokken?” råber han ud i rummet.

“Halv syv!” råber Zayan udefra. Han sidder allerede på sin cykel og er på vej ind mod byen.

Agung tørrer sig om munden og griber en vasket kedeldragt fra bunken af vasketøj der ligger væltet i det ene hjørne af stuen. Hvis han kører med det samme, og trafikken ellers er med ham, vil han lige kunne nå til dalminerne i tide. Han tager kontrakten, der stadig ligger slået op på side et, og bladrer om på de sidste sider. Mens han skubber fødderne i sine sko, bruger han væggen ved siden af hoveddøren som underlag og sætter sin underskrift de rigtige steder på kontraktens bagerste sider. Kontrakten propper han i konvolutten og tager den igen ind på maven, og så er han afsted. Trafikken er tung, som altid, men Agung kører hurtigt og behændigt igennem den, ligeglåd med alle dem der råber ad ham. Han har hørt om dalminerne, men aldrig selv været der. Da han endelig kommer frem, bliver han målløs. Dalminerne er helt anderledes end stenbruddet. Her er asfalterede gader, høje bygninger af glas og stål og en hel lille by der er bygget af dyre materiale. Mineindgangene ligger som små sorte huller, strøet ud over en række af gigantiske stenbrud, der strækker sig så langt øjet rækker bag den glinsende by af stål. Overalt på gaderne vimler det med folk som Agung i kedeldragter og slanke smarte kvinder og mænd i jakkesæt med attachemapper, bærbare personlige batterier og laptops. Der er et sandt kaos af renderi, en konstant summen af snak og overalt han kigger ser han logoet fra De 28. De stiliserede to

blodrøde tal på sort baggrund flankeret af cirklen med 28 prikker omkring. Hver gang Agung ser det logo, kommer han til at tænke på myten om Kong Arthur og ridderne om det runde bord. Men De 28 er ikke riddere i rustninger, med ophøjet moralske idealer, de er forretningsmænd i jakkesæt der styrer en af jordens største megakorporationer.

Receptionen ligger nederst i et tårn af glas og stål. Agung har aldrig set en højere bygning, udover pylonerne, men de tæller ikke rigtigt som bygninger. De er mere betonsøjler med hængeskure, fastsurrede containere og andre improviseret boliger fastgjort på ydersiden. Et øjeblik tænker Agung om det kan være De 28's hovedkontor, Babelstårnet, som han har hørt så meget om. Men det er det ikke. Receptionisten fortæller ham, at Babelstårnet ligger på Java. Og tårnet her bare er en af mange minestationer, som De 28 driver kloden over. Han afleverer sine papirer til receptionisten der kort kigger på dem og giver ham et blik, som han ikke helt kan afkode. *Er det misundelse? Eller medlidenhed?*

“Hvis du tager plads,” siger receptionisten og peger over mod nogle lænestole med skinnende ben og lædersæder, “så kommer doktor Huibert og tager imod dig lige om lidt.”

Agung sætter sig i en af stolene. Hans fødder tripper, og han mens han kigger ud af glasfacaden i receptionen, tænker han, at han måske kan blive mineleder, hvis han gør det rigtigt godt. Og måske kan han gøre det endnu bedre. Måske er det engang ham, som kan komme gående

udenfor i sådan et flot jakkesæt. Han stirrer på en slank kvinde der slentrer ned af fortovet. Hun holder en kaffekop i den ene hånd og en laptop under den anden arm. Mens hun går, taler hun ud i luften. Et holobrilles gennemsigtige visir svæver foran hendes øjne. *Hun er køn*, tænker Agung, og glæder sig til, at han kan komme hjem til Murni og fortælle, at han er blevet borger i De 28.

“Agung?” er der pludselig en stemme der kalder.

“Ja,” svarer Agung og rejser sig.

“Jeg er doktor Huibert,” siger manden, der er vesterlænding, to hoveder lavere end Agung og mindst 40 år ældre. Hans frisure er lange, flagrende, sytrådstynde hår der ligger vindblæst hen over en rødmosset og plettet isse. Han er krumrygget og har en frygtelig positur, men et venligt smil.

“Hvis du vil være så venlig at følge med mig,” siger lægen, klikker sig selv og Agung igennem sikkerhedsdøren ved receptionens montre og begynder at gå ned ad en lang gang.

“Når, så du har fået borgerskab,” siger lægen der går så hurtigt at Agung har svært ved at følge med, selvom han har meget længere ben.

“Ja,” svarer Agung, ”jeg har arbejdet for De 28 i snart ti år, og nu fik jeg så endelig muligheden for at få et borgerskab. Det er jeg virkelig taknemmelig for.”

“Hmmm...” mumler lægen, inden han fortsætter, “Vi skal ind herovre.” Han peger mod en hvid dør med blankpoleret håndtag for enden af gangen. Da de nærmer sig døren, spørger lægen; “Har du læst kontrakten?”

“Ja ja,” lyver Agung og kigger væk, så ikke hans øjne afslører ham.

“Det er godt,” nikker lægen, “Det sker en gang i mellem at folk ikke får læst kontrakten og derfor ikke aner hvad det er de går ind til. Vi foretrækker at folk er fuldt bevidste om deres valg.”

Først nu slår det Agung, at det er underligt at det er en læge der tager imod ham. Han havde forventet en eller anden sekretær, en teamleder, eller måske en ny værkfører, der ville sætte ham ind i hans arbejde i minen og introducere ham for arbejdsprocedurerne. *Måske er det bare et helbredstjek*, tænker Agung. *De betaler jo trods alt for en sundhedsforskning*, men han vil ikke spørge, for måske stod det i kontrakten.

“Vi laver tusindvis af de her procedurer om året, så der er intet at være bange for,” siger lægen og åbner døren for Agung.

Da han træder ind i rummet, ser han til sin forbløffelse at tre andre kittelklædte venter ham. To mænd og en lille grim kvinde. Bag lugten af rengøringsmidler hænger en stank af kød og urin.

Mens kvinden stikker ham i nakken med en pistolformet kanyle, kører mændene et stativ hen bag ham, som han spændes fast til. Det hele går så hurtigt, og han har det som om han skal besvime. Eller er han lige vågnet?

Agung bliver blød i knæene og det føles som om han står på et blødt underlag. Hans hals snører sig sammen, og hans mund føles tør. Udenfor synsfeltet starter en elektrisk støj – en aggressiv snurren.

“Hør, jeg får det dårligt,” hører han sig selv sige, som om han er kilometer væk.

“Hvis jeg lige kan få lov at sætte mig et øjeblik,” forsøger han. Hans ord flyder sammen til en mumlen, og han bliver træt i nakken. Da han kigger ned, forstår han ikke. På det blanke flisegulv, på hver side af ham, ligger to arme i hver sin pøl af blod.

Det er først da den lille grimme dame kører harnisket ind på et højt stativ, at det går op for ham, at armene på jorden er hans egne.

Harnisket har en glinsende metallisk rygrad med spænder omkring bryst og mellemgulv. Fra hver sin side af harniskets øvre del strækker to stempler sig ud. På midten gør de et knæk i et kugleled, og for enden af hver af de knækkede led sidder hydrauliske bor.

“Der går et øjeblik, så er dine forbedringer på plads,” siger lægen.

“Velkommen borger – til dalminerne og til De 28.”

DEN FANTASTISKE VIRKELIGHED: DET GRØNNE VALG

Af Flemming R.P. Rasch

I denne første elektroniske udgave af Den Fantastiske Virkelighed vil jeg kigge lidt på det netop overståede valg. Først lidt om vores demokrati og valgmatematik, dernæst noget om det som blev valgets store tema – miljøet.

Plastic-forurening på Versova Beach, Mumbai

Repræsentative repræsentanter

I et politisk system som vores, det repræsentative demokrati, er ideen den at alle over fem millioner borgere ikke lige kan sætte sig sammen og aftale hvad vores lands politik skal være. Derfor vælger vi en flok politikere til at repræsentere os. Samtidig skulle det så gerne være sådan at alle spiller med åbne kort, så man dels kan få bragt emner op som man mener politikerne bør kigge på, dels kan kigge politikerne efter i sømmene og se om deres job med at repræsentere os bliver gjort ordentligt.

I praksis er det sådan at de politiske partier bestemmer hvem der kan stille op for at blive valgt som repræsentanter og at det er de politiske partiers ledere som finder ud af hvilken politik der skal føres ved at "tælle til 90" – dvs. lave en alliance mellem en række partier som tilsammen har flertal når der stemmes om noget. Det med partierne og det med at tælle til 90 har sådan set ikke noget med demokrati at gøre. Det er bare en praktisk måde at få det til at fungere på. Det demokratiske princip i vores system, som beskrevet i Grundloven, er at vi vælger nogle politikere til at repræsentere os og at de så på en eller anden måde enes om en politik. Det kunne lige så godt have været noget de alle – eller næsten alle – snakkede sig til rette om, og de behøvede ikke at dele sig op i partier. Partier og evindelige afstemninger er bare en del af den måde det er kommet til at virke på.

Måden valget foregår på, er beskrevet i Valgloven. Her dukker partierne op. Man kan faktisk stille op uden for partierne – det gjorde Jakob Haugaard med succes i 1994. Men ved at stille op som et parti, øger man chancen for at blive valgt. Det er nemlig kun muligt for en politiker at stille op i en enkelt storkreds. Dem er der ti af i alt. (Som med alt andet vedrørende valget, har Grønland og Færøerne deres eget valgsystem, hvor de vælger hver to politikere til Folketinget).

		Mandater FV-15	Stemmepercent	Mandater
A	Soc. dem.	26,3% 47	25,9%	48
B	Rad. V.	4,6% 8	8,6%	16
C	Kons.	3,4% 6	6,6%	12
D	Nye Borg.	-	2,4%	4
E	KRP	-	0,8%	0
F	SF	4,2% 7	7,7%	14
I	Lib. All.	7,5% 13	2,3%	4
K	Krist. dem.	0,8%	1,7%	0
O	DF	21,1% 37	8,7%	16
P	SK	-	1,8%	0
V	Venstre	19,5% 34	23,4%	43
Ø	Enhedsf.	7,8% 14	6,9%	13
A	Alt.	4,8% 9	3%	5

Kilde: DR POLITIKEN Grafik: AL/MP

Stiller man op i en storkreds og får det antal stemmer der skal til at få et af kredsmandaterne (de fordeles efter stemmetal i storkredsen efter et snedigt system hvis detaljer jeg ikke vil fylde Himmelskibet op med), er man dermed valgt til Folketinget. Men er man opstillet for et parti, får man en chance mere. Systemet er nemlig således indrettet at hvert parti får et antal mandater i alt som svarer til hvor mange procent af samtlige stemmer de har fået. Måden at fordele dem på, er at man holder 40 pladser i reserve (dvs. de bliver ikke tilknyttet nogen storkredse) – de såkaldte tillægsmandater. Disse pladser fordeles da på en sådan måde at det hele kommer til at passe.

Men der er så også sat en forhindring op for partierne, kaldet spærregrænsen. Den betyder at et parti skal have

mindst 2 procent af alle afgivne stemmer for at få lov at tage af tillægsmandaterne. Eller de skal have fået mindst et kredsmandat.

Nu er jeg så omsider nået til pointen: Ved dette års valg var Kristeligt Folkeparti et ganske lille stykke under de 2 procent. At få et kredsmandat var de endnu tættere på – omkring 200 stemmer fra. Men det betød forskellen på om de kom i Folketinget med omkring fire pladser eller ej. Af de partier man kan regne for tilhørende den højreorienterede “blå blok”, var der ret mange stemmer som “blev spildt” ved at stemmerne ikke blev omsat til pladser i Folketinget. Hvis ikke de venstreorienterede partier i “rød blok” (inklusive de Radikale, som er lidt svære at placere på en højre/venstre-skala) var gået en del frem, kunne det faktisk være endt med at “blå blok” havde fået et flertal af stemmerne, mens “rød blok” havde fået flest pladser i Folketinget og dermed magten.

Man hører ofte kritik af valgloven i USA, hvor det jo er sket flere gange at en kandidat, som faktisk fik lidt over halvdelen af de afgivne stemmer, tabte til modstanderen på grund af valgloven. Men noget lignende vil også kunne ske i Danmark. En matematisk korrekt valglov burde faktisk helt fjerne storkredsene og muligheden for at stemme på partier, og lade alle kandidater stille op til valg i hele landet. Det ville nok give nogle ekstremt lange stemmesedler og meget bekymring blandt partisoldaterne. Men det ville måske også fjerne fokus lidt fra de evindelige parti-magtkampe og sætte mere fokus på hvad demokrati egentlig handler om.

Det truede miljø

Man kan da kun glæde sig over at folk har fået øjnene op for at vi mennesker er nogle forfærdelige svin. Det er ikke bare det at de unge ikke rydder op når de har været på Roskilde Festival. Det er et globalt problem. Som bør tages betydeligt mere seriøst end vores kære politikere har gjort det de sidste mange år. Men hvad er egentlig de største problemer? Det kommer an på hvem man spørger. Men lidt groft sagt kan miljøproblemer deles op i fire: Forurening, klimaforandringer, overbefolkning og udryddelse af arter. Disse problemer hænger sammen på mange måder.

Forurening kan deles op i hvad der bliver forurennet. Her er vandforurening et af de største problemer. Forurening af havene ødelægger livet der. Forurening af drikkevand gør at vi må bruge mange ressourcer på at skaffe livsnødvendigt vand. Luftforurening kan gøre os syge. Tusinder af mennesker dør hvert år som følge af forurennet luft, blandt andet forårsaget af brændselsovne og diesebilers udstødning. Det virker vanvittigt at man tillader den slags i en tætbeholdt by. En af de nyeste former for forurening er forurening af rummet. Der svæver allerede nu titusinder af stykker affald omkring i kredsløb om Jorden, og bare et enkelt af disse kan ødelægge en satellit eller lave hul i et bemanded rumfartøj. Forurening med plastic i naturen har været kendt som et problem længe, men nu viser det sig at plastic nedbrydes til bittesmå partikler som bliver optaget i fødekæden. Hvilken effekt det vil have på længere sigt, ved ingen. Forurening ødelægger også økosystemer, hvilket er med til at udrydde arter.

Klimaforandringer skabt af mennesker kan deles i de to hovedårsager: skovfældning og udledning af drivhusgasser. Mere og mere skov fældes for at arealet kan bruges til andre formål. Det ændrer på Jordens CO₂-kredsløb, hvor planter – og især træer – optager den CO₂ som udledes af dyrelivet og af menneskers foretagsomhed. Det meste af den energi vi mennesker bruger til at opretholde vores moderne samfund, skaffes stadig ved afbrænding af kul, olie og gas. Biproduktet heraf er CO₂, som atmosfæren ikke mere kan slippe af med. En atmosfære med højt CO₂-indhold reflekterer mere varmemstråling tilbage mod Jorden, i stedet for at stråle den ud i rummet. Hvad der præcist vil ske, ved ingen, men man kan komme med kvalificerede gæt. De fleste modeller viser oversvømmelser af lavtliggende egne, mere voldsomt vejr med mange storme og orkaner, og på længere sigt en helt forandret verden med meget høje temperaturer og verdenshave der dækker betydeligt mere af planeten end nu (så Danmark kommer til at ligge dybt under vand).

FN'S 17 VERDENSMÅL FOR BÆREDYGTIG UDVIKLING

Overbefolkning er strengt taget ikke et miljøproblem, men kan blive det ved at vores forbrugersamfunds voldsomme vækst bliver accelereret endnu mere, med deraf følgende mere rovdrift på knappe ressourcer og øget forurening. De mest oplagte ikke-miljømæssige problemer med overbefolkning er et voksende antal krige og konflikter, flere mennesker på flugt og mangel på fødevarer. Teknologien til at producere rigeligt med fødevarer til verdens befolkning har vi nok, men hvis for eksempel bønderne skal producere andet end fødevarer for at betale nogle regninger, kan der alligevel opstå sult og fejlernæring.

Udryddelse af arter lyder måske ikke som noget stort problem. Der er jo rigeligt af arter at tage af, og naturen sørger for at de fleste arter naturligt uddør, når de har været her nogle millioner år. Men tempoet vi myrder løs af de andre arter, er helt galt. Forskerne taler om at vi er i gang med en masseudryddelse på størrelse med de fem store katastrofer der har ramt Jorden over den seneste halve milliard år. Arter er nært forbundet til de økosystemer hvor de findes. Så dels er udryddelsen af arter et symptom på at vi også er i gang med at forandre økosystemerne uden at kende ret meget til effekten af det, dels vil udryddelsen af arter påvirke økosystemerne, ligeledes med delvis ukendte virkninger. Og hvis nogen skulle have glemt det, så er vi mennesker en del af de økosystemer. Ud over faren for at vi ender med at gøre livet ret besværligt for os selv, så er der tabet af det fantastiske liv, som var her da vi begyndte at brede os ud over planeten, og det at vores muligheder

for at lure naturen af til for eksempel at lave nye lægemidler også bliver forringet, når antallet af arter svinder.

Så hvad skal vi gøre? De fleste af de miljø-problemer vi har, hænger sammen. Det vil sige at der må udtænkes en samlet politik, og den politik må naturligvis være global. Med de magthavere vi har her i verden for tiden, bliver det ikke nemt. Først og fremmest skal de overbevises om hvor vigtigt der er at gøre noget. Dernæst skal de acceptere at det kan gå ud over deres magt og penge at gøre noget. FN's panel for bæredygtig udvikling (i deres 2019-rapport) ser blandt andet en helt nytænkning af vores økonomiske system i retning af noget miljømæssigt bæredygtigt som en absolut nødvendighed. For eksempel er teorien om at man bare skal sætte skub i økonomien i fattige lande og dermed løse alle problemer ("trickle down"-økonomi), simpelthen kun en myte, når den udsættes for et videnskabeligt eftersyn. Man får udvikling, men den er slet ikke bæredygtig, og vil bare få problemerne til at vokse. Så velkommen, grønne regering, nu må vi se om I virkelig mente det I kørte valgkamp på.

NYT OM FANTASTICON 2019

Af Knud Larn

Der er nu ikke længe til at alle danske fantastisk fans samles til Fantasticon 2019 – den årlige 3-dages internationale festival for de fantastiske genrer i København! Fra fredag den 20. til søndag den 22. september 2019 mødes vi igen på Frederiksberg i Serapion Ordenens gamle logelokaler.

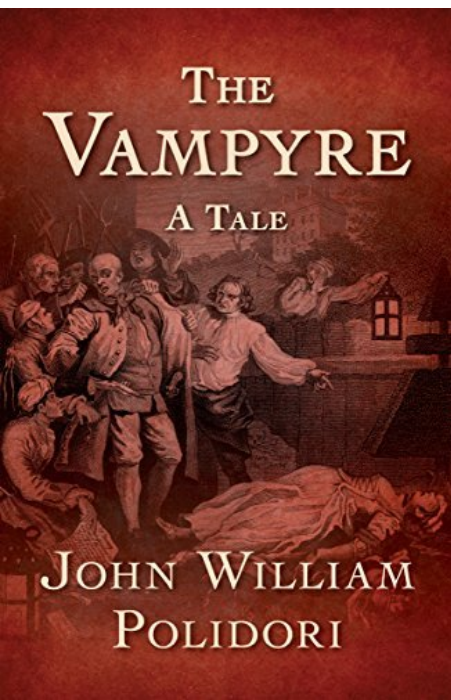

Serapion Ordenen støtter arbejdet blandt fattige børn og alle de penge vi lægger for leje, for middagen, og i baren går til dette formål. Her vil som altid være markedsplads med nye udgivelser og produkter, her vil være noget om film, tegneserier, musik, og bøger, og der vil være både en velforsynet bar og en fin lørdagsbanket med taler og priser.

Hvor vi sidste år kiggede dybt og bredt på steampunk, er temaet i år afrofuturisme (google det!), og vi har naturligvis nogle helt exceptionelle æresgæster på programmet: Nisi Shawl & Tade Thompson (google dem!). Et par andre specielt inviterede gæster (Christian Hoffmann fra Tyskland og Erik Steinskog fra Norge) vil desuden hjælpe os med at afdække flere aspekter af Afrikas forhold til det fantastiske generelt og til science fiction specifikt. Der vil være spændende paneler, unikke interviews, og flere særlige præsentationer om dette spændende og mere og mere

aktuelle emne. Som du kunne læse om i det foregående nummer af Himmelskibet.

Den årlige festival for de fantastiske genrer er naturligvis meget mere end blot årets tema – vi skal jo også dække hvad der sådan ellers sker i vores genre(r). Sidste gang skrev jeg om et par jubilæer: Det er 200 år siden John William Polidori skrev sin lille fortælling “The Vampyre”, som

gav ophav til en helt ny sub-genre af vampyrfortællinger, og det er jo i den grad værd at fejre! Ligeledes er det 100 år siden i 2019 at Rutherford's atommodel (med protoner og elektroner rundt om) kom frem og hvor genreforfatteren Ray Cummings hurtigt skrev fine fortællinger om disse mikroverden (*The Girl in the Golden Atom*, etc.). Astrofysiker Edmund Schluessel (FI) fortæller om koblingen mellem atom modellen og fiktionen.

Men der er et par jubilæer mere som interesserer os i år: Det er 80 år siden at Batman første gang drog ud for at beskytte Gotham City – det skal vi tale om på et panel af Batman-fans, og vi skal se nærmere på effekterne af *The Matrix*, her 20 år efter at den første film ændrede alting.

Vi skal i år også høre nyt fra Tyskland; hvad sker der egentlig i genren lige syd for os? Det er ved at være længe siden at en dansk fan-delegation tog til München og deltog i et eget programspor på den tyske nationale science fiction festival i 2013. Christian Hoffmann og Udo Klodtz fra netop Münchens fandom gennemgår de vigtige udgivelser og prisvindere for os siden da.

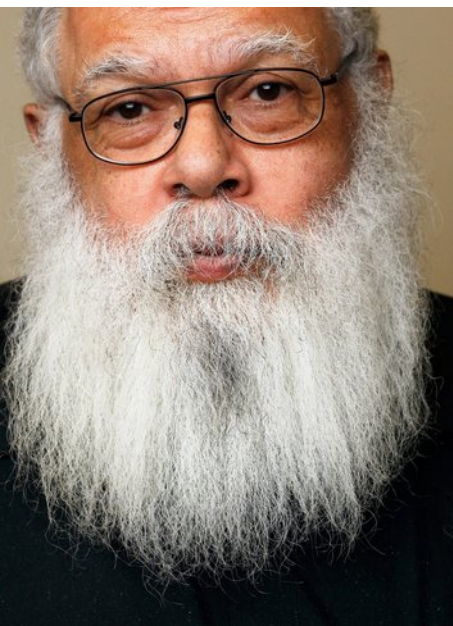
Illustration af Virgil Finlay til *The Girl in the Golden Atom*

Så er der i år en NOFF kandidat, der har valgt at tage til Fantasticon 2019 på legatet. NOFF er en nordisk fanfond, som hvert år sender en nordisk fan til en nordisk genrefestival. I år faldt valget i Sverige på Patrick Centerwall fra Göteborg, både mangeårig fan og forfatter til flere genrebøger, så han kommer og vil indgå i programmet på forskellig måde. Det glæder vi og meget til.

Carl-Gustav Verner fra Skåne kommer og holder to spændende foredrag for os, et om “Math Fictions”, som jeg glæder mig rigtig meget til, og et om en for mig helt ukendt (men viser det sig, ganske vigtig) svensk genreforfatter og astronom, Peter Nilson (1937-1998). Calle vil på vanlig underholdende vis gennemgå forfatterskabet og hvorfor vi alle bør læse det.

Vi kommer naturligvis ikke uden om at diskutere Samuel R. Delany (som ophavsmand til Afrofuturismen) og Nnedi Okorafor (som er den aktuelle superstjerne, med *Black Panther*-filmen og -tegneserien). Gode kræfter vil derfor prøve at skabe et overblik for os som vi kan diskutere ud fra.

Af klassiske elementer på en Fantasticon har vi også i år et søndagspanel af gode læsere der præsenterer og diskuterer nogle centrale udgivelser, og Lise Andreassen vil igen i år præsentere og overrække Nils Klim Prisen til de bedste genreværker på dansk.

Hvad med dig selv? Vil du gerne være på programmet med noget? Enten alene, i et allerede eksisterende panel, eller måske sammen med en flok af dine venner på et helt nyt panel? Eller vil du gerne præsentere en udgivelse, et produkt på vores markedsplads? Så er det ved at være tid til at melde dig under fanerne (ellers går du jo glip af al forhåndsreklamen for dig – som f.eks. denne artikel i Himmelskibet!) Gå ind på hjemmesiden www.fantasticon.dk og betal deltagergebyret via linket. Jeg vil anbefale dig at booke hele weekenden, samt at købe billet til lørdagsmiddagen også (det er her vores æresgæster holder deres taler og anden unik underholdning). Derefter kan du maile os via vores Facebookside fantasticonDK, og så planlægger vi det hele derfra.

Ses vi?

NY FANTASTIK PÅ DANSK

Af Janus Andersen

Nyt fantastisk på dansk, december 2018 til juni 2019

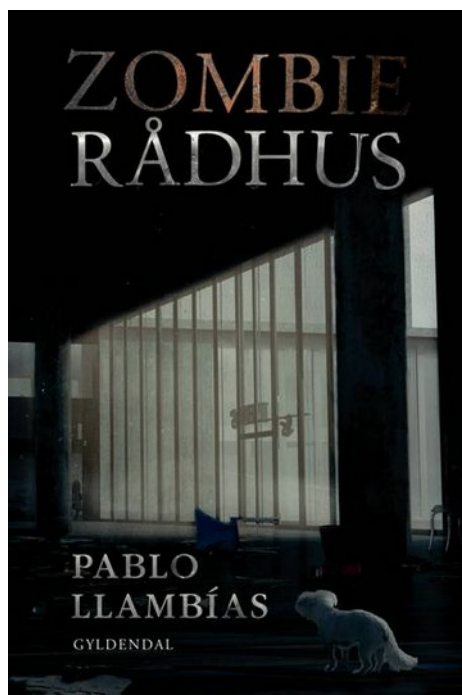

Skønlitteratur for voksne

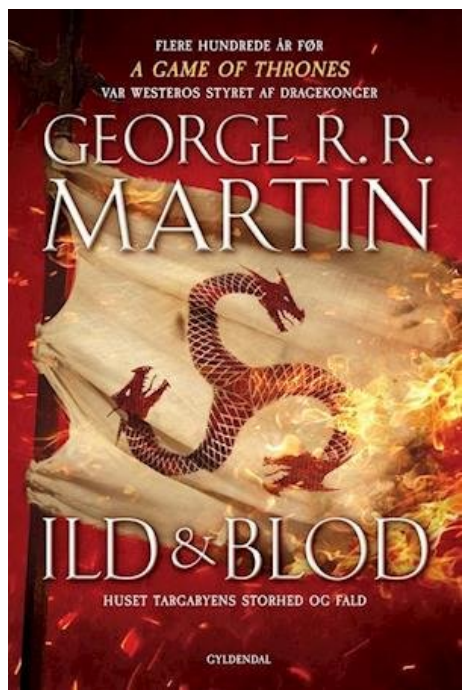
- Bertelsen, Iben: *Kritisk masse*. Ørnen, 425 sider
- Čapek, Karel: *Krigen med salamandrene*. Æther, 272 sider
- Dahlerup, Ulla: *Storhedsvanvid*. Skriveforlaget, 449 sider
- Dalsgaard, Flemming: *Spejlet*. mellemgaard, 379 sider
- Daumal, René: *Den store druktur*. Det Poetiske Bureau, 199 sider
- *Det grufulde bibliotek: danske gys før og nu*, red. af Kristian Nordestgaard & Jette S. F. Holst. Serieklubben, 330 sider
- *Det nådesløse daggry*, red. af Lars Grill Nielsen. Enter Darkness, 285 sider
- Eriksen, Jens-Martin: *Helter Skelter*. Gyldendal, 407 sider
- Fahl, Signe: *Elleskudt* (Tågespind, bog 2). Ulven og Uglen, 422 sider
- Gabaldon, Diana: *Outlander: Et pust af sne og aske* (Outlander, 6). Gyldendal, 660 sider
- *Gilgamesh*, ovs. af Sophus Helle, Morten Søndergaard. Gyldendal, 155 sider

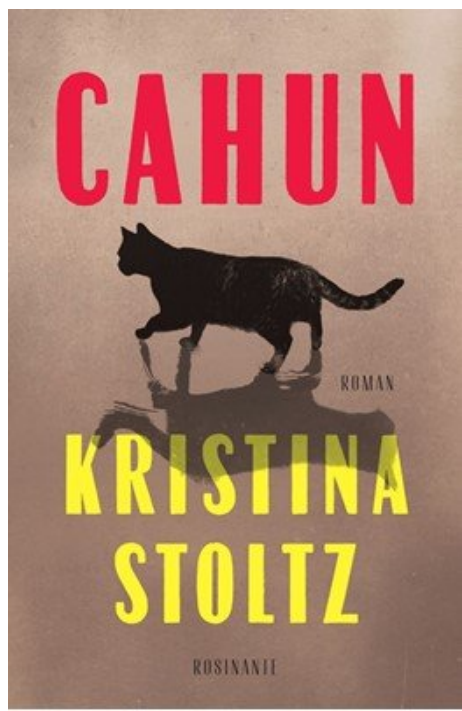
- Green, Hank: *Et fuldstændig fantastisk fænomen*. Politiken, 380 sider
- Howard, Robert E.: *Conan. Bind 1*. Pilgaard, 217 sider
- Howey, Hugh: *Støv* (Silo-serie, 3. bind). DreamLitt, 478 sider
- Ingemann, B. S.: *Åndeverdenens dårekiste: et udvalg* (Grotesker, 3). Escho, Sidste Århundrede, 275 sider
- Kledal, Anna Rebecca: *Den unge Khalils lidelser: en liminal fantasyroman*. Brændpunkt, 164 sider
- Knudsen, Cathrine: *Den sidste hjælper*. Turbine, 229 sider
- Langstrup, Steen: *I lygternes skær*. 2 Feet Entertainment, 183 sider
- Le Fanu, Sheridan: *Timerne efter midnat*. Lindhardt og Ringhof, 200 sider
- Lindgren, Minna: *Hellere dommedag end digitalisering: den sidste sag for de tre damer fra Tusmørket* (En sag for de tre damer fra Tusmørket, 3). Jensen & Dalgaard, 280 sider
- Llambias, Pablo: *Zombierådhus*. Gyldendal, 360 sider
- Lovecraft, H. P.: *Cthulhu kalder: fortællinger 1926-1928*. Kandor, 608 sider
- Lovecraft, H. P.: *Ved vanvidets bjerge: fortællinger 1929-1937*. Kandor, 671 sider

- Malerman, Josh: *Bird box*. Kandor, 290 sider
- Martin, George R. R.: *Ild & blod*. Gyldendal, 641 sider
- Matsin, Paavo: *Gogol disko*. Jensen & Dalgaard, 155 sider
- Milton, Freddy: *Fort Europa. Bind 2. Limbo*, 301 sider
- Mitchell, David: *Knogleurene*. People'sPress, 635 sider
- Mittet, Sidsel Sander: *Bjergtaget – og de blev lokket* (Bjergtaget, bind 1). Facet, 372 sider
- Mondrup, Jane: *Zeitgeist*. Vandkunsten, 378 sider
- Neutzsky-Wulff, Erwin: *Liv*. Erwin Neutzsky-Wulff, 444 sider
- Publius Enigma: *Exnihilo*. Valeta, 478 sider
- Rosny, J.-H.: *Kraften fra rummet*. Science Fiction Cirklen, 265 sider
- Rouponian, Kristen: *Kattemenneske og andre fortællinger*. Gyldendal, 251 sider
- Sapkowski, Andrzej: *Elverblod* (Witcheren, 3. bind). Gyldendal, 382 sider
- Schweblin, Samanta: *Fugle i munden*. Gyldendal, 250 sider
- Silva, Freddy E.: *Virtropolis* (Mediatropolis, 2). Valeta, 354 sider
- Silvestri, A.: *Jeg ved godt, du er der*. Calibat, 215 sider
- Silvestri, A.: *Slør*. Kandor, 190 sider

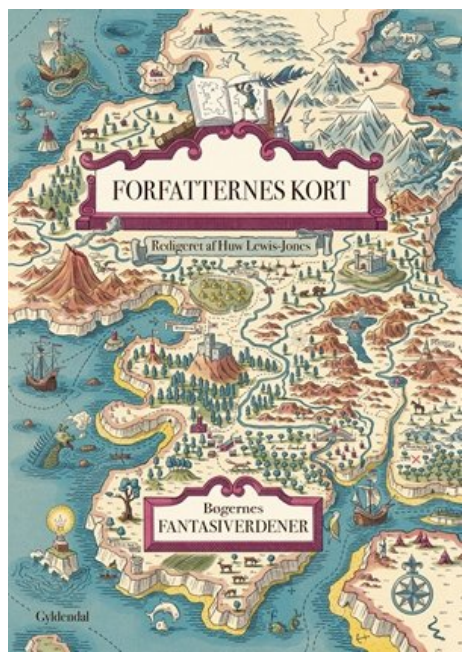
- Sinisalo, Johanna: *Solens kerne*. Jensen & Dalgaard, 347 sider
- *Star wars – fra en ny vinkel*, red. Ben Acker. Alvilda, 486 sider
- Stoltz, Kristina: *Cahun*. Rosinante, 341 sider
- Stridsberg, Sara: *Kærlighedens Antarktis*. Grif, 313 sider
- Ward, J. R.: *Dronningespil* (The black dagger brotherhood, #18). Tellerup, 461 sider
- Ward, J. R.: *Evighedens søster* (The black dagger brotherhood, #21). Tellerup, 447 sider
- Ward, J. R.: *Kongekabale* (The black dagger brotherhood, #19). Tellerup, 445 sider
- Ward, J. R.: *Skyggebrødre* (The black dagger brotherhood, #20). Tellerup, 455 sider
- Wells, H. G.: *Kometen*. Science Fiction Cirklen, 240 sider
- Wells, H.G.: *De første mennesker på månen*. Science Fiction Cirklen, 256 sider
- Westphalen, Sven-Åge: *Antropocæn: menneskets tidsalder*. Byens, 522 sider
- Wilmann, Jonas: *Skyggeverden*. Kaos, 245 sider
- Wilmann: *Helvede*. Kaos, 214 sider

- Aalbæk-Nielsen, Bent: *Plejecenter "Fremtiden"*. mellemgaard, 257 sider

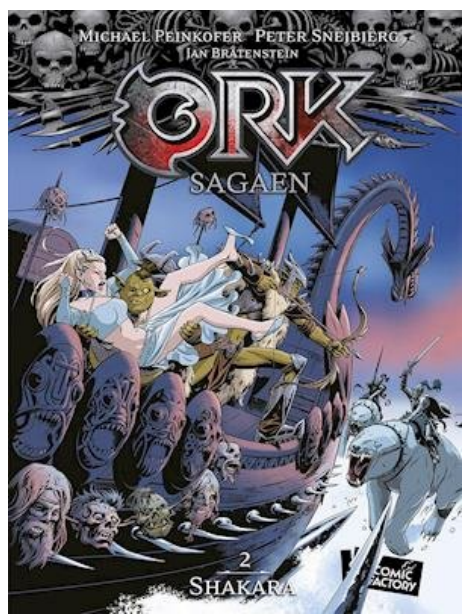
Fag- og anden litteratur

- Beck, Steen: *Læs Andersen! : inspiration til undervisere og studerende*. U Press, 216 sider
- *Drømmerum* (David Lynch). Gad, 605 sider
- *Forfatternes kort: bøgernes fantasiverdener*, red. af Huw Lewis-Jones. Gyldendal, 255 sider
- Højstrup Sørensen, Lasse: *Rollespil*. Turbine, 32 sider
- Jensen, Thessa: *Fanfiktio: et levende online fællesskab*. Aalborg Universitetsforlag, 60 sider
- Ladegaard, Jakob: *50 værker: højdepunkter i verdenslitteraturen*. Aarhus Universitetsforlag, 346 sider
- *Malstrømmen: Poe og Danmark*, red. af Torben Carlsen. Det Danske Edgar Allan Poe Selskab, 124 sider
- Mikkelsen, Morten: *Den lille bog om Frankenstein*. mellemgaard, 49 sider
- Schmidt, Rigmor Kappel: *Luftballoner: karnevalisme, fantastik og realisme i dansk litteratur*. Dansklærerforeningen, 280 sider

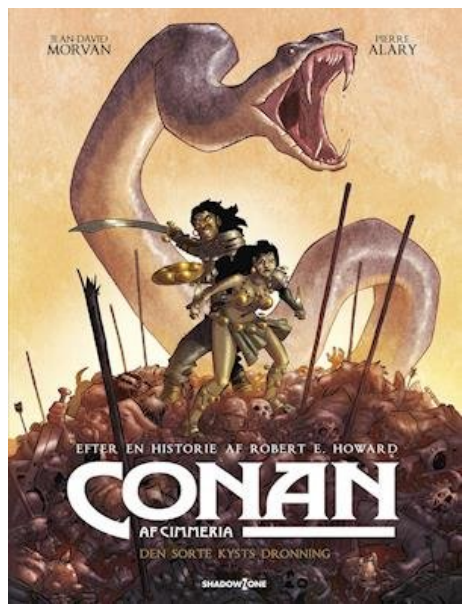

Tegneserier

- Arleston, Christophe: *New York* (Ekho spejlverdenen, 1). Shadow Zone, 48 sider
- Bratenstein, Jan: *Shakara* (Ork-sagaen, 2). Comic-Factory, 48 sider
- Christin, P.: *Retur til fremtiden* (Linda og Valentin). Cobolt, 54 sider
- Dahl, Lars: *Den skinbarlige sandhed*. Fabel, 53 sider
- Duval, Fred: *Hvad nu hvis – russerne på månen!* (Hvad nu hvis). Zoom, 56 sider
- Goldberg, Tatiana: *Flugten fra klanen* (Kijara, 2). Comic Factory, 95 sider
- Goscinny, René: *Iznogood – Iznogoods barndom* (Iznogood). Zoom, 144 sider
- Jousselin, Pascal: *Overmand. Bind 1: Med kappe og porre*. ShadowZone, 48 sider
- Kramhøft, Lars: *Portal* (Læseklub. Rød - svær). Alinea, ca. 50 sider
- Lindal, Michael: *Skyggearken*. Comic Factory, 128 sider
- Mariolle, Mathieu: *Kriss af Valnor: Den retslærde* (Thorgal's verden). Cobolt, 48 sider
- Morvan, Jean-David: *Conan af Cimmeria – den sorte kysts dronning* (Conan af Cimmeria, 1). Shadow Zone, 44 sider

- Morvan, Jean-David: *Kontrolleret udskridning* (Konvojen, 13). Arboris, 46 sider
- Morvan, Jean-David: *Splint & Co.: 2004-2008*. Zoom, 236 sider
- Morvan, Jean-David: *Total likvidering* (Konvojen, 14). Arboris, 46 sider
- Pothier, Nicolas: *Sejre i Eire* (Vejen til Valhal, 3). Zoom, 48 sider
- Sente, Yves: *De Udødeliges Dal. 1. del: Truslen mod Hongkong* (Blake og Mortimer). Cobolt, 56 sider
- Serpieri, Paolo Eleuteri: *Morbus Gravis: Delta* (Druuna. Bind 1). Faraos Cigarer, ca. 160 sider
- Shelton, Gilbert: *Fem flippede årtier med Flipkompagniet*. Fahrenheit, 68 sider
- Søndergaard, Niels: *Han, hun og Adolf*. Totaltekst, 62 sider
- Vaughan, Brian K: *Titel: Saga. Vol. 8*. G. Floy Studio, ca. 150 sider
- Vehlmann, Fabien: *Slår gækken løs!* (Splint & Co., 56). Cobolt, 48 sider
- Vernes, Henri: *Bob Morane: Samuraiens øje, Løbet tør i Serado, Kæmperne fra Mu*. Zoom, 142 sider
- Walthéry: *De ulyksalige kvinder* (Marilyn, 3). High Heels Society, 48 sider
- Will: *Samurai-spøgelset* (Tim & Thomas). Zoom, 46 sider

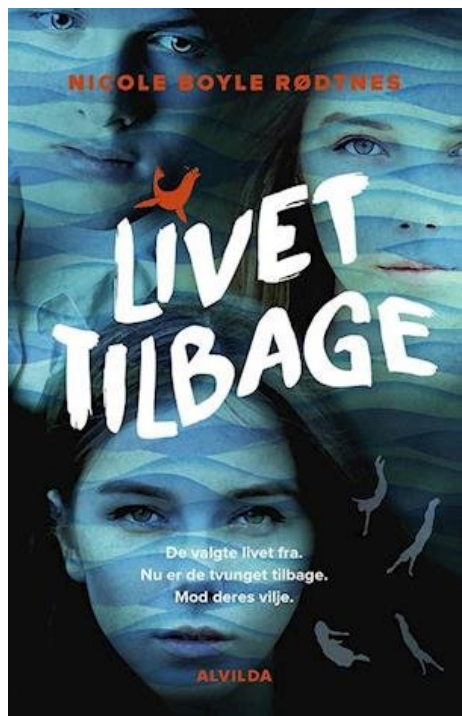
- Yann: *Ulv: Crow* (Thorgal's verden). Cobolt, 48 sider

Ungdomsbøger

- Aveyard, Victoria: *Tordenkrig (Red queen, 4. bind)*. Gyldendal, 695 sider
- Bracken, Alexandra: *Darkest minds – bag horisonten* (Darkest minds, 3). Høst, 523 sider
- Ebbesen, Christina E.: *Sumpbaronens rejse* (Til Aretz' ende, 1. bog). Ulven og Uglen, 501 sider
- Eriksen, Anne Christine: *Himmelsendt* (Mellem himmel og helvede, 2). DreamLitt, 528 sider
- Fischer, Charlotte: *Crescenda*. Facet, 384 sider
- Flanagan, John: *Kongens ranger II – Røde Ræv-klanen* (Skyggens lærling, 13). Gyldendal, 414 sider
- Harpsøe, Linette: *Exilium – ingenmandsland* (Exilium, 3). DreamLitt, 409 sider
- Ipsen, Trine V.: *Bag masker* (Under skoven danser vi, 2). DreamLitt, 239 sider
- Kappel Jensen, Gry: *Roser & violer* (Rosenholm-trilogien, 1). Turbine, 347 sider
- Lu, Marie: *Wildcard* (Warcross, bog 2). Alvilda, 378 sider

- Meyn, Niels: *Riget i Østen*. Lindhardt og Ringhof, 131 sider
- Mæhle, Lars: *Realityspillet 2052*. Vild Maskine, 312 sider
- Maas, Sarah, J.: *Throne of glass – ildens arving* (Throne of glass, 3). Tellerup, 780 sider
- Ness, Patrick: *Krigens monstre* (Chaos walking, bog 3). CarlsenPuls, 655 sider
- Ness, Patrick: *Og havet var vores himmel*. CarlsenPuls, 158 sider
- Reeve, Philip: *Mortal engines – helvedesmaskiner* (Mortal engines, bog 3). Alvilda, 328 sider
- Roholte, Louise: *Solfald* (Fire folk, bind 3). mellemgaard, 270 sider
- Rødtnes, Nicole Boyle: *Livet tilbage*. Alvilda, 403 sider
- Tahir, Sabaa: *Døden bag portene* (An ember in the ashes, Bog 3). Alvilda, 489 sider

2019
fantasticon
20-22 september

AFROFUTURISM

FREDAG, 20. SEPTEMBER 16.00 – SØNDAG, 22. SEPTEMBER 16.00 • SERAPION ORDENENS
LOKALER • HAVESELSKABETSVEJ 3B • 1823 FEREDRIKSBERG, COPENHAGEN

GOH: NISI SHAWL (US) +
TADE THOMPSON (UK)
SPECIAL GUESTS: ERIK STEINSKOG
(NO) + CHRISTIAN HOFFMANN (DE)
+ EDMUND SCHLUESSEL (FI)

ALSO CELEBRATING: THE BICENTENNIAL OF JOHN POLIDORI'S "THE VAMPYRE"
AND THE CENTENNIAL OF RAY CUMMINGS THE GIRL IN THE GOLDEN ATOM!

WWW.FANTASTICON.DK

